

Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra
Møtested:	Båtsfjord brygge, Båtsfjord
Dato:	10.11.2025
Tidspunkt:	10:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 46/25	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 47/25	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll		
ST 48/25	Eventuelt		
ST 49/25	Orienteringssaker styremøte 7/25 - Båtsfjord		2025/1463
ST 50/25	Innspilte forslag til endring av verneforskrifter - orientering av verneforskrifter som endres - Miljødirektoratet		2025/4449
ST 51/25	Tilgang til åpne hytter		2021/4416
ST 52/25	Søknad om driftsmidler for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2026		2025/10735
ST 53/25	Behov for skiltplan og oppsyn etc. i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - langs nasjonal turistvei		2025/10735
ST 54/25	Gjennomgang av tiltak for bestilling av oppdrag ovenfor SNO		2025/10735
RS 31/25	Kort oppfølging - utplassering av vegetasjonloggere i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde og Varangerhalvøya nasjonalpark - forskningsaktivitet i verneområder i Finnmark - Natural History Museum - University of Oslo		2024/4201
RS 32/25	Tilbakemelding ang. prioritering av revisjon av verneforskrifter - Varangerhalvøya nasjonalpark		2025/4449
RS 33/25	Uttalelse - oppstart - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - reguleringsplan - Vadsø - detaljregulering for Skallelv kvartsittuttak - planID 56072025001		2025/8292
RS 34/25	Kopi av vedtak - Varangerhalvøya nasjonalpark - midletidig skadefellingstillatelse for bjørn i Nesseby og Vadsø kommune - kommunale fellingslag		2025/9238
RS 35/25	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - kjøring med ATV for utfrakt av felt elg - elgjakt 2025 - Vadsø - Skallelv jaktfelt - Kjell Reidar Wickstrøm		2025/9119
RS 36/25	Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg - jaktfelt Vardø - Varangerhalvøya nasjonalpark - John Arne Kristiansens jaktlag		2025/8205
RS 37/25	Orientering om vår tilrådning - revisjon av verneforskrifter - tilbakemelding til miljødirektoratet		2025/4449
RS 38/25	Svar på søknad om etablering av navneskilt - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Fylkesveg 8100 - Båtsfjord og Vardø kommuner -		2025/2624

Diverse saker Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
2025

RS 39/25

Skadefelling og lisensfelling i verneområder -
Varangerhalvøya nasjonalpark

2025/10784

ST 46/25 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
ST 47/25 Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll
ST 48/25 Eventuelt

Arkivsaksnr: 2025/1463-27

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 05.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	49/25	10.11.2025

Orienteringssaker styremøte 7/25 - Båtsfjord

Forvalters innstilling

Orienteringssaker tas til orientering.

- Vi forespør om å bli pilotpark for forvaltningsplaner i Naturoppdrag.
- Foreløpig regnskap tas til orientering. Restmidler benyttes jamfør tiltaksplan.
- Nødvendig utstyr kjøpes inn av resterende driftsmidler.

Saksopplysninger

Forvalter fravær: 8 feriedager og 1 dags avspasering.

Miljøfagkonferanse Miljødirektoratet: fulgt på nett 0,5 dag.

Møte med Vardø kommune – besøksforvaltningsråd for verneområder forvaltet av Vardø kommune.

Tiltaksprosjekter i felt gjennomført

- Besøksteller og bilteller i Komagdalen tatt inn. Klopp over Finnelva. tatt inn.
- Besøksteller i Syltevikmoan i Sandfjorddalen samlet inn.
- Bru over Syltefjordelva i Ordo tatt inn av hytteforeningen.
- Hyttebøker for Ragnarokk og Bjørneskarhytta dokumentert for besøksstatistikk.
- Fiksing av bru Storelva – Nattfjelldalen – 3 turer ved planlegging og oppfølging av innleid snekkerfirma.
- do på P Nattfjelldalen er tømt, melder Masternes.
- Vardøya – skilt ved Heksemonument plukket ned, ombygd hos snekkerfirma. Kjørt ut for ny montering.
- Hasselneset befart mht. grus og oppsett cortenståltavle.
- Fly Falkefjellet befart mht. planlegging av utflyging neste år.
- Utflydd avfall fra Ytre Syltevik naturreservat
- Utflydd avfall fra gammerestaturering i Høyelva – Vestre jakobselv
- Startpunkt Nattfjelldalen
- SNO har fjernet snøskutervrak i Komagdalen ved sidedal ved Hubehyttaområdet.
- Befart Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde, Ytre Syltevik naturreservat sammen med SNO. Satt opp to nye skilt ved innkjøring til Sandfjorddalen.
- Befart Finnvikdalen og Charlottenborg – trase for atkomst med gravemaskin/atv mht. vedlikehold av kraftlinjer – Barents Kraft.

Prisforespørsler og gitte oppdrag

- oppdrag montering av to nye vindu på oppsynshytta, støping av stolpe og montering av solcelleanlegg på yttervegg - Semenoff bygg
- oppdrag snekring av bru over Storelva Barest, timesoppdrag
- Ombygning av tretavle Heksemonumentet – montering bein – Barest
- Oppsett veiskilt Persfjorden og reoppsett tretavle ved Persfjordbrua - Barest

Diverse

Finnmark fylkeskommune har lagt ny asfalt i partier av nasjonal turistvei

Verktøy for klimafremskrivning – utviklet av CLAP prosjekt hvor Reisa nasjonalpark og Pasvik naturreservat har vært med på utvikling sammen med Nansen instituttet og finske samarbeidspartnere etc.

[Klimaendringer utgir risiko for nasjonalparker: Nytt verktøy gir naturforvaltere oversikt og handlingsrom](#)

Mannskaps utvekslingsprogram

Forvalter besøkte i mars Lemmenjoki nasjonalpark ved mannskapsbytteprogram.

Det var nyttig å se løsninger på Finsk side. Helhetlig rapport er klar.

Rapport – Staff exchange – Pasvik inari – Varangerhalvøya national park and Metsähallitus (vedlagt)

Evaluerings av organisering av verneområdeforvaltere

Arbeidsgruppen har slått fra seg forslag om at styrene skal få arbeidsgiveransvaret, men jobber med forøvrige alternativer, opplyser miljødirektoratet. Det vil komme en høring til forvalterne og styrene snart. Konklusjon skal foreligge til sommeren 2026.

Forvaltningsplaner i Naturoppdrag

Til sommeren vil det bli mulig å lage forvaltningsplaner i naturoppdrag-systemet, slik at det blir enda enklere i dag enn i digital – forvaltningsplattformen.

Forvalter anbefaler at vi forespør om å bli pilotpark for å bruke dette – så får vi planene inn i det mest oppdaterte systemet med en gang.

Økonomi Driftsmidler av verneområdestyret Tiltaksmidler tildelt 475 000 kr

Leie av andre transportmidler		11 875
Verktøy og lignende		898
Annet driftsmateriale		86 154
Kjøp av andre fremmede tjenester		71 915
Trykksaker		3 855
Telefoni og datakommunikasjon, samband, internett		5 197
Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig		264
Reisekostnad, ikke oppgavepliktig		590
Diettkostnad, oppgavepliktig	384	
Belastet per 3.11.2025	191 688	

Under utføring: (121 000)

Tiltak under utføring: Skilt Persfjorden 16 000 kr

Tretavle drivtømmer: 25 000 kr

Bord: 25000 Hestmanneset

Ytre Syltevik div. ryddeaksjoner: 55 000 kr

SUM TOTALT 312 688 kr REST: 162 000 kr

Driftsmidler styret 400 000 og driftsmidler verneområder (100 000)

Annet driftsmateriale	2 118	
Andre driftsmidler (også kunst)	2 632	
Styrer, råd og utvalg	23 026	
Honorarer	51 891	
Annen personalkostnad	4 276	
Leie lokaler	62 842	
Annen kostnad lokaler	2 937	
Leie av datasystem (årlige lisenser m.m.)	1 637	
Arbeidsklær og verneutstyr	1 910	
Annet driftsmateriale	43 362	
Andre konsulenttenester	7 172	
Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT	179	
Kjøp av andre fremmede tjenester	25 816	
Møter eksterne	4 405	
Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	7 645	
Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	103 6660	
Diettkostnad, oppgavepliktig	3 080	
Diettkostnad, ikke oppgavepliktig	199	
Belastet		348 795
SUM		

Tiltak under utføring drift 28 000, -

Forbruk drift styret og forøvrige driftsmidler : 375 000 kr (25 000 i rest)

Herav budsjett driftsmidler; 100 000 kr

Forbruk per nu driftsmidler: ca 100 000 kr.

Forvaltningsplanmidler 25 000 kr – Rest 25 000 kr.

Oppfølging ulovlighetssaker

Hyttesak Båtsfjord

Hyttesak Vardø

Sak ang. etablering av linje uten søknad

Varding

Motorferdsel

Budsjett vedlikeholdsmidler 100 000 kr

Driftskostnad	Beskrivelse	Sum eks. mva pr. år
Lagerlokaleleie Vadsø havn	Innendørs oppbevaring av tilhenger, skuterslede, elgtrekkbrett, infortavler og utstyr	20 000 kr
Informasjonspunkt Kiberg, innendørs utstilling	Infopunkt åpent juni – september jfr. Besøksstrategi. Leie lokale årlig	50 000 kr
Drift gapahuk Varanger samiske museum	Tilsyn og søppeltømming jfr. avtale - gapahuk	10 000 kr
Startpunkt Komagdalen Gapahuk 5404-1/1/9010	-Gapahuk festeavgift - 10 sekk ved	610 kr 1100 kr
Startpunkt Nattfjelldalen Festeavgift gapahuk 54104-35/1/9021 Dotømming Ved for parkering	Gapahuk festeavgift (Vadsø kommune) 20 sekker ved	830 kr 0 kr 2200 kr
Startpunkt Ordo Festeavgift gapahuk 7-1-9005 Dotømming hvert 3 år Ved	Gapahuk og do 10 sekker	Ingen 1200 kr
Infopunkt Sandfjorddalen Oppsynshytte 5443-18/1/86 Ved infopunkt	Festeavgift 10 sekker ved	1660 kr 1200 kr
Infopunkt Varangerbotn	Ved gapahuk 30 sekker	3300 kr
Åpen hytte – Bjørneskarhytta	Hytte åpen for allmennheten ½ eierskap festeavgift – 20 sekker ved	830 kr
Totalt Omsøkt		318 000 kr
Budsjett etter tildeling		93 200 kr
Diverse utgifter		6 800 kr
Budsjettert forbruk		100 000 kr

Årskontroll hengebru overført til tiltaksmidler (20 000 kr), grusing til startpunkt løses jfr. finansiering til startpunkt Ordo, Sandfjorddalen og Komagdalen, Vedlikeholdsgrasing av veistubb til startpunkt Nattfjelldalen løses ved evt. overskudd på andre poster.

En helikoptertur, hvor diverseoppdrag løses kan kombineres med oppdrag i ytre syltevik naturreservat, med søppelutflyging i regi av SNO

REST Driftsmidler av verneområdestyret: **Hele potten benyttes**. Resterende føres på driftsutgifter for verneområdestyret.

Common report from Pasvik-Inari cooperation's staff exchange in year 2025

March 2025

The staff exchange was arranged for the very first time in summer 2022. In 2025 it is the 3rd time arranged. In March 2025, Geir Østereng, national park manager for Varangerhaløya national park (Vadsø Norway) visited Metsähallitus. Alexander Kopf at Luontopalvelut/ Naturtjänster/ Parks & Wildlife in Inari Finland, was hosting the work shadow 24-27.3.2025. The host organisations provided program, accommodation, and meals. The participating organisations covered their own travelling costs.

In the following there are point of views from the national park manager of Varanger peninsula national park:

Tell shortly about you and your background, including what your regular work in the organisation is and what was your motivation/ goal in taking part in the staff exchange. (Max 5 sentences).

Geir Østereng has worked as a national park manager for Varangerhalvøya national park since January 2016, and before that management of small game and large carnivores in Finnmark County the years 2007-2015. As national park manager in Norway he functions as the secretary for the political appointed board for the national park in question. He fulfils the management tasks decided by the local board. Planning management strategies, fulfil visitor strategies and making yearly action plans for the park.

Geir was curious to see how colleagues at Metsähallitus handle similar tasks in a different working environment, with different rules in Lemmenjoki national park. What kind of operating methods they use and what local challenges the environment and people visiting the area bring with them. This kind of job exchange helps to see things, problems and challenges from outside one's own perspective. You can share your experiences with your colleagues and find new solutions to the challenges. Organisation of different working tasks in the national park related to effectiveness of managing the park, related to documentation and surveillance was also interesting to see at close up. Things were quite similar but in a different scale.

Short resume/ results with regards to the program for the exchange. (Max 15 sentences)

The prepared program was very versatile and interesting, both the exhibition in Siida and the fieldwork. We exchanged what had happened since we met the last time in Norway in our respective organizations. The Finnish organisation had changed a lot and is still under development and reorganisation.

Different types of organization were discussed related to permits, surveillance and documentation of wildlife. It was useful to visit Inari office, Lemmenjoki field station and the service cabin in the park in the field and participate in the work and discuss solutions in the field but also about the technical equipment and programs for documenting tasks and fulfilling work tasks. We visited a surprisingly large part of the park by visiting open cabins, which gave perspective and overview and a good background for discussion. We looked at and discussed use of electrical snowmobiles and tested an e-bike.

Conclusions

Learned how to the Finnish management of the parks in Northern Lapland are. Got insight to strategies and organization of tourism in rented cabins in the national park. Effectiveness of serving the open cabins with firewood, emptying toilets and use of contractors at some parts of parts, "pros and cons" was very useful. We met different users of the park during the surveillance, i.e. gold miners, a group of organized foot tourism, reindeer owners and ice-fishers. The activity in the park showed that surveillance is important. Metsähallitus in Inari had bought an e-bike and a first version e- snowmobile – showing that concern to the climate change was taken seriously in the organization related to own role of reducing CO2 the effect at climate and finding the best practice. The work exchange was very useful and inspiring.

[Lessons learned and future improvements of the program]. Max 10 sentences.

It is beneficial that we after long workdays in field stayed for sleep at cabins and field stations, as we could discuss different topics related to what we had seen the day before, and used less time to travel to and from - go to hotels etc. for sleep.

A local entrepreneur told he could transport 120 wood sacks at two wide sleds at the time behind his snowmobile, which also is very effective for limiting transportation effects in the park and reducing climate effect of transportation to cabins.

Having a service station and a service cabin in the Lemmenjoki national park for staying overnight and for having gear near the park seemed very effective.

The goal of the staff exchange is to enhance the transboundary cooperation by exchanging of best practises among colleagues and developing networks and new partnerships. One week or more of individual internship - work shadowing in one of our partners' protected areas.

We can conclude that this aim has been fulfilled in 2025: yes.

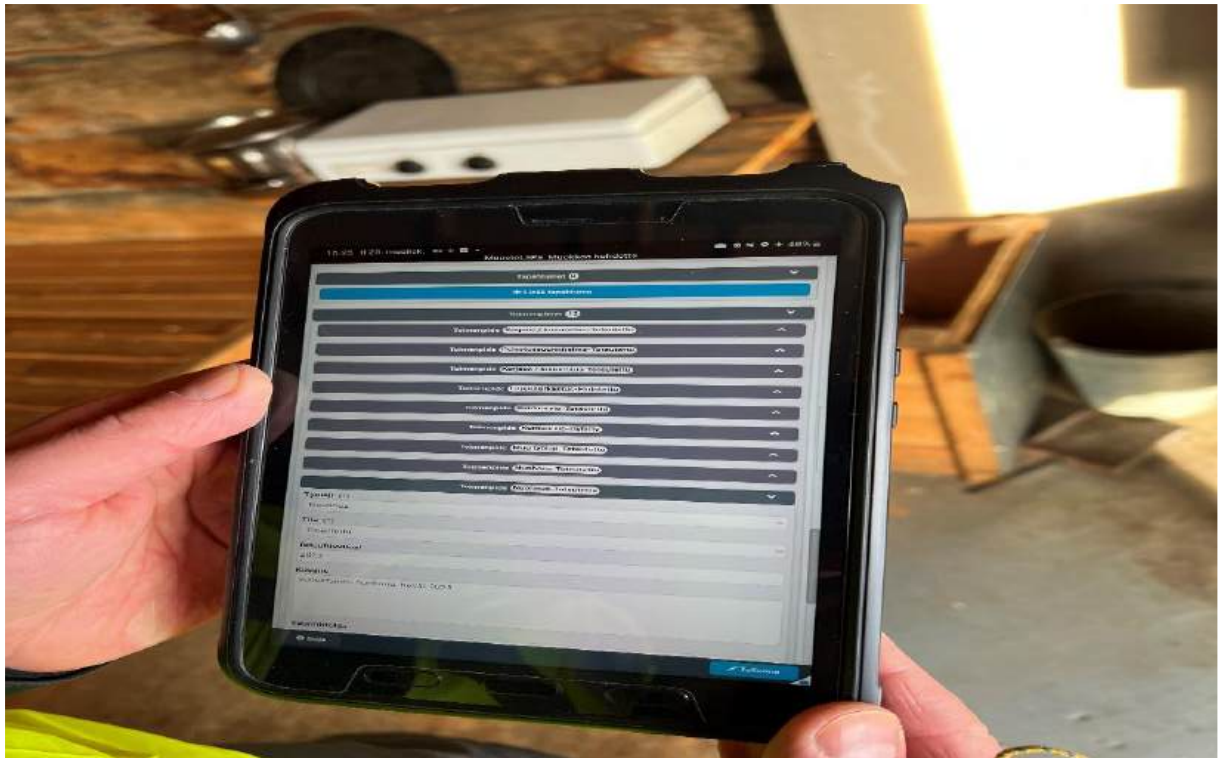
Organisations and persons who were involved in the staff exchange in year 2025

Norway

Geir Østereng – National Park Manager for Varangerhalvøya National Park, Vadsø

Finland

Metsähallitus: Alexander Kopf and Kirsi Ukkonen Parks & Wildlife, Inari

System for documentation of tasks and fulfilling them. Photo: Geir Østereng

Use of long and wide sleds for transportation to open cabins – effective. Photo: Geir Østereng

Open Cabin, Finnish standard. Foto: Geir Østereng

Geir Østereng and Alexander Kopf. Photo: Geir Østereng

Lemmenjoki a beautiful and well managed national park. Photo: Geir Østereng

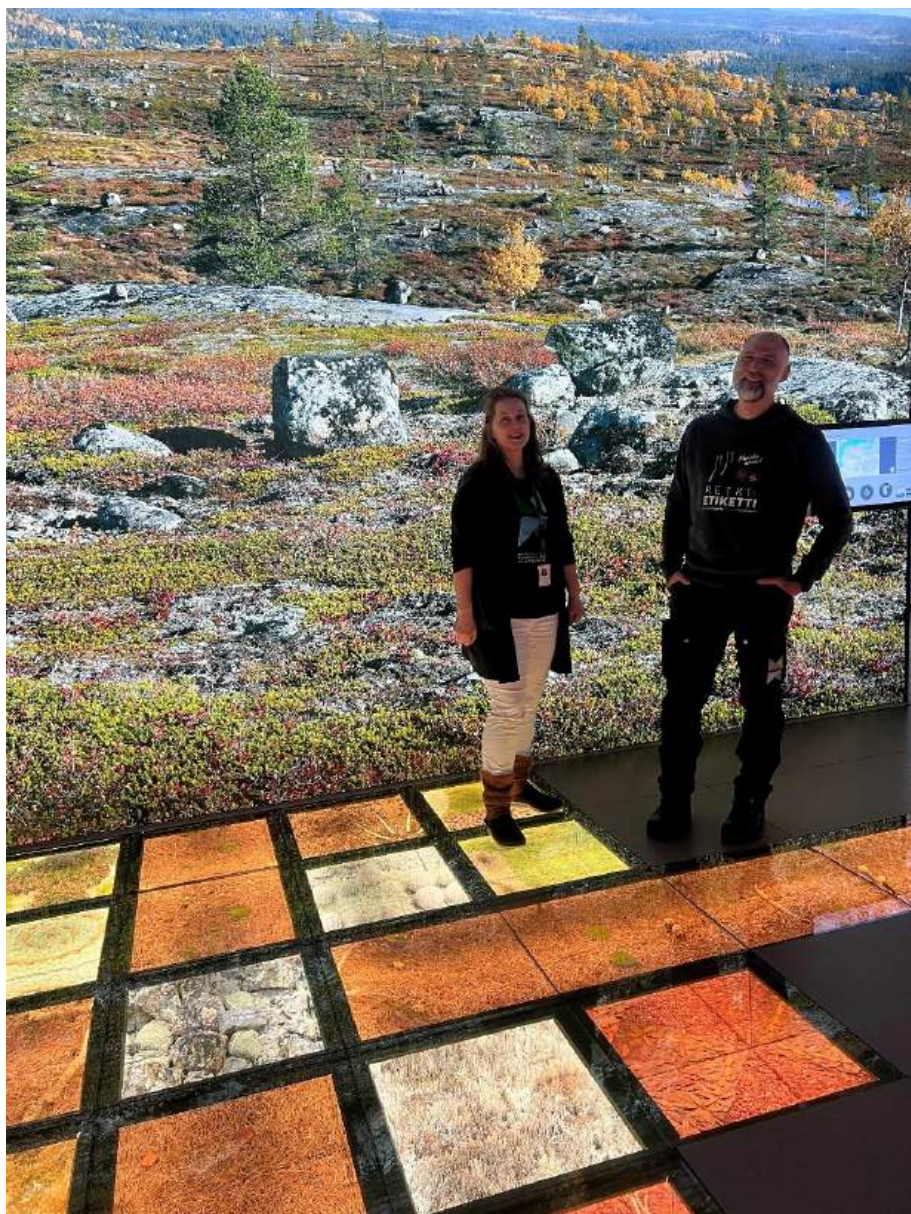
E-snowmobile. Photo: Geir Østereng

Efficient transport. Photo: Geir Østereng

Organized tourism groups by foot – snowshoe trips to rented cabins. Photo: Geir Østereng

Alexander Kopf and Kirsi Ukkonen at Siida Exhibition. Photo: Geir Østereng

Annex 1. Detailed programs for the staff exchange in 2025

Finland, [dates]

Program

Pasvik-Inari work shadowing in Finland week 13: 24.3. - 27.3.2025. Schedule in Finnish time
Place: Inari and Lemmenjoki

24.3.

12.00 Arrival at Siida in Inari and lunch (Kirsi & Alex)

12.45 - 15.00 Introduction to the area and recreational infrastructure (Alex)

15.15 - 16.30 Visit to the exhibition (Kirsi)

17.00 Dinner

18.30 Transfer to Lemmenjoki service station

25.3.

Whole day in the field. Maintenance and surveillance.

Overnight at Kota-oja

26.3.

Whole day in the field. Maintenance and surveillance.

Return to Lemmenjoki service station

27.3.

In the morning returning to Inari. Introduction of electronic gear (snowmobile, e-bike)

11.30 - 12.30 Lunch and after that journey home.

Equipment

Overnighting equipment (sleeping bag, towel, (sheet and pillowcase, if needed), personal items) and clothing suitable for outdoor working and snowmobiling, helmet (in Finland a helmet approved for on-road traffic is compulsory for snowmobiling).

August 2025

The staff exchange was arranged for the very first time in summer 2022. Kirsi Ukkonen, Senior Specialist, Recreational Amenities, in Metsähallitus, Parks & Wildlife Finland, Inari, has works shadowing in Øvre-Pasvik National Park, Øvre-Pasvik Landscape Protection Area and Pasvik Nature Reserve, in Norway. Visits to Pasvik area have been so many, that they cannot be summarized.

Tiia Kalske from The County Governor was hosting the work shadowing 19.-22.8.2025 in Norway. We met also the National Park Manager Rolf Kollstrøm couple of times during the week. The host organisations provided program, accommodation, and meals. The participating organisations covered their own travelling costs.

In the following there are point of views from Kirsi Ukkonen, Senior Specialist in Recreational Amenities:

Kirsi Ukkonen has worked as a Senior specialist in Recreational Amenities at Metsähallitus Parks & Wildlife Finland in Inari for about 25 years. Now the main responsibilities include tasks related to recreational use of nature and coordinating the Finnish part of Pasvik-Inari Transboundary nature protection cooperation between Norway and Finland as well as responsibilities in some Work Packages in Climate Change Adaptation and Communication in Arctic protected Areas, CLAP-project.

Kirsi has been responsible of the exhibitions, events and nature education and communication in Sámi languages before the reorganization of Parks & wildlife Finland. Till the end 2016 the title was Nature Centre Manager, and the task included more work related to customer service in Nature Centre Siida. Work with the recreation use of the nature has always been a part of the work.

Short resume/ results with regards to the program for the exchange. (Max 15 sentences.)

The prepared program was very interesting and suited well to the needs of Kirsi by fulfilling the gaps she had in her experience/knowledge of Pasvik-Inari cooperation.

On arrival day presentations and discussions were held in Svanhovd:

- About the nature education programs (brown bear DNA and Phenology of North Calotte) given by NIBIO Svanhovd and in which the schools from Inari and Utsjoki participated.
- OPreWa-project (Our precious transboundary waters)
- Development of Muotkavaara
- We talked a lot about the situation with pink salmon

Kirsi has had the responsibility of Pasvik-Inari cooperation in Finland since January 2024 but has assisted the former leader Riina Tervo before that for several years. Yet, Kirsi had never taken part in waterbird registrations or bird ringing, so she was interested to see this work in Norway. Collecting the bird ringing data both from Finland and Norway is one of the central tasks in Pasvik-Inari cooperation.

Kirsi visited Muotkavaara, where the borders of the three countries – Norway-Finland and Russia meet. There are hiking routes to Muotkavaara from Norway and Finland. Also, this was the first

time for Kirsi to visit Muotkavaara. Most visitors come from the Norwegian side, but a small number of visitors come from Finland and most of them through tourism companies in winter.

Conclusions

The waterbird registration was done from a boat, and the observations are done on River Paatsjoki between Hestefossen (the power plant owned by the Russia) and Skogfoss (the power plant owned by Norway). Within this area there are 4 different regions, and the birds are registered separately from each region.

Before 2022 the registration was done together with the Russians, the day begun with a shared pot of thee on Varlam Island on the Russian side. Naturally, no contact is allowed with the Russians anymore. Through the Border Commissionaires Norwegian and Russian Nature Conservation Area Managers/ researchers are still allowed to set the dates for waterbird registrations. We did see a Russian boat counting as well during the same day.

Exchanging the information about the bird ringing results works well in Norway between the ringers and the nature conservation authorities but is a bit stiffer in Finland. We have had challenges to get the data from the Finnish bird ringers. It was interesting and delightful to see how well the communication in Norway works.

During the hike to Muotkavaara, we discovered some erosion on the Norwegian side of the hiking route. The erosion is caused by the hikers but also the military border guards, which uses ATVs to meet every single hiker going to Muotkavaara. During the hike to Muotkavaara, Kirsi and Tiia were discussing about the infrastructure and solutions how to protect the land from erosion on the hiking routes.

In Gjøken Rolf Kollstrøm showed us a new exhibition granary (small log building) and the hanging technology of items in the room was under development. Kirsi was able to give some hints and advice to Rolf about suitable hanging methods, so the work shadowing may also benefit the hosts.

[Lessons learned and future improvements of the program]. Max 10 sentences.

It is useful to see how our neighbours deal with the conservation issues – even if things have been explained and they are familiar in theory; it is beneficial to see and experience the work yourself. This kind of work shadowing allows people to change ideas about our work.

Challenging has been to find people to take part. Most of the staff at Metsähallitus, who were offered the possibility to take part, had no time to participate. I wonder if it a question of prioritizing. I think it definitely is worth prioritizing.

The goal of the staff exchange is to enhance the transboundary cooperation by exchanging of best practises among colleagues and developing networks and new partnerships. One week or more of individual internship - work shadowing in one of our partners' protected areas.

We can conclude that this aim has been fulfilled in 2025 – yes.

Organisations and persons who were involved in the staff exchange in year 2025

Finland

Kirsi Ukkonen – Senior Specialist, Recreational Amenities, Metsähallitus/Parks&Wildlife Finland

Norway

Tiia Kalske, Senior Advisor, Environment Department, Troms and Finnmark County Governor

Rolf Kollstrøm, National Park Manager, Øvre-Pasvik National Park

Anne Wikan, Station Manager, NIBIO Svanhøvd

Victoria Gonzales, Senior Advisor, NIBIO/Norwegian Institute of Bioeconomy Research

Cornelya Klutsch, Research Scientist, NIBIO/Norwegian Institute of Bioeconomy Research

Work shadow, in Norway, 2025. Pasvik-Inari Transboundary Area cooperation

Week 34: 19.-22.8.2025

Date	Program
Day 1 <i>Tuesday 19.8.</i>	Travel to Nibio Svanhovd, Svanvik. Arrival to lunch c. 12. Lunch at Nibio. Kl. 13-c. 16: presentations about the National Park and NP Board, County Governor of Troms and Finnmark and Nibio Svanhovd activities (tbc). Own presentation(s) – Metsähallitus. Visit botanical garden at Nibio before departure to Gjøken. C. Kl. 16 and onwards: sightseeing in vicinity of Svanvik (96 height, Utnes, Melkefoss HEP station and drive up to Gjøken for dinner and accommodation. Rolf Kollstrøm (mobile +47 480 59 308) and Tiia Kalske (+ 47 99532168) are the contact persons for the program.
Day 2 <i>Wednesday 20.8</i>	Breakfast, c. 6.30 at Gjøken. NB. Organise your own breakfast and lunch package from the breakfast table. At latest Kl. 7.30 start to Nyrud in Pasvik nature reserve. Water bird registration along Pasvik river in Pasvik nature reserve (Norway) (tbc). Field lunch. End of bird registering c. 14. Visit bird ringers at Nyrud after bird registering (tbc). C. Kl. 18/ 19, dinner at Gjøken. We organise our own dinner. Food is bought in advance and placed in the fridge at Gjøken.
Day 3 <i>Thursday 21.8</i>	Breakfast at Gjøken, c. 7.00 NB. Organise your own breakfast and lunch package from the breakfast table. Visit bird ringing (tbc) - Birdlife Norway/ Cecilie is ringing early morning Kl. 8.30 start for field visit to Øvre Pasvik Landscape Protection Area, National Park. Drive to starting point for treriksrøysa. Visit treriksrøysa (Muotkavara). C. 10 km hike (5+5km). C. 18/ 19 dinner at Gjøken.
Day 4 <i>Friday 22.8.</i>	Breakfast and drive home Visit to Skrøytnesmyra bird tower and NIBIO Svanhovd to change thoughts about the week with Anne Wikan

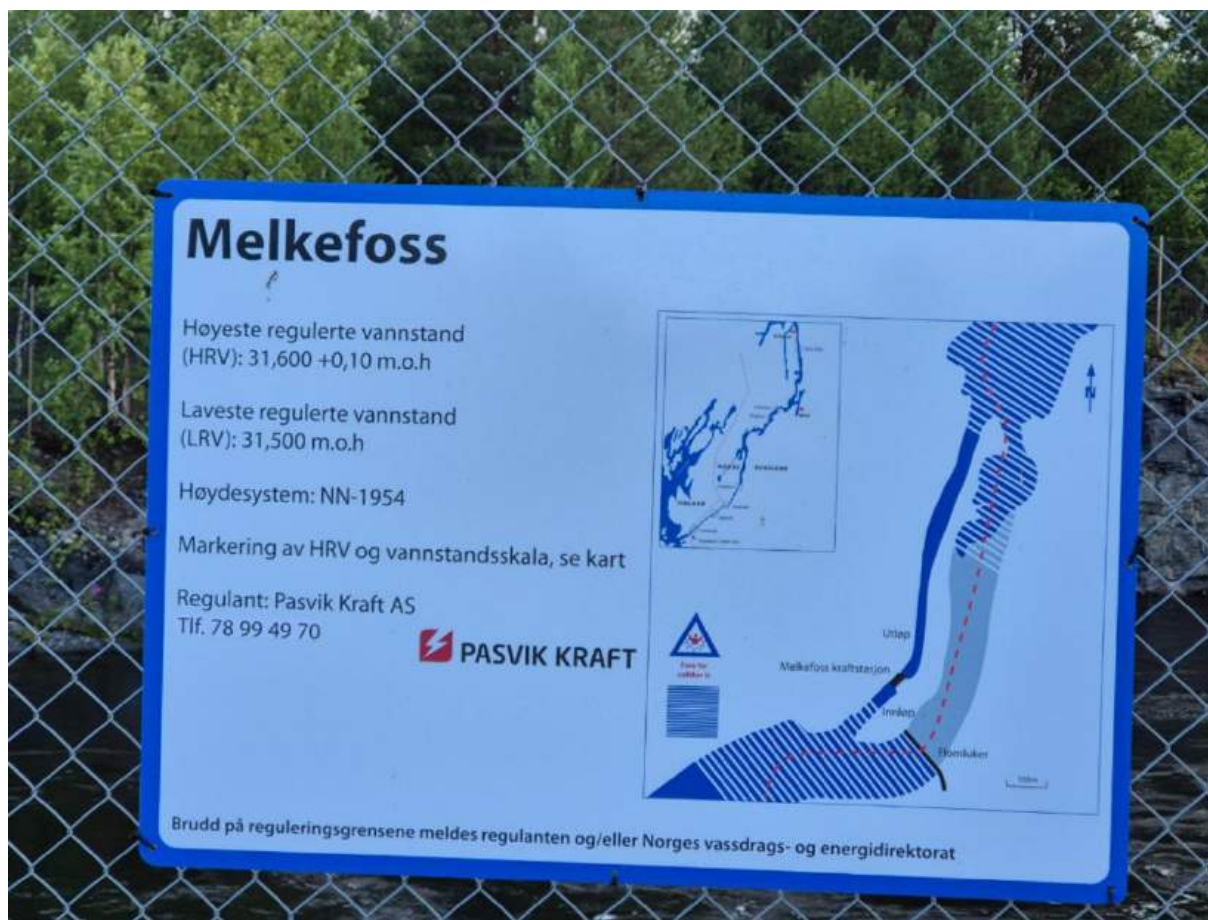
Presentations and discussions were held in NIBIO Svanhovd. Photo: Tiia Kalske

Sightseeing tower and summer cafeteria run by NIBIO Svanhovd, 96 heights near Svanvik. Photo: Kirsi Ukkonen

View from the tower 96-height. Photos: Kirsi Ukkonen.

Norway has two power plants in River Paatsoki, Melkefoss and Skogfoss. Russia has 5 HEPs along the same river (Kaitakoski, Jäniskoski, Rajakoski, Hevoskoski and Boris Gleb).

NIBIO Svanhovd is responsible of the waterfowl registrations on River Paatsjoki. Photos: Kirsi Ukkonen

Observing and counting the bird species.

Iron gate in the River Paatsjoki – old Finnish bridge destroyed in the war.

Bird ringer of Bird Life Norway at her work.

Right before arriving at the parking area of the Muotkavaara hiking trail.

The route to Muotkavaara in Norway follows the border line of Norway and Russia.

Muotkavaara, the border point of three counties (Finland, Norway and Russia). The jungle of the different signs is confusing, but the people from the Norwegian Military Force give good advice about where it is allowed to step and where not.

A route to a bird hide fixed with wood chips.

Info boards telling about the typical species seen from a bird tower at Skråtves.

Arkivsaksnr: 2025/4449-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 05.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	50/25	10.11.2025

Innspilte forslag til endring av verneforskrifter - orientering av verneofrskrifter som endres - Miljødirektoratet

Forvalters innstilling

Styret tar Miljødirektoratets konklusjon til etterretning.

Saksopplysninger

Man har gitt innspill til forslag om endring av verneforskrifter. Miljødirektoratet har orientert hvilke forskrifter i landet som prioriteres for endring.

For øvrig se vedlegg

Vurdering

Ikke relevant.

Vedlegg:

- 1 Tilbakemelding ang. prioritering av revisjon av verneforskrifter - Varangerhalvøya nasjonalpark
- 2 Vedlegg 1. Identifiserte endringsbehov.xlsx
- 3 Vedlegg 2. Forskrifter anbefalt for revisjon.xlsx
- 4 Tilrådning om eldre verneforskrifter for revisjon.pdf
- 5 E-post

Arkivsaksnr: 2025/4449-1

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 30.04.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra		

Henvendelse om revisjon av eldre verneforskrifter

Forvalters innstilling

Vi har fått en henvendelse med relativt kort frist; Forvalter har besvart administrativt basert på kunnskap om trusler i de ulike områdene opp igjennom tidene – hvor det kan være hensiktsmessig å justere verneforskriftene for å ivareta verneformålene på en best mulig måte. Alle våre verneområder er opprettet før 2009.

Det gis tilbakemelding om følgende behov for endringer av de eldste verneforskriftene.

Ytre Syltevika naturreservat

Verneformålet sier bla. "ivareta arktisk preget kystnatur-" --- området har store mengder drivømmer som (rundstokker) er med å prege og karaktisere området - tilsvarende som man finner på Svalbard ang. begrepet arktisk preg. Turister har påtent tømmer som igjen skader vegetasjon. Behov for egen forbudsbesetmmelse mot å brenne drivtømmer, kappe opp drivtømmer - gjelder rundtømmer. Tradisjonelt uttak av drivtømmer til brensel reguleres - bør bli søknadspliktig med dispensasjonsadgang i verneforskrift. Bør få bestemmelse om at tegning eller maling på fjell er forbudt (området har en hel fjellvegg som er tagget med maling med initialer - like ved er det eldre kulturminner.)

1970

Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Mangler droneforbudsbestemmelse. Bør reguleres ved dispensasjonsadgang i verneforskriften.

2006

Mangler droneforbudsbestemmelse. Bør reguleres ved dispensasjonsadgang i verneforskriften. Drone påvirker bl.a mytende sjøfugl visuelt, hekkende fugl langs berg og kyststripe, hekkende sangsvaner ved vatn. Motorferdsel forbud tydeliggjøres; el-sykkel kan kun benyttes på vei og ved Vesterelva når barmarksløype er åpnet.

2006

Varangerhalvøya Nasjonalpark Vi har formuleringen "modellfly" som dekker drone, men det framstår som uklart for publikum. Ønsker tydelig forbud mot droner, med mulighet for å søke disp. Forbud mot bruk av el-sykkel bør 2006 tydeliggjøres under forbud mot motorferdsel.

Revisjon av gamle verneforskrifter – henvendelse fra Miljødirektoratet

KLD (Klima og Miljødepartementet) har gitt Miljødirektoratet oppdrag om å levere en liste over **eldre** verneforskrifter som trenger revisjon for å ivareta verneverdiene. Miljødirektoratet tar derfor kontakt med alle verneområde- og nasjonalparkstyrer som har forvaltningsmyndighet for nasjonalparker og landskapsvernområder med forskrifter etter gammel lov - Lov om naturvern - altså før 2009.

I vårt tildelingsbrev er oppdrag 38. utformet slik:

Utredning om å opprettholde verneverdiene i verneområder på lang sikt: Oppfølging av forslag 1.1. Oppdraget er" Lage prioritert liste over hvilke gamle verneforskrifter som bør revideres slik at de tilstrekkelig grad i varetar verneverdiene, og hvilken rekkefølge det bør gjøres i.

En sentral del av oppdraget er å sortere ut forskriftene som har mest behov for revisjon fordi de ikke ivaretar verneformålet for området. Vi kan se hvilke bestemmelser som er mangelfulle eller direkte feil, men vi mangler den direkte erfaringen med håndheving eller annen praktisering av forskriften som dere har. Vi har derfor behov for innspill fra dere som har eldre verneforskrifter, slik at vi får et bedre grunnlag for å avgjøre hvilke områder som er vanskelig å forvalte fordi forskriftene er uklare, upresise eller mangelfulle. Ettersom det i praksis bare vil være mulig å revidere et fåtall forskrifter, ber vi om at dere begrenser innspillet til verneområder som har særskilt behov for forskriftsendring.

Dagens Verneforskrifter

Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras, Båtsfjord

[Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 1. Vern av Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras, Båtsfjord, Unjárga/Nesseby, Vadsø og Vardø kommuner,... - Lovdata](#)

Ytre Syltevíka naturreservat

[Forskrift om vern av Ytre Syltevíka naturreservat, Båtsfjord kommune, Finnmark - Lovdata](#)

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

[Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 3. Vern av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci, Båtsfjord og Vardø kommuner, Finnmark - Lovdata](#)

Syltefjorddalen naturreservat/Oarddu luondumeahcci

[Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 2. Fredning av Syltefjorddalen naturreservat/Oarddu luondumeahcci, Båtsfjord kommune, Finnmark - Lovdata](#)

Hvor det ikke er funnet behov:

Sandfjordneset naturreservat

[Forskrift om fredning for Sandfjordneset naturreservat, Båtsfjord kommune, Finnmark - Lovdata](#)

Identifiserte endringsbehov
Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften erstattes med en henvisning til naturmangfoldloven § 48.
I landskapsvernområder vil det være behov for å endre forskrifter som regulerer ferdsel til fots, jf.
I landskapsvernområder hvor verneformålet inkluderer vern av arter, bør det vurderes om det bør endres verneform på hele eller deler av området.
Forskrifter om nasjonalparker som mangler bestemmelser om vern og beskyttelse av dyrelivet, herunder forbud mot unødig forstyrrelser bør få slike bestemmelser, jf. naturmangfoldloven § 35 hvor det står at dyrelivet skal beskyttes i
Ta ut forskriftsbestemmelser som gir myndighet til Miljødirektoratet eller andre til å gi generelle bestemmelser (forskrifter) som ikke er hjemlet i loven (f.eks. adgang til å regulere beite og ferdsel).
Vurdere endringer i verneform eller oppheving av forskrifter for vernekategorier som ikke er videreført i naturmangfoldloven (naturminner og plante- og dyrelivsfredninger).
Endre dato for ferdselsforbud der disse er utilstrekkelige.
Regulere båndtvang for hund evt. oppdatere bestemmelser om dette i områder der dette er en trussel mot verneformålet.
Regulere aktiviteter som er en trussel mot verneverdiene.
jakt.
Forskrifter som skiller mellom kommersiell og ikke-kommersiell ferdsel endres for å likestille organisert ferdsel.
Eventuelt klargjøre at el-sykling følger reglene for motorferdsel og ikke sykling.
Bestemmelser om motorferdsel for utfrakt av felt vilt oppdateres med dagens praksis.
Oppdateringer av bestemmelser om hogst, uttak av ved og bålbrekking der bestemmelsene er uklare/utilstrekkelige for verneformålet.
Regulere droner, herunder klargjøre dette for verneområder som har et forbud mot bruk av modellfly.
Publisere vernekart i Lovdata
Endre forskriftsstuktur fra kapitler til paragrafer i samsvar med gjeldende forskriftsteknikk
Klargjøre forholdet til skjøtsel i § 47
Ta inn spesifiserte bestemmelser om hva forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til for vanlige behov, slik at det unngås regelmessig bruk av § 48 for slike formål.

Nasjonalparkforskrifter	Årstall forskrift (sist Prioritet	
Forskrift om fredning av Anárjoga álbmotmeacci/Anárjohka nasjonalpark	1971 (2001)	1
Forskrift om utlegging til nasjonalpark et område av statens grunn, Storskogen, Rag	1971	1
Forskrift om vern for Reisa nasjonalpark	1986 (2003)	1
Forskrift om vern av Jostedalsbreen nasjonalpark	1991 (2018)	1
Forskrift om verneplan for Forollhogna med tilleggende dalfører	2001 (2013)	1
Forskrift om vern for Hardangervidda nasjonalpark	2002 (2013)	1
Forskrift om verneplan for Stabbursdalen	2002 (2013)	1
Forskrift om verneplan for Verdal-Snåsa-Lierne. Vern av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark	2004	2
Forskrift om verneplan for Verdal-Snåsa-Lierne. Vern av Lierne nasjonalpark	2004	2
	2004	2
Forskrift om vern av Seiland nasjonalpark	2006	2
Forskrifter for landskapsvernområder	Årstall forskrift (sist Prioritet	
Forskrift om vern av Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde	2000	1
naturminne	2003	1
Forskrifter for naturreservat	Årstall forskrift (sist Prioritet	
Forskrift om fredning for Grandefjæra våtmarksreservat	1983	1
Endring av periode for ferdselsforbud i naturreservater med fugl som verneformål		1

Oppdrag 38. Miljødirektoratets tilrådning til Klima- og miljødepartementet om hvilke eldre verneforskrifter som bør prioriteres for revidering.

September 2025

Innhold

Bakgrunn	3
1. Innledning.....	3
2. Revisjonsbehovene	4
2.1 Generelle tilpasninger til naturmangfoldloven.....	4
2.2 Nasjonalparker	5
Nasjonalparker som prioriteres for revisjon.....	5
2.3 Landskapsvernområder	6
2.3.1 Landskapsvernområder hvor det er behov for et sterkere artsvern pga. verneformålet, herunder hvor det er utfordringer med ferdsel.....	6
2.3.2 Landskapsvernområder med dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning.....	7
2.3.3 Revisjon av forskrifter som innehar bestemmelser som er i direkte strid med naturmangfoldloven § 36	7
2.3.4 Landskapsvernområder med særlig gamle og uklare forskrifter.....	7
2.3.5 Landskapsvernområder som prioriteres for revisjon	7
2.4 Naturreservater	8
2.4.1 Ferdselsregulering av hensyn til fugl.....	8
2.4.2 Regulering av skogsdrift i naturreservater	9
2.4.3 Naturreservat som prioriteres for revisjon	9
2.5 Dyre- og plantelivsfredning	9
2.6 Fredning av livsmiljøer og biotopvern.....	10
2.7 Naturminner	10
2.8 Eldre verneområder uten forskrift	11
3 Prioritering av områder og videre prosess	11
3.1 Forskrifter listet opp i vedlegg 2.....	11
3.2 Endring av periode for ferdselsforbud.....	12
3.3 Øvrige revisjonsbehov.....	12

I Norge har vi vernet natur i over 100 år, alle verneområder er vernet i sin tid og i sin kontekst med ulike lovverk og føringer fra politisk hold. I dette oppdraget har vi vurdert hvilke eldre forskrifter som bør revideres for å ta vare på verneverdiene. Eldre forskrifter er i dette oppdraget definert som alle forskrifter vedtatt før naturmangfoldloven. Vi har via Statsforvalterne og nasjonalparkstyrene v/verneområdeforvaltere fått tilbakemelding på forskrifter med særskilt behov for revidering.

Revisjonsbehovet må sees opp mot formålet til det enkelte verneområdet, men også formålet med verneformen jf. naturmangfoldloven kapittel V. I tillegg til revisjonsbehov som er direkte knyttet til ivaretagelse av verneverdiene, som f.eks. manglende eller svake forbudsbestemmelser, belyser vi et generelt oppryddingsbehov i gamle forskrifter.

Revisjonsbehovet i de prioriterte områdene er derfor kombinasjon av ivaretagelse av verneformål og et behov for opprydding. Dette er redegjort for under de ulike kategoriene i besvarelsen.

Vi anbefaler revisjon av 14 konkrete forskrifter. Denne prioriterte listen over områder fremgår av vedlegg 2. I tillegg anbefaler i revisjon av de resterende verneområdene som har behov for endring av periode for ferdselsforbud av hensyn til fugl.

Bakgrunn

Oppdraget har bakgrunn i Miljødirektoratets leveranse til KLD fra tildelingsbrevet i 2024 (oppdrag 7), der direktoratet fikk i oppgave å belyse ulike tiltak som ville kunne bidra til å opprettholde verneverdiene i verneområder på lang sikt.

Leveransen pekte blant annet på at gamle verneforskrifter ikke nødvendigvis er tilpasset nye aktiviteter i verneområdene, og at det er et revideringsbehov.

Det ble blant annet pekt på at ferdselsforbud av hensyn til fuglelivet bør endres i gamle verneforskrifter slik at de er tilpasset dagens trekketidspunkter som har endret seg med et klima i forandring.

Oppdrag 38 er utformet slik:

Lage prioritert liste over hvilke gamle verneforskrifter som bør revideres slik at de tilstrekkelig grad ivaretar verneverdiene, og hvilken rekkefølge det bør gjøres i.

1. Innledning

Vi har i oppdraget funnet det naturlig å ta utgangspunkt i forskrifter som er vernet før naturmangfoldloven trådte i kraft, men på bakgrunn av det store antallet forskrifter har vi ikke kunnet gjøre en gjennomgang av alle eldre forskrifter. Vi har i oppdraget prioritert en gjennomgang av alle forskrifter for nasjonalparker vernet før naturmangfoldloven. Disse verneområdene omfatter store naturarealer og forskriftsendringer forventes å gi stor effekt for bevaring av naturverdier.

For andre verneområder har vi valgt å løfte frem noen forhold som vi mener bør prioriteres i det kommende revisjonsarbeidet. Det bør blant annet prioriteres å revidere verneområder i vernekategorier som ikke er videreført i naturmangfoldloven eller hvor vernekategorien er

endret på en slik måte at det kan være motstrid med tidligere forskrifter. Besvarelsen gir et visst anslag over arbeidsomfanget omfang ved at antallet verneområder i slike kategorier er angitt. Videre må arbeidet sees i sammenheng med andre aktuelle oppdrag. Her vil særlig villreinoppdragene, pågående verneprosesser under bevaring av verdifull natur og oppdrag knyttet til endringer i tidsrom for ferdselsforbud i sjøfuglområder være prosesser å se hen til. I forbindelse med slike prosesser bør det prioriteres en revisjon av alle delene av forskriften slik at ordlyden i forskriftene i størst mulig grad samordnes. Eksempelvis er det mange ulike formuleringer knyttet til ferdselsforbud og forbud mot bestemte aktiviteter, som er ment å omfatte det samme. At ordlyden er ulik, kan virke forvirrende for publikum, og kan i noen grad også innebære forskjeller i restriksjoner.

Vi har i oppdraget innhentet innspill fra Statsforvalteren hvor de er bedt om å melde inn verneområder med forvaltningsutfordringer knyttet til verneforskriftene med en kort begrunnelse. Forvaltere for nasjonalpark- og verneområdestyrer har også fått anledning til å melde inn hva de anser som revisjonsbehov i forskrifter som de forvalter.

Bevaring av verdifull natur

Forskrifter som er i prosess for utvidelse av verneområdet eller endring av verneform under oppdrag for "Bevaring av verdifull natur" er ikke prioritert i dette oppdraget. Vi forutsetter at endringer i verneforskriftene blir vurdert og endret som del av disse prosessene.

2. Revisjonsbehovene

Utover tilpasninger til gjeldende lov, er det behov for å rette opp i feil og uklarheter i vernebestemmelsene som har oppstått som følge av at tiden har endret seg. Andre revisjonsbehov knytter seg til å endre eller å ta inn nye bestemmelser for bedre å ivareta verneformålet. Endel gamle forskrifter har også en gammeldags struktur med kapitler, hvor det er behov for å oppdatere forskriften med paragrafer. Vi har laget en liste over identifiserte revisjonsbehov i vedlegg 1.

For å ivareta verneverdiene og verneformålet på lang sikt er det nødvendig at forskriftene har bestemmelser som er klare og som kan håndheves. Rydding i uklare forskrifter bidrar dermed også til å opprettholde verneverdiene. Bruk av overtredelsesgebyr og straff, er viktig virkemiddel for å sørge for etterlevelse av vernebestemmelser, noe som krever klare bestemmelser. Gode og klare bestemmelser gjør forvaltningen forutsigbar for publikum og understøtter en effektiv og god forvaltning.

Når en forskrift revideres, må ny forskrift hjemles i naturmangfoldloven. Dette innebærer at det for en del forskrifter vil kunne være behov for ganske store endringer. I særlige tilfeller med kun mindre endringer og ikke oppdatering av forskriften som sådan, kan det være aktuelt med tilføyde hjemmel i naturmangfoldloven. I det videre vil vi gjennomgå hvilke prioriteringer som bør gjøres for hver enkelt vernekategori.

2.1 Generelle tilpasninger til naturmangfoldloven

Det følger av naturmangfoldloven § 77 at lovens § 48 og § 47 gjelder for eldre verneforskrifter.

Det innebærer at § 48 gjelder i stedet for den generelle dispensasjonsbestemmelsen som står i eldre verneforskrifter. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i de gamle verneforskriftene må endres, og erstattes med en henvisning til naturmangfoldloven § 48.

En del eldre forskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan gjøre tiltak av hensyn til verneformålet. Det kan i noen tilfeller være uklart om disse bestemmelsene går lengre enn § 47. Ettersom § 47 også gjelder for eldre verneforskrifter, bør forholdet til § 47 klargjøres ved en henvisning eller ved å ta ut slike bestemmelser slik at dette kun reguleres i loven.

En del forskrifter gir myndighet til Miljødirektoratet og andre myndigheter til å gi generelle bestemmelser. Dette gjelder f.eks. adgang til å regulere beite og ferdsel. Slike bestemmelser er i strid med naturmangfoldloven § 34 om hvem som skal fastsette bestemmelser i verneområdene. Slike bestemmelser må derfor tas ut av forskriftene.

2.2 Nasjonalparker

Vi har 41 nasjonalparker på fastlandet, hvorav 27 er vernet før naturmangfoldloven.

Vernekategorien nasjonalpark er videreført i naturmangfoldloven uten at det er større endringer når det gjelder hva forskriften kan gi bestemmelser om.

Vi har gjennomgått nasjonalparkforskriftene vernet før naturmangfoldloven. For nasjonalparker har vi gjort en vurdering av hvilke forskrifter som har et særlig behov for revisjon.

Blant disse har vi særlig to forskrifter fra 1971 med mange feil og henvisning til myndigheter som ikke lenger finnes. Forskriftene har også en del uklare bestemmelser i tillegg til generelle revisjonsbehov for forskrifter vernet før naturmangfoldloven.

Vi har også identifisert at det er fire nasjonalparkforskrifter som ikke har bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet. Disse er også tatt med i den prioriterte listen, ettersom naturmangfoldloven § 35 forutsetter slike bestemmelser.

Vi har i tillegg en nasjonalpark som har særlig liberale bestemmelser om motorferdsel og 4 nasjonalparker som mangler droneforbud.

Nasjonalparker som prioriteres for revisjon

I denne oversikten har vi gitt en kort begrunnelse for hvorfor disse nasjonalparkene anbefales først for revisjon. Vi understreker at begrunnelsen ikke gir en fullstendig oversikt over hvilke endringer som er aktuelle. Vi viser i den forbindelse til kapittel 2 og at det må gjøres en nærmere gjennomgang opp mot forskriftsmalen når revisjonsarbeidet igangsettes.

Rago nasjonalpark og Anárjoga álbmotmeacci/Anárjohka nasjonalpark

Verneforskriftene er fra henholdsvis 1971 og 1975 og har flere bestemmelser som er uklare. Myndigheter som det henvises til i forskriften eksisterer ikke lenger. Verneforskriftene mangler ferdselsbestemmelser og dispensasjonsbestemmelser for motorferdsel. I tillegg har oppsynet og reindrifta direkte adgang til å oppføre bygninger. Det mangler videre et forbud mot bruk av droner.

Reisa nasjonalpark

Verneforskriften er fra 1986. Det er behov for rydding i utdaterte bestemmelser, slik som delegering av myndighet til Statens skoger. Forskriften mangler dyrelivsfredning og det er ingen regulering av organisert ferdsel, med unntak av forbud mot idrettsarrangementer. Mangler forbud mot droner.

Jostedalsbreen nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet. Det er ingen regulering av ferdsel og det mangler forbud mot droner.

Forollhogna nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet.

Hardangervidda nasjonalpark

Bestemmelser om motorferdsel i nasjonalparken legger til rette for mye motorferdsel i nasjonalparken. Dette motvirker verneformålet og skaper bl.a. utfordringer for villrein.

Stabbursdalen nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet.

Blåfjella-Skjækerfjella, Lierne, Ånderdalen og Seiland nasjonalparker

Forskriftene mangler droneforbud

2.3 Landskapsvernområder

Vi har totalt 195 landskapsvernområder, og 171 av disse er vernet før naturmangfoldloven. Av de 171 er 60 landskapsvernområder kombinert med andre verneformer; biotopvern, plante- og dyrelivsfredning eller bare dyrelivs- eller plantelivsfredning..

Det følger av naturmangfoldloven § 77 at naturmangfoldloven § 36 andre ledd gjelder for eldre verneforskrifter. Det følger av § 36 andre ledd at det i forskriften kan gis bestemmelser om hva som alene eller sammen med andre tiltak kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing, og om ferdsel som ikke skjer til fots.

Med naturmangfoldloven ble det fastsatt at landskapsvernkategorien skulle rendyrkes til å ivareta landskapet. Restriksjonsnivået i en del eldre landskapsvernområder er strengere enn det naturmangfoldloven § 36 legger opp til. Verneformålet kan være knyttet til ivaretagelse av enkeltarter og bestemmelsene kan ha reguleringer av hensyn til disse.

På grunn av det store antallet landskapsvernområder, har vi ikke hatt mulighet til å gjøre en systematisk gjennomgang av alle landskapsvernområdene for å se hvilke landskapsvernområder som bør prioriteres først.

Vi vil likevel løfte frem hvilke typer revisjonsbehov som vi mener bør prioriteres i det videre.

2.3.1 Landskapsvernområder hvor det er behov for et sterkere artsvern pga. verneformålet, herunder hvor det er utfordringer med ferdsel.

Vi har landskapsvernområder hvor det ut fra verneformålet kan være behov for vern av arter utover det naturmangfoldloven § 36 hjemler (selv om de ikke har plante- og dyrelivsfredning som nevnt over). Gjennom nasjonalparkplanen ble det bl.a. vernet større landskapsvernområder som kunne vært vernet som nasjonalparker dersom vilkårene for nasjonalpark var oppfylt.

Som følge av stadig mer friluftslivsaktivitet får vi innspill om behov for å kunne styre og regulere ferdselen, blant annet i landskapsvernområder. Regulering av ferdsel er særlig aktuelt for landskapsvernområder med villrein. Hos villreinen er effekten av forstyrrelser fra ferdsel godt

dokumentert og vi vet hvordan ferdsel skaper barrierer for villreinens naturlige trekk mønster mellom beite- og kalvingsområder. Med ansvar for en av Europas siste villreinbestander har Norge et særskilt ansvar for å ivareta arten og det er et pågående arbeid for å forbedre tilstanden for villrein gjennom egen stortingsmelding, tiltaksplaner m.m. I villreinoppdrag 2.2 ble Miljødirektoratet bedt om en overordnet vurdering av behov for endringer i verneforskrifter i verneområder med villrein.

Vi har med ett unntak ikke foreslått konkrete verneforskrifter for revisjon på grunnlag av villreinhensyn under dette oppdraget, da et forslag til revisjonsbehov vil innebære mer grundige vurderinger blant annet hos Statsforvalteren basert på utfordringer for villrein i konkrete villreinområder og ut fra arbeidet med tiltaksplaner og kunnskapsgrunnlaget for kvalitetsnormen. Vi mener derfor at en vurdering av revisjonsbehov bør følges opp i egen prosess basert på funnene i leveransen for oppdrag 2.2.

2.3.2 Landskapsvernområder med dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning

Vernekategoriene dyrelivsfredning og plantelivsfredning er ikke videreført i naturmangfoldloven. Dette betyr at det ikke er aktuelt å videreføre dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning når slike fredninger tas opp til revisjon. Det må da vurderes nærmere om det er behov for å endre vernekategori for hele eller deler av disse landskapsvernområdene for fortsatt beskyttelse av enkeltarter eller om vernekategorien landskapsvern er tilstrekkelig. Dette må vurderes konkret for hvert enkelt landskapsvernområde. Det er i alt 58 slike områder ifølge Naturbase.

2.3.3 Revisjon av forskrifter som innehar bestemmelser som er i direkte strid med naturmangfoldloven § 36

Vi har ingen fullstendig oversikt over verneområder som har bestemmelser som er direkte i motstrid med § 36.

Det er grunn til å tro at det er få landskapsvernområder med regulering av ferdsel til fots som ikke kan videreføres, men dette bør undersøkes nærmere. I tilfeller der landskapsvernet er kombinert med biotopvern, kan regulering av ferdsel til fots fortsatt videreføres.

2.3.4 Landskapsvernområder med særlig gamle og uklare forskrifter.

På bakgrunn av det store antallet landskapsvernområder har vi ikke klart å identifisere hvilke forskrifter som på grunn av uklare regler har særlig stort revisjonsbehov.

En mulig revisjonsprosess kan ta utgangspunkt i de eldste forskriftene først. Det kan nevnes at vi har 10 landskapsvernområder som er vernet på 1970-tallet.

2.3.5 Landskapsvernområder som prioriteres for revisjon

Blant de innmeldte landskapsvernområdene var det to forskrifter med særskilt behov for revisjon; Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde og Jærstrendene landskapsvernområde med biotopfredninger og naturminne. Forskriftene har revisjonsbehov som faller inn under flere av de prioriterte behovsområdene listet i kapittel 2.3.1 til 2.3.4.

Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde

Verneområdet utgjør svært viktige vinterbeiteområder og trekkpassasjer for villrein. I forskriften er det bestemmelser om ferdselsforbud deler av året av hensyn til villrein (kap. IV punkt 4.2).

Ettersom dette ferdselsforbudet ikke lenger kan hjemles i naturmangfoldloven § 77, jf. § 36, mener vi at det haster med å revidere denne forskriften. Det er i tillegg behov for en generell gjennomgang av forbudsbestemmelser, deriblant bedre regulering av motorferdsel.

Jærstrendene landskapsvernområde

Forskriften har behov for opprydding med hensyn til verneformer i kombinasjon med utdaterte og uklare bestemmelser som ikke er tilpasset dagens aktivitetsnivå. Forskriften består av en rekke verneformer, med fuglefredning, plantefredning og geologisk naturminne i tillegg til landskapsvern. Statsforvalteren har i lengre tid meldt inn behov for forskriftsrevisjon for å kunne ivareta verneverdiene i et område med svært høy aktivitet fra både friluftsliv, jordbruk og vannsportaktivitet. Jærstrendene utgjør viktige rasteplass for de internasjonale fugletrekkene, samtidig som det er svært mye brukt som tur og friluftslivsområde. Vi mener derfor området bør prioriteres for forskriftrevisjon.

2.4 Naturreservater

Vi har 2672 naturreservater på fastlandet som dekker mange ulike verneformål. Av disse er 1013 naturreservater vernet etter naturmangfoldloven og det er dermed et stort antall naturreservater som er vernet før naturmangfoldloven trådte i kraft.

I naturreservater kan det fastsettes strenge restriksjoner beroende på verneformålet. Etter naturmangfoldloven § 37 kan et naturreservat totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. For naturreservater er det ikke behov for spesielle tilpasninger til naturmangfoldloven utover det som er nevnt over av generelle tilpasninger som gjelder for alle vernekategorier.

Utover å gjøre generelle tilpasninger, kan revisjonsbehovene i naturreservater også knytte seg til å revidere eldre forskrifter hvor tiden har endret seg og det er behov for å regulere nye aktiviteter eller gjøre endringer i de reguleringene som allerede følger av forskriften.

Verneformen er videreført, en enkel oppdatering vil være å hjemle områdene i naturmangfoldloven. Ytterligere revisjoner bør trolig gjøres for de tematiske verneplanene hver for seg, eventuelt på bakgrunn av årstall og/eller fylkesvis.

På grunn av det store antallet naturreservater, har vi ikke hatt mulighet til å gjøre en systematisk gjennomgang av alle naturreservatene for å se hvilke områder som bør prioriteres først. Basert på innmeldingene fra Statsforvalterne er det likevel ett verneområde vi mener bør prioriteres i det videre. Det er videre to forhold som gjelder for mange verneforskrifter, som vi vil løfte frem som aktuelle for revisjon. Det ene er behov for å endre tidsrom for ferdselsforbud i verneområder med fugl som verneformål og eventuelt at ferdselsforbud mangler. Det andre er manglende regulering av skogsdrift, inkludert motorferdsel i forbindelse med skogsdriften.

2.4.1 Ferdlsregulering av hensyn til fugl

I vår gjennomgang ser vi at forvaltningsmyndigheten har meldt inn behov for endring av periode for ferdselsforbud for mange naturreservater med fugl som verneformål. Dette gjelder hovedsakelig naturreservater, men også fuglefredningsområder.

Det er allerede pågående prosesser med vurdering av ferdselsrestriksjoner i sjøfuglreservater: Gjennomgang av ferdselsreguleringene i sjøfuglreservater i Oslofjorden (2024), og gjennomgang av øvrige sjøfuglreservater (2025). Oppdragene er forankret i Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden

(tiltak T28) og nasjonal handlingsplan for sjøfugl og regjeringen vil punktet: Vurdere endringer i ferdelsesreguleringene i prioriterte sjøfuglreservater langs norskekysten.

Lignende forankring mangler for øvrige naturreservater med fugl som verneformål, men revisjonsbehovet er tilsvarende i disse naturreservatene ettersom endring i trekketider og hekketidspunkt på grunn av klimaendringer er en generell utfordring. Vi anbefaler at resterende naturreservat med denne utfordringen identifiseres og vurderes for forskriftsrevisjon. Se nærmere omtale av prosess under kapittel 3.

2.4.2 Regulering av skogsdrift i naturreservater

Det er i en del naturreservater åpnet for skogsdrift, dette gjelder bl.a. for en del verneområder opprettet under de tematiske verneplanene for myr og kvartærgeologi. I en del tilfeller har disse områdene naturkvaliteter knyttet til skog. Vi har ikke foreslått konkrete verneforskrifter innen denne kategorien for revisjon, da en slik prioritering bør inngå som en vurdering under det pågående arbeidet med frivillig vern av skog.

2.4.3 Naturreservat som prioriteres for revisjon

Reservater med behov for endring i periode for ferdelsesforbud

Vi anbefaler en samlet prosess for forskrifter med behov for denne typen revisjon

Grandefjæra naturreservat

Grandefjæra naturreservat består av et stort gruntvannsområde med mudderbunn, skjellsand og kalkalgebunn. Som et marint våtmarksområde har området nasjonal og internasjonal betydning, og har status som Ramsarområde.

Behovet for revisjon er knyttet til manglende regulering av høsting i forskriften. Uregulert høsting i kommersiell regi har et ukjent skadeomfang, men har potensielt betydelige negative virkninger på verneverdiene. Statsforvalteren i Trøndelag rapporterer blant annet om bekymringsfullt lave forekomster av strandsnegl i Grandefjæra. På bakgrunn av områdets biologiske betydning, kombinert med potensialet for negativ påvirkning fra kommersiell høsting prioriter vi dette naturreservatet for revisjon.

2.5 Dyre- og plantelivsfredning

Naturvernloven hadde i §§ 13 og 14 særskilte hjemler for fredning av viltvoksende plantearter eller plantesamfunn og dyrearter eller dyresamfunn som er sjeldne eller står i fare for å forsvinne, og for fredning av pattedyr og fugler i et område som har særlig betydning som tilholdssted for en rekke arter. Fredningene er omtalt som fuglefredningsområde, fuglelivsfredning, dyrefredningsområde, dyrelivsfredning eller plantefredningsområde. Svært mange av dyre- og plantefredningsområdene har i tillegg vern av livsmiljø etter naturmangfoldloven § 9. Noen områder har vern av livsmiljø for deler av området, men har et omkringliggende område med kun dyrelivsfredning

Bestemmelser om vedtaksfredning av dyre- og plantelivet er erstattet av naturmangfoldlovens bestemmelser om artsforvaltning. Etter forvaltningsprinsippet i § 27 skal høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. I tillegg kan arter beskyttes særskilt gjennom § 23 om prioriterte arter eller gjennom at naturtyper utvelges etter § 52.

De aktuelle forskriftene med plante- og/eller dyrelivsfredninger som ikke er kombinert med fredning av livsmiljø (biotopvern) bør derfor vurderes for vern i en annen vernekategori eller særskilt beskyttelse gjennom andre bestemmelser i naturmangfoldloven. Der slike fredninger er kombinert med andre verneformer, f.eks. vern av livsmiljøer etter naturvernloven eller biotopvern etter viltloven, vil trolig den andre verneformen som hovedregel vil være tilstrekkelig. Dette med unntak av landskapsvernområder, som kan ha behov for et sterkere artsvern som følge av verneformålet. Se mer om dette i kap. 2.3 om landskapsvern.

Hvor mange områder med kun plante- og/eller dyrelivsfredning som finnes har vi ikke identifisert nå, dette krever en gjennomgang av hver enkelt verneforskrift ettersom disse fredningene ikke er entydig kategorisert i Naturbase.

2.6 Fredning av livsmiljøer og biotopvern

Vi har 52 biotopvernområder som er hjemlet i viltloven. Videre har vi en rekke dyrefredningsområder, plantefredningsområder og områder med kombinert plante- og dyrelivsfredning vernet etter naturvernloven, hvor også livsmiljøet er vernet etter naturvernloven § 9. Vi har ikke et tall på hvor mange slike fredninger vi har etter naturvernloven ettersom disse ikke er entydig kategorisert i Naturbase.

Naturmangfoldloven § 38 om biotopvern erstatter tidligere bestemmelser om vern av artenes livsmiljøer og biotoper i naturvernloven § 9, viltloven § 7 og lakse- og innlandsfiskloven § 7. Etter naturmangfoldloven § 38 kan det fastsettes forbud mot virksomhet og ferdsel som kan påvirke eller forstyrre arten eller dens livsbetingelser. Vi antar at restriksjonene i gamle biotopvernområder kan hjemles i § 38. Imidlertid krever § 38 at de bestemte artene som biotopvernet gjelder angis. For eldre forskrifter er det ofte ikke angitt hvilke bestemte arter som vernet skal ivareta, men artsgrupper, slik som fuglelivet. For noen av de eldre biotopvernområdene kan det derfor også være at det er aktuelt å vurdere om området bør vernes som naturreservat.

Eldre biotopvernområder bør revideres slik at de oppdateres til naturmangfoldloven og hjemles i § 38. Samtidig er det aktuelt å vurdere om forskriftene har riktige restriksjoner sett ut fra dagens forhold, for eksempel om tidsperioden for ferdselsforbudet bør endres.

2.7 Naturminner

Naturminner er en vernekategori som ikke er videreført i naturmangfoldloven. Vi har i dag 235 naturminner¹. Disse omfatter først og fremst geologiske forekomster og trær/tregrupper fredet som botaniske naturminner. Disse verneområdene må gjennomgås for å vurdere om de bør oppheves eller vernes som andre vernekategorier. Geologiske naturminner kan være aktuelt å verne som naturreservat. For trær og tregrupper er det aktuelt å vurdere om noen av områdene bør oppheves fordi de ikke lenger anses å ha et særskilt behov for beskyttelse etter naturmangfoldloven, eller om det fortsatt er behov for vern eller beskyttelse etter annet regelverk. I NOU står det *Vernekategorien naturminne synes i dag ikke lenger å fange opp noe behov som ikke også kan dekkes av andre vernekategorier eller av plan- og bygningsloven eller granneloven*

¹ Naturbase

med de endringer utvalget foreslår. Utvalget foreslår derfor at bestemmelsen ikke videreføres. De naturminnefredningene som alt er vedtatt, bør bli stående med samme rettsvirkning som før, inntil vernet eventuelt blir opphevet eller gjort om til en annen vernekategori.

For naturminnene må det først identifisert hvilke naturminner som er aktuelt for vern i en annen vernekategori og hvilke som kan oppheves fordi de ikke lenger fyller et vernebehov etter naturmangfoldloven.

2.8 Eldre verneområder uten forskrift

Det finnes totalt 182 verneområder som er vernet før den første naturvernloven fra 1970¹. Blant disse er det enkelte områder som ikke har en verneforskrift eller som har en verneforskrift uten hjemler for dispensasjon.

Under dette oppdraget har Statsforvalterne meldt inn følgende områder uten forskrift:

- Asker prestegård naturminne
- Vorma Dyrelivsfredning
- Jøndalsåsen med flere tjern og vann
- Kirkeneshalvøya dyrelivsfredning

Og følgende områder med forskrift, som mangler hjemler for dispensasjon:

- Kirkeneshalvøya dyrelivsfredning
- Nordkapp-fjellet og Hornvika, Måsøy og Kjeldvik naturfredning
- Andelven, Nessa og Risa naturfredning

Det er behov for revisjon av alle de gamle forskriftene fra før 1970. De bør gjennomgå med sikte på om det er ønskelig å videreføre vernet og eventuelt i hvilken vernekategori.

3 Prioritering av områder og videre prosess

3.1 Forskrifter listet opp i vedlegg 2.

Listen over prioriterte forskrifter i vedlegg 2 er rangert i to kategorier, der kategori 1 prioriteres høyest for revisjon. Verneforskriftene i kategori 2 består av nasjonalparker som mangler droneforbud, men som for øvrig har mindre revisjonsbehov. Dette er et forbud som burde gjelde alle nasjonalparker, og vi anbefaler at en forbudsbestemmelse om droner tas inn i disse forskriftene.

De innholdsmessige endringene i forskriftene foreslått for revisjon i vedlegg 2, vil være såpass omfattende at det må igangsettes en revisjonsprosess med medvirkning og høring. For områdene i kategori 1 bør revisjonen omfatte en fullstendig gjennomgang av forskriften, slik at den tilpasses naturmangfoldloven og oppdateres til dagens forskriftsmaler, i tillegg til de nødvendige endringene som kreves for bedre ivaretagelse av verneverdiene.

Ved revisjon av nasjonalparker eller store landskapsvernområder med omkringliggende verneområder, vil det være naturlig å kartlegge eventuelle revisjonsbehov i forskriftene også i de omkringliggende verneområdene.

For områdene i kategori 2 er det primært nødvendig å få inn en bestemmelse om droneforbud.

Vi anbefaler at revisjon igangsettes gjennom standard prosedyre for forskriftsrevisjon så raskt det lar seg gjøre.

3.2 Endring av periode for ferdselsforbud

Endring av periode for ferdselsforbud er prioritert i kategori 1 da vi regner en slik endring til å ha stor betydning for verneverdiene. Disse forskriftene bør behandles i et eget løp som en forlengelse av pågående prosesser i sjøfuglreservater.

Revisjonen av sjøfuglreservatene var begrenset til endring av periode for ferdselsforbud fra 15. april - 15. august til 15. mars - 15. august. Ideelt sett bør disse forskriftene tilpasses til naturmangfoldloven. Ordlyden bør også samordnes, slik at bestemmelser som er ment å regulere det samme, er likt utformet. Samtidig var begrensningen til endring i ferdselsforbudsperiode en forutsetning for å kunne gjennomføre revisjonen av ett svært stort antall verneområder i Oslofjorden. Dette muliggjorde en effektiv prosess med stor nytte for naturen. For å muliggjøre revisjon av et større antall verneforskrifter anbefaler vi derfor å begrense endringen til periode for ferdselsforbud.

3.3 Øvrige revisjonsbehov

Vi anbefaler at det settes i gang en prosess for å oppdatere verneområder som mangler forskrift eller hjemler for dispensasjon, slik at det er mulig å forvalte disse områdene etter intensjonen med vernet. I praksis vil en slik revisjon bli sammenlignbar med oppstart av ny verneplan. For disse eldre vernevedtakene må det vurderes om det er ønskelig å videreføre vernet og eventuelt i hvilken vernekategori.

Det er et stort etterslep på oppdatering av eldre forskrifter for å en generell tilpasning til naturmangfoldloven. Hensynet til at regelverket skal være enhetlig og gjenkjennelig tilsier at alle oppdateres etter ny mal. Eldre forskrifter med mange uklarheter har et særlig behov for en ny forskrift.

Det kan gjøres en generell oppdatering i gamle forskrifter begrenset til tilpasninger til naturmangfoldloven som ikke krever høring, som kan gjennomføres gjennom vedtak uten en prosess i forkant. Det vil avhjelpe en del på etterslepet.

Fra: Line-Kristin Larsen[Line-Kristin.Larsen@miljodir.no]

Sendt: 29.09.2025 10:00:34

Til: Skansen, Ronny;Gulbrandsen, Jenny Marie;Odden, Alf;Haug, Jørn Trygve;Grevrusten, Stein Magne;Stokkenes, Aina-Elise Bolstad;Løken, Øivind;Valan, Sindre Kolstad;Sveen, Kari;Ullring, Ulf;Liebe, Morten;Granli, Stein Egil;Sørli, Kristine;Rødstøl, Mari Melbø;Stensby, Trond;Skarsaune, Ingvild;Nystuen, Hilde;Berge, Eirin;Sem, Gunhild Kirsti;Svendsgard, Bernhard;Nystad, Ingvild Hansen;Wika, Jannike Elise;Kvalshaug, Ole-Jakob;Aarstrand, Bjørnar;Brekke, Marte;Lium, Sigrid;Miltz, Cecilia;Aalstad, Guro;Sætermo, Benny;Moldestad, Torbjørn;Buttingsrud, Trond Erik;Jaren, Hege;Olsen, Monika;Borud, Dag Evert;Kråkenes, Lars;Skjemstad, Oddrun;Stine Emilie Alfonsdatter Nøding;Benonisen, Rune;Storm, Nina Andrea;Olsen, Sunniva;Vistnes, Ingunn Ims;Salmila, Karoline;Østereng, Geir;Solbakke, Jørgen Eira;Baardvik, Bjørn Morten;Kollstrøm, Rolf;Birkeland, Ingve;Tødås, Tore;Valan, Sindre Kolstad;Thyrum, Kirsten;Bull, Hans;Nisja, Eli Grete;Slettom, Lars;Berger, Marit Sophie;Henriksen, Linda Forbregd;Kallåk, Maren Katrine;Jonsson, Sofie;Nøstvold, Lina;Sjømæling, Anne;Herregården, Kristian Kvaalen;Dobbedal, Eirik Johansen;Haavik, Astrid Bakke;Snøtun, Trygve;Hauge, Tor Arne;Sveen, Kari;Nedrelo, Eldrid;Nornes, Anbjørg;Vallestad, Jorunn;Maria.underdal@statsforvalteren.no;Røyrvik, Alf Erik;Holmgren, Anita;Gudmundsson, Aron Freyr;Aasland, Øistein;Anne Gerd Nysveen;Krister Hovde;Heitmann, Kjetil Olav;Herregården, Kristian Kvaalen;Postmottak SFMR;Postmottak SFTF;Postmottak SFVL;Postmottak SFAG;Postmottak SFNO;Postmottak SFTL;Postmottak SFOS;Postmottak SFIN;Postmottak SFRO;Postmottak

SFVT[ronny.skansen@statsforvalteren.no;jenny.gulbrandsen@statsforvalteren.no;alf.odden@statsforvalteren.no;jorn.haug@statsforvalteren.no;stein.grevrusten@statsforvalteren.no;ain

a-elise.bolstad.stokkenes@statsforvalteren.no;oivind.loken@statsforvalteren.no;sindre.valan@statsforvalteren.no;kari.sveen@statsforvalteren.no;ulf.ullring@statsforvalteren.no;morten.liebe@statsforvalteren.no;stein.granli@statsforvalteren.no;kristine.sorlie@statsforvalteren.no;mari.rodstol@statsforvalteren.no;trond.stensby@statsforvalteren.no;ingvild.skarsaune@statsforvalteren.no;hilde.nystuen@statsforvalteren.no;eirin.berge@statsforvalteren.no;gunhild.sem@statsforvalteren.no;bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no;ingvild.hansen.nystad@statsforvalteren.no;jannike.wika@statsforvalteren.no;ole-jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no;bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no;Marte.Brekke@statsforvalteren.no;sigrid.lium@statsforvalteren.no;cecilia.miltz@statsforvalteren.no;guro.aalstad@statsforvalteren.no;benny.satermo@statsforvalteren.no;torbjorn.moldestad@statsforvalteren.no;trond.erik.buttingsrud@statsforvalteren.no;hege.jaren@statsforvalteren.no;monika.olsen@statsforvalteren.no;dag.evert.borud@statsforvalteren.no;lars.krakenes@statsforvalteren.no;oddrun.skjemstad@statsforvalteren.no;stine.noding@statsforvalteren.no;rune.benonisen@statsforvalteren.no;nina.storm@statsforvalteren.no;sunniva.olsen@statsforvalteren.no;ingunn.vistnes@statsforvalteren.no;karoline.salmila@statsforvalteren.no;geir.ostereng@statsforvalteren.no;jorgen.solbakke@statsforvalteren.no;fmtrbmb@statsforvalteren.no;rolf.kollstrom@statsforvalteren.no;ingve.birkeland@statsforvalteren.no;tore.todas@statsforvalteren.no;sindre.valan@statsforvalteren.no;kirsten.thyrum@statsforvalteren.no;hans.bull@statsforvalteren.no;eli.nisja@statsforvalteren.no;lars.slettom@statsforvalteren.no;marit.berger@statsforvalteren.no;Linda.Forbregd@statsforvalteren.no;maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no;sofie.jonsson@statsforvalteren.no;lina.nostvold@statsforvalteren.no;anne.sjomaling@statsforvalteren.no;kristian.herregarden@statsforvalteren.no;Eirik.Dobbedal@statsforvalteren.no;astrid.haavik@statsforvalteren.no;trygve.snotun@statsforvalteren.no;tor.arne.hauge@statsforvalteren.no;kari.sveen@statsforvalteren.no;eldrid.nedrelo@statsforvalteren.no;anbjorg.nornes@statsforvalteren.no;jorunn.vallestad@statsforvalteren.no;Maria.underdal@statsforvalteren.no;alf.erik.royrvik@statsforvalteren.no;anita.holmgren@statsforvalteren.no;aron.freyr.gudmundsson@statsforvalteren.no;oistein.aasland@statsforvalteren.no;anne.gerd.nysveen@ullensvang.kommune.no;Krister.Hovde@nore-og-uvdal.kommune.no;kjetil.olav.heitmann@statsforvalteren.no;kristian.herregarden@statsforvalteren.no;sfmrpost@statsforvalteren.no;sftfpost@statsforvalteren.no;sfvlpost@statsforvalteren.no;sfagpost@statsforvalteren.no;sfnopost@statsforvalteren.no;sftlpost@statsforvalteren.no;sfospost@statsforvalteren.no;sfinpost@statsforvalteren.no;sfropost@statsforvalteren.no;sfvtpost@statsforvalteren.no]

Kopi: Terje Qvam[Terje.Qvam@miljodir.no];

Tittel: Orientering om vår tilrådning om revisjon av eldre forskrifter

Hei alle!

Tenkte jeg skulle orientere dere om et oppdrag vi har hatt i år, om revidering av eldre verneforskrifter. Leveransen til KLD ligger vedlagt.

Oppsummert, så har vi anbefalt totalt 14 verneforskrifter for revisjon: 11 nasjonalparker, 2 landskapsvernområder og 1 naturreservat. I tillegg har vi anbefalt revisjon av naturreservater med behov for utvidet periode for ferdselsforbud av hensyn til fugl.

Vi har i oppdraget innhentet innspill fra Statsforvalteren og forvaltere for nasjonalpark- og verneområdestyrer (avgrenset til dere som forvalter eldre nasjonalparker/store landskapsvernområder). Tusen takk for alle innspill, det har blitt mye brukt under arbeidet og har vært et viktig bidrag i å sortere ut forskriftene som bør revideres først.

Vi valgte til slutt ut de områdene vi identifiserte å ha størst behov for endringer. Endringsbehovet besto da av en kombinasjon av opprydding i forskriften og behov for endring i restriksjonsnivå.

Det var meldt inn mange fler forskrifter enn de som til slutt ble anbefalt for revidering. Enkelte revisjonsbehov er felles for alle eldre forskrifter og har ikke gått videre av den grunn. Andre innmeldte revisjonsbehov er dekket av forskriften selv om det er ønskelig med en mer presis ordlyd, slik som problemstillingen med at ordet drone mangler i bestemmelse om forbud mot modellfly. Det ble også meldt inn behov for strengere regulering i enkelte landskapsvernområder av hensyn til dyrelivet, dette åpner ikke hjemmelen i NML (§ 36. landskapsvernområder) for, så disse har ikke blitt anbefalt for revisjon da det vil kreve endring av verneform. Unntaket er Setesdal-Vesthei Ryfylkeheiane, der villreinhensyn veide tungt, samtidig som det også var andre betydelige revisjonsbehov i forskriften. Noen innmeldte områder var også i prosess under supplerende vern "Bevaring av verdifull natur" – disse er ikke meldt videre da en forskriftsgjennomgang/revisjon vil skje i forbindelse med verneprosessene der.

Videre prosess. Nå ligger forslaget hos KLD, som skal vurdere om det skal gis nye oppdrag om forskriftsrevisjon og i så fall for hvilke områder.

Med vennlig hilsen,
Line-Kristin Larsen
Seniorrådgiver verneområdeseksjonen
Miljødirektoratet
Tlf. 97643455

Arkivsaksnr: 2021/4416-6

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 05.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	51/25	10.11.2025

Tilgang til åpne hytter

Forvalters innstilling

Styret henvender seg til Varanger kraft om tilgjengeligheten av Hubehytta og Porthytta.

Saksopplysninger

Styret har gitt forvalter oppdrag i å se på muligheter for flere åpne hytter, men utgangspunkt i eksisterende, som kan realiseres på sikt. Det foreslås at dette innarbeides i forvaltningsplanens reviderte besøksstrategi.

Forekomsten av hytter rundt omkring gir potensiale for å kunne overta eksisterende hytter i bruk som tilgjengeliggjøres som åpne vandrerytter for å knytte kommunene sammen i vandrerruter.

Det sees først på potensialet for å styrke Komagdalen – Ordo ruta med tanke på å gå ruta hele året. Porthytta vil være 12,5 km fra veien vinterstid.

Tilgang til Porthytta og/eller Hubehytta hele eller deler av året som åpne hytter kan være en start for å styrke nettet av åpne hytter. Det mangler også en åpen hytte i Ordo, hvor det før sto en linjehytte – men den ble brent.

Porthytta og Hubehytta

Det vises til styrets behandling i 2021, hvor man fikk tilbud av Varanger kraft å ta over de gamle linjehyttene Hubehytta og Porthytta. Man påstartet en prosess, hvor styret var positiv til å ta over eierskap på begge. Hensikten var å gi flere brukergrupper tilgang til hyttene i et meget værutsatt fjellområde.

Reinbeitedistrikt 6 hadde motforestillinger, ved at man mente man hadde en konsesjonsavtale på at de var de eneste som kunne overta Hubehytta. Reinbeitedistrikt 6 opplyser de vil kreve Porthytta rives/flyttes, da linja er revet for lenge siden.

Relatert til en plan for åpne hytter er Hubehytta potensielt tilgjengelig i deler av høst/vinter men booket for øvrig etter avtale med UIT COAT/ Varanger kraft.

Porthytta er i et mulighetsperspektiv åpenbart et bygg som kunne vært tilgjengeliggjort for allmennheten. Enten på stedet eller at den flyttes til et mer egnet sted i omegn. Sistnevnte bør være stengt i kalvingstiden fra reinen ankommer til 1 juli pga. viktig område for kalvingsflokker for tamrein. I laksefiskeperioden bør man unngå opphold utover 1 døgn. Da det er allerede høyt jakttrykk i småviltjakta i hytteområdet lenger ned bør man vurdere å forby at den brukes ved småviltjakt.

Vurdering

Forvalter mottar ofte spørsmål om Porthytta og Hubehytta er tilgjengelig for fjellvandrere. Noe de ikke er i dag. Begge disponeres av Varanger kraft.

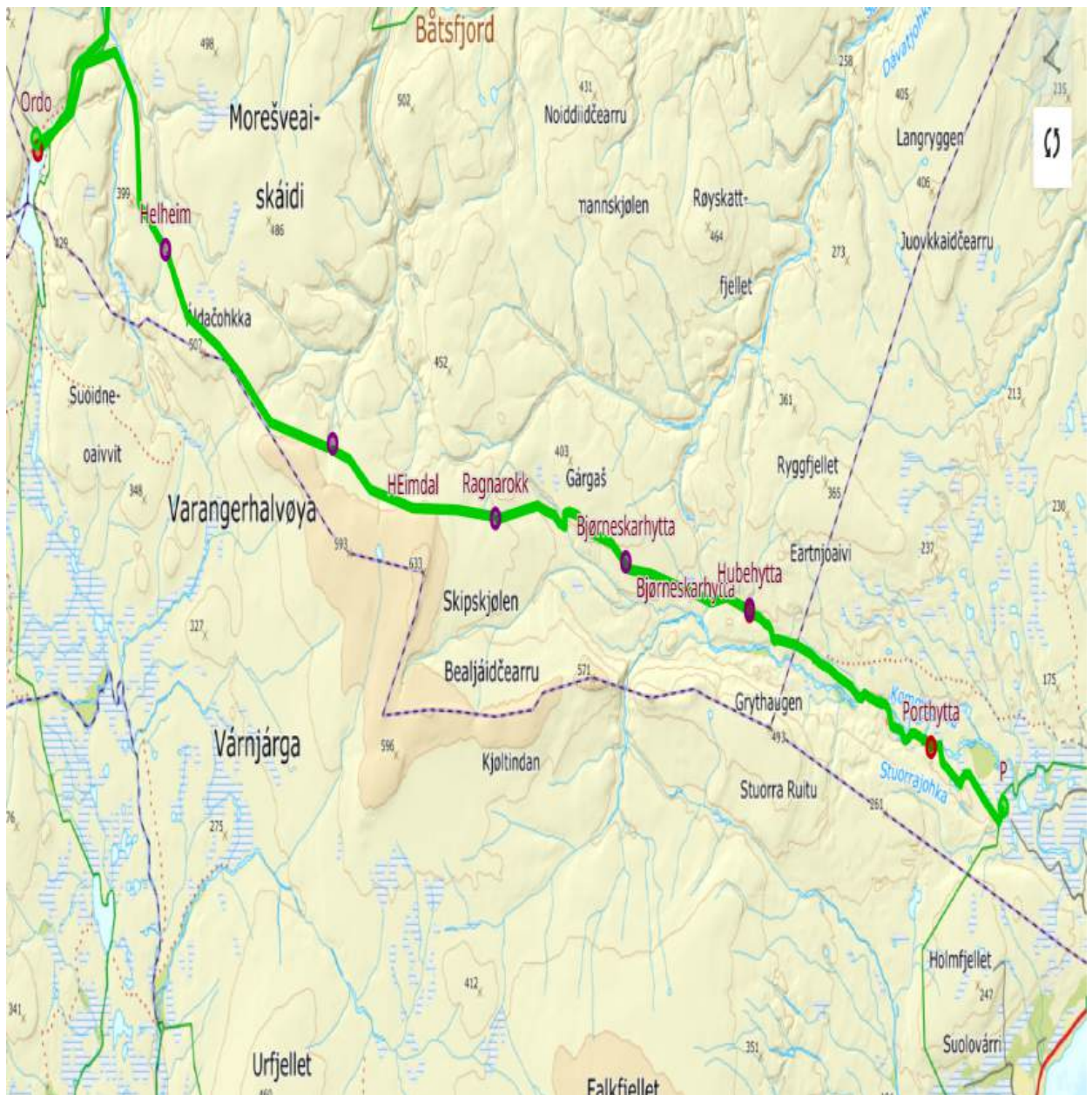
Hubehytta/ Hybia er utlånt til faste tider av Varanger kraft til UIT COAT prosjektet, med 10 -års kontrakt, med opsjon på ytterligere to ti-års perioder. Forvalter legger til grunn at forskningen av COAT er nyttig for forvaltningen og bør støtte at de har tilgjengelig felthytte ved Hubehytta. For øvrig kan man se på om den kan vær åpen høst og vinter. Dvs.

De forøvrige linjehyttene er overdratt til lokalt Røde kors/ Hjelpekorps – og er åpne for allmennheten. Helheim, Heimdal og Ragnarokk forpakes av Båtsfjord hjelpekorps.

Bjørneskarhytta forpakes av Komagvær jff/ Varangerhalvøya nasjonalparkstyre. Telegrafhytta i Sandfjorddalen forpakes av Vardø sportsfiske og jegerforening.

Å kunne gå ruta fra Komagdalen til Ordo – på tvers av nasjonalparken er løftet frem i nasjonalparkens besøksstrategi som en rute som tåler noe mer besøk. Besøket har økt noe her, og særlig Ragnarokkhytta og Bjørneskarhytta etter oppussing.

I dag er avstanden 18 km sommerstid ved startpunktparkeringen i Komagdalen til Bjørneskarhytta. Vinterstid blir det 18 + 7 km dvs. 25 km om man skal gå på ski. Dette er litt drygt. På strekningen fra parkeringen står både Porthytta (4,5 km) og Hubehytta ytterligere (9,5 unna) slik at om de er tilgjengelige vil de forkorte avstanden opp til Bjørneskarhytta (9,5) – totalt 18 -20 km. I dag er det relativt vanlig å telte ved Hubehytta.

Vedlegg:

- 1 Om åpne hytter i Varangerhalvøya nasjonalpark - protokoll
- 2 Vurdering av forespørsel fra Varanger Kraft om å overta eierskap for Porthytta og Hubehytta
- 3 avtale bruksrett hubehytta UIT
- 4 Hubehytta og eierskap
- 5 Tilbakemelding om hytter og eierskap
- 6 FEFOs vurdering av kontraktløs hytte i utmark - Hubehytta på 20/1 - Båtsfjord kommune

Arkivsaksnr: 2021/4416-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 20.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra		12.04.2021

Vedlegg:

1 FEFOS vurdering av kontraktløs hytte i utmark - Hubehytta på GNR 20 / 1 - Båtsfjord kommune

Om åpne hytter i Varangerhalvøya nasjonalpark - eierskap

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra - 12.04.2021

Behandling

Habilitet

Frank Inge Sivertsen (leder) erklærte seg inhabil i saken, og fulgte saken som tilhører. Dette begrunnet med at man er siidaandelshaver og en del av reindriften som benytter og har interesse for de ulike typer hytter i jobbsammenheng, til ulike tider av året. Styret var enig i dette. Enstemmig.

Nestleder Ronald Wærnes ledet møtet videre fra sak 30/21.

Punkt «Generelt» som innstilt med tilføyelse i kursiv.

Punkt «Porthytta» noen endringer.

Punkt «Hubehytta» noen endringer.

Vedtak

Generelt

Det lages en strategi for ivaretagelse av åpne hytter og gammer og samarbeide med lokale organisasjoner som eget underpunkt i forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv. *Festavgiftsnivå for åpne hytter undersøkes med FEFO.*

Porthytta – styret melder interesse for å ta over den. Forutsetningen er at kostnad for overtakelse er lav. Hovedhensikt er å styrke tilrettelegging for friluftsliv relatert til linjehytteruta og korte ned avstand fra veg til første åpen hytte vinterstid – åpen hytte deler av året (stengt for allmennhet i laksefisket), som også er tilgjengelig for SNO og reindrift. Føring om at ikke benyttes i forbindelse med småviltjakt.

Overtakelse forutsettes at hytta overdras for gratis/ symbolsk sum fra Varanger kraft. Forvalter undersøker og melder tilbake til styret.

Forvalter delegeres ansvar for å avklare med brukergruppene og foreslå avtale mht. bruk og praksis for når det er hensiktsmessig at Porthytta er tilgjengelig for de ulike brukergrupper. Bruksavtale foreslås med avklaring av løpende vedlikehold i samarbeid med brukergruppene.

Hubehytta – vurderes nærmere etter møte med Varanger kraft, UIT – COAT og Reinbeitedistrikt 6 mht. betydning for inngåtte kontrakter om leie mellom VK og UIT, hvor vurdering for om reindriften og andre brukergrupper kan ha tilgang tas opp, og da kan fungere som en mer multifunksjonell hytte enn hva den har vært etter at kraftlinja ble revet.

Forvalter melder tilbake til styret.

Forvalters innstilling

Porthytta – styret melder interesse for å ta over den. Forutsetningen er at kostnad for overtakelse og årlig festeavgift hos FEFO er lav. Hovedhensikt er styrke tilrettelegging for friluftsliv relatert til linjehytteruta og korte ned avstand fra veg til første åpen hytte vinterstid – åpen hytte deler av året (stengt for allmennhet i laksefisket), som også er tilgjengelig for SNO og reindrift. Føringer om at ikke benyttes i forbindelse med småviltjakt.

Hubehytta – vurderes nærmere etter møter med Varanger kraft og UIT – COAT mht. betydning for inngåtte kontrakter om leie, hvor vurdering for om reindrift kan ha tilgang på høsten i forbindelse med gjeting for høstsamlingen inngår som en mer multifunksjonell hytte enn hva den har vært før.

Generelt

Det lages en strategi for ivaretagelse av åpne hytter og gammer og samarbeide med lokale organisasjoner som eget underpunkt i forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv.

Saksopplysninger

Bakgrunn

Forvalter har rett før påske blitt kontaktet av Varanger kraft mht. om Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har interesse for å ta over Hubehytta og Porthytta. Dette er de to siste linjehyttene i nasjonalparken som ikke har vært åpne og tilgjengeliggjort for allmennheten etter at linja ble revet.

I samråd med styreleder legges saken frem på kort varsel for hele styret fremfor arbeidsutvalget.

Innstilling

Porthytta – styret melder interesse for å ta over den. Forutsetningen er at kostnad for overtakelse og årlig festeavgift hos FEFO er lav. Hovedhensikt er styrke tilrettelegging for friluftsliv relatert til linjehytteruta og korte ned avstand fra veg til første åpen hytte vinterstid – åpen hytte deler av året (stengt for allmennhet i laksefisket), som også er tilgjengelig for SNO og reindrift. Føringer om at ikke benyttes i forbindelse med småviltjakt.

Hubehytta – vurderes nærmere etter møter med Varanger kraft og UIT – COAT mht. betydning for inngåtte kontrakter om leie, hvor vurdering for om reindrift kan ha tilgang på høsten i forbindelse med gjeting for høstsamlingen inngår som en mer multifunksjonell hytte enn hva den har vært før.

Generelt

Det lages en strategi for ivaretagelse av åpne hytter og gammer og samarbeide med lokale organisasjoner som eget underpunkt i forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv.

Linjehyttene i Komagdalen

I perioden 1939 – 46 ble en kraftlinje etablert mellom Kvalnes ved Komagvær og Kongsfjord.

Hver 14 km ble det etablert hytter med stall, og deretter etablert hver 7 km i mellom - hytter uten stall. Disse ble brukt av linjearbeiderne for reparasjoner og tilsyn for linja. Hver hytte har 4 senger og er enkelt utstyrt. Hubehytta hadde stall som ble ombygd til Weaselgarasje, mens Porthytta har ikke stall.

Da linja ble revet ble hyttene først planlagt nedbrent, men uvær stoppet dette. Da lokale organisasjoner fikk nyss om dette engasjerte de seg og ble tilbudt overtatt av lokale organisasjoner – Røde kors hjelpekorps i Vardø (1 hytte**) og Båtsfjord røde kors hjelpekorps (3 hytter*).

Dette omfatter Helheim*, Heimdal*, Ragnarokk*, Bjørneskardhytta**.

Hubehytta og Porthytta ble beholdt av Varanger kraft og er brukt av mannskapene. Hyttene som ble overtatt av hjelpekorpsene ble stående som åpne hytter slik at jegere, fiskere, turgåere og reindriften kunne benytte disse.

Fylkesmannen i Finnmark som vernemyndighet i 2006 - 2011 inngikk samarbeidsavtale med Båtsfjord hjelpekorps om at man kunne bidra med vedlikehold på de 3 vestligste hyttene* såfremt hyttene forble åpne. Denne avtalen er videreført av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre etter at man overtok forvaltningsmyndigheten. Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har også samarbeidet med lokal forening Vardø røde kors og Komagvær jff om vedlikehold på Bjørneskarhytta.

Varanger kraft har uformelt forespurt Varangerhalvøya nasjonalparkstyre om det kan være interesse for å ta over resterende linjehytter - da Hubehytta og Porthytta, da de ikke har beredskapsmessig behov for hyttene relatert til tilsyn med linjene med kysten, og de vurderer å overføre dem. Hyttene har ikke avtale med grunneier FEFO og dette skal nå komme i orden ved festekontrakt, og FEFO har stilt spørsmål til om Varanger kraft egentlig har beredskapsmessig behov for hyttene.

Forvalter har i samråd med styreleder gitt tilbakemelding om at man vil drøfte saken i nasjonalparkstyret.

I forbindelse med vurdering av overtakelse av Sikringshytta til Varanger kraft i Sandfjorddalen og funderinger for varig løsning for at Bjørneskarhytta forblir åpen har forvalter forespurt Miljødirektoratet om eierskap for hytter. Tilbakemelding» *Vi synes i utgangspunktet ikke det er så lurt at nasjonalparkstyret sitter som eiere av hytter, med det det medfører av vedlikehold, vedlikeholdsutgifter, eiendomsforvaltning osv.»* Hytta i Sandfjorddalen har man overtatt da man så fordelene som større enn ulempene som miljødirektoratet nevner mht. bedre oppsyn og skjøtsel i verneområdene.

Angående Bjørneskarhytta (som en svært sentral hytte i kjernen av nasjonalparken sier Miljødirektoratet;

Igjen er vi litt skeptiske til at nasjonalparkstyret skal være eier av hytta, men synes jo det er av stor verdi å beholde denne hytta som et åpent tilbud til vandrere. Vi er mer positive til et spleiselag der noen andre står som eier, mot at denne står åpen for allmennheten. Om det er Komagvær JFF eller andre er ikke vi de beste til å vurdere. Kan det være aktuelt at også Båtsfjord hjelpekorps er med på spleiselaget?

Åpne hytters betydning for friluftslivet

Tilgang til åpne hytter og gammer ansees som svært viktig for friluftslivet i nasjonalparken da de fungerer som sikringsbuer og sted for å gå innom og overnatte for å tørke klær eller trenger en hviledag/ blir værfast. Området ligger i lavarktisk klimasone nær kyst og dette gjør området ekstra værromskiftelig og været kan variere fra område til område. Polare lavtrykk forekommer i perioder årlig.

Nasjonalparkstyrets besøksstrategi sier at ruta fra Komagdalen til Ordo mellom linjehyttene Bjørneskaret, Ragnarokk, Heimdal og Helheim tåler noe mer besøk og hyttene er trukket frem i kartet på nasjonalparkbrosjyra. Det skal lages tracklog for nedlasting til GPS for turgåere av ruta.

Vurdering for Porthytta

Vinterstid øker avstand fra Bjørneskardhytta til brøytet vei fra 18 til 25 km pga. vinterstengt vei til nasjonalparkparkeringen. Porthytta vil eventuelt kunne egne seg som åpen hytte, og da vil avstanden være 13 km vinterstid fra brøytet vei. 2 km fra åpen snøskuterløype ved Antonjavri.

SNO lånte i 2020 nøkkel til Porthytta av Varanger kraft, til overnatting ved skjøtsel i området som er felling av rødrev relatert til bevaringstiltakene for fjellrev. Erfaringsvis pågår dette få dager per år i mars/april (ved gode sporforhold med nysnø og vindstille) og overnatting i området sikrer at man kan komme i gang tidlig om morgenen som øker sannsynligheten for suksess. Det er vanlig at sporingsforhold blir dårligere utover dagen etter 12 da vinden ofte tiltar. Hytta vil også fungere som sikringshytte for mannskapene. Nasjonalparkstyret/ forvalter vil kunne ha nytte av hytta særlig sommer da det er økende menneskelig ferdsel i området relatert til turgåere og laksefiskere langs elva. Forvalter ser ikke dette som grunn nok til å ta over den i seg selv.

Det vil være mulig å se på om Reindriften vil kunne benytte hytta på senhøsten når de er i området i oktober – januar om forholdene for flytting av reinflokken ikke er tilstede før (som i 2020 med sen høst). At reindriften har tilgang til hytta på denne tiden vil demme opp for behov for «gjeterhytter» og oppføring av nye bygg. De benytter allerede Bjørneskarhytta og Heimdal på våren. Dette forutsetter at hytta brukes på forsvarlig vis og rengjøres og ved tilføres etter bruk. Det går kjørespor til hytta.

Komagvær jff har allerede Porthytta tilgjengelig som sin oppsynshytte som er 2 km unna og vil neppe ha stort behov – men bør inviteres til å drøfte en løsning. Forvalter ser for seg - om overtakelse- at man i bruksreglene vurderer om man ikke kan benytte hytta i forbindelse med småviltjakt for å unngå økt jakttrykk i området, da området har en skjør rypebestand som beskattes hardt i dalen på bakgrunn av et stort antall fritidshytter lenger nede i dalen. (DNT- har tilsvarende regler i en del av sine hytter). Man kan vurdere om det er best å holde hytta stengt fra 1 juni og ut august dvs. i perioden laksefisket pågår da det er svært mye folk – og man risikerer uenigheter om bruk.

Forvalter legger til grunn at det kan være flere fordeler ved å overta hytta. At Varangerhalvøya nasjonalparkstyre overtar hytta vil sikre at hytta forblir i lokale hender, til multifunksjonell nytte, og vil fremme friluftslivet.

Forvalter ser for seg at hytta overtas uten kostnad, kun dekning av avgifter. Dette må avklares med Varanger kraft.

Beste løsning for bruksformål gjennom året avklares med møte med de aktuelle aktørene for bruk.

Det lages en strategi i regi av styret til forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv underkapittel hytter og gammer mht. å støtte opp at eksisterende åpne gammer og hytter består som åpne for de som ferdes i området.

Vurdering Hubehytta

Denne ligger svært sentralt til i Komagdalen. Denne er brukt eksklusivt av varanger kraft. De har ikke behov for den relatert til tilsyn med kraftlinjene.

SNO har også hatt tilgang til Hubehytta ved skjøtsel og oppsyn men dette har blitt mindre etter at Universitetet i Tromsø begynte å låne hytta i faste perioder i forbindelse med forskning på økosystemet i området relatert til klimaendringer. I en del faste 2-3 ukersperioder er den opptatt.

Sommerstid har den vært i bruk av Varanger krafts ansatte i forbindelse med fiske og friluftsliv.

Nasjonalparkstyret har basert på inngått - 10 årig avtale mellom UIT og Varanger kraft, gitt tillatelse til å utvide hytta og etablere et uthus slik at fasilitetene for å benytte hytte ved forskning i området bedres – da den var for liten med uhensiktsmessig rominndeling. Dette da det ikke er hjemmel for å gi tillatelse til å oppføre en ny hytte (nye bygg).

Reindriften meldte i forbindelse med tilbyggssaken på Hubehytta at man ønsket tilgang til denne.

Nasjonalparkstyret viste til at dette var en sak mellom reinbeitedistriktet og Varanger kraft.

Forvalter er kjent med at det av lokale i Vardø/ Komagvær har vært misnøye til at denne hytta ikke har vært tilgjengelig for lokale organisasjoner. En siidaandelshaver har nylig forespurt om interesse for egen reindriftshytte ved Hubehytta.

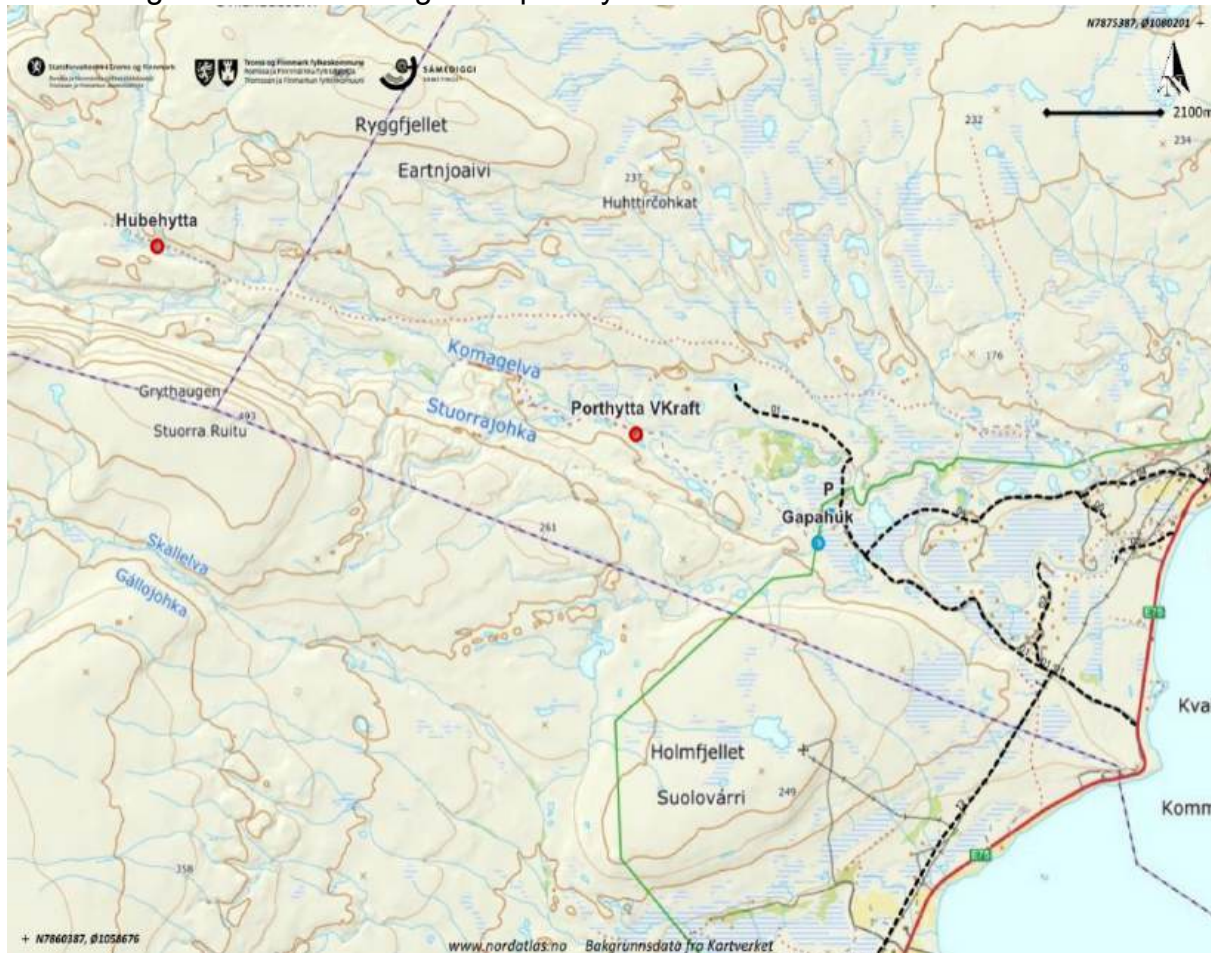
Forvalter er usikker på om man vil anbefale å melde interesse for Hubehytta. Prinsipielt ville det vært naturlig at alle linjehytter ble tilbudt lokale organisasjoner. Relatert til forvaltningen av nasjonalparken er det viktig at UIT – COAT har tilgang til Hubehytta i de perioder de har behov, og at den blir påbygd jamfør gitt tillatelse . Prosjektet gir mye kunnskap om vegetasjon og dyrelivets utvikling i nasjonalparken og tilgang til hytta er svært viktig for prosjektet i nasjonalparken.

En overtakelse av nasjonalparkstyret kunne vært aktuelt mht. å sikre lokalt eierskap, sikre UIT - COAT tilgang samt vurdere om det fins muligheter for at Reindriften kan

bruke den i perioden oktober – desember i forbindelse med høstbeite og samling av rein. For å dempe behov for reindriftshytter – og ikke minst til fordel for reingjeterne uansett sidetilhørighet som har vakt for distriktet i aktuell periode. Med UIT- COAT bruk ser ikke forvalter at den er aktuell som åpen hytte i perioder da det vil kreve mye organisasjon, og UIT er villig til å investere for å sikre seg gode fasiliteter.

Generelt

Det bør drøftes med FEFO om man slipper forpaktningsgebyr på Porthytta (evt. lavt) – om løsning blir overtakelse og evt. åpen hytte for allmennheten.

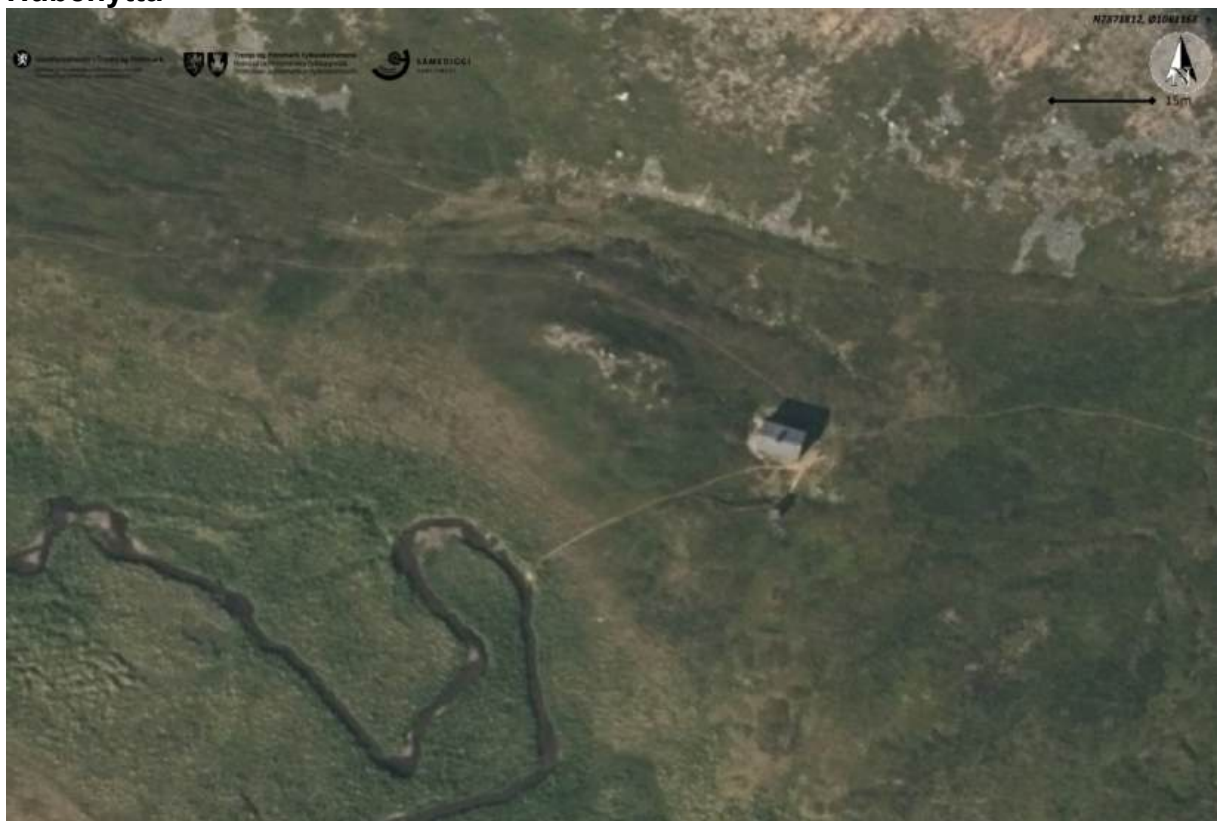

Plassering av linjehytta Hubehytta og Porthytta i Komagdalen.

Noe bidrag fra besøkende ved oppfordring vil trolig sikre utgifter for ved i perioden den er åpen, og noe vedlikehold. SNO's tilgang kan sikres ved at man opplyser om at hytta er stengt når de benytter den evt. ombygge inne, for å ha en åpen og lukket del. Passelig dagsskituravstand fra veien og som evt. mellomstasjon på tur opp til Bjørneskarhytta.

Hubehytta

Linjehyttene og andre åpne hytter i verneområdene vi forvalter (rettet til protokollutskrift).

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Statens Hus
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
fntfpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Varanger kraft

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/4416-3 432.3

Deres ref.

Dato 21.04.2021

Vurdering av forespørsel fra Varanger kraft om forespørsel om å overta eierskap for Porthytta og Hubehytta

Det vises til forespørsel om Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er interessert i å ta over eierskap for Hubehytta og Porthytta fra Varanger kraft, samt korrespondanse i ettertid.

Vi setter pris på å bli forespurt om å overta eierskapet.

Forespørselen ble drøftet i styremøte 14 april. Protokoll med vurdering er vedlagt.

Styret er positiv til å overta eierskap for Porthytta.
Vi vil vurdere nærmere angående Hubehytta.

Vi vil gi mer konkret tilbakemelding til forespørselen etter styremøte 26 april.

Dette til orientering.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Finnmarkseiendom	Postboks 133	9811	VADSØ
men			

Nasjonalpark
Naturreservat

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Landskapsvernområde

Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Saksfremlegg med protokoll

Arkivsaksnr: 2021/4416-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 20.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Vedlegg:

1 FEFOS vurdering av kontraktløs hytte i utmark - Hubehytta på GNR 20 / 1 - Båtsfjord kommune

Om åpne hytter i Varangerhalvøya nasjonalpark - eierskap

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra - 12.04.2021

Behandling

Habilitet

Frank Inge Sivertsen (leder) erklærte seg inhabil i saken, og fulgte saken som tilhører. Dette begrunnet med at man er siidaandelshaver og en del av reindriften som benytter og har interesse for de ulike typer hytter i jobbsammenheng, til ulike tider av året. Styret var enig i dette. Enstemmig.

Nestleder Ronald Wærnes ledet møtet videre fra sak 30/21.

Punkt «Generelt» som innstilt med tilføyelse i kursiv.

Punkt «Porthytta» noen endringer.

Punkt «Hubehytta» noen endringer.

Vedtak

Generelt

Det lages en strategi for ivaretagelse av åpne hytter og gammer og samarbeide med lokale organisasjoner som eget underpunkt i forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv. *Festavgiftsnivå for åpne hytter undersøkes med FEFO.*

Porthytta – styret melder interesse for å ta over den. Forutsetningen er at kostnad for overtakelse er lav. Hovedhensikt er å styrke tilrettelegging for

friluftsliv relatert til linjehytteruta og korte ned avstand fra veg til første åpen hytte vinterstid – åpen hytte deler av året (stengt for allmennhet i laksefisket), som også er tilgjengelig for SNO og reindrift. Føringsområde at ikke benyttes i forbindelse med småviltjakt.

Overtakelse forutsettes at hytta overdras for gratis/ symbolsk sum fra Varanger kraft. Forvalter undersøker og melder tilbake til styret.

Forvalter delegeres ansvar for å avklare med brukergruppene og foreslå avtale mht. bruk og praksis for når det er hensiktsmessig at Porthytta er tilgjengelig for de ulike brukergrupper. Bruksavtale foreslås med avklaring av løpende vedlikehold i samarbeid med brukergruppene.

Hubehytta – vurderes nærmere etter møte med Varanger kraft, UIT – COAT og Reinbeitedistrikt 6 mht. betydning for inngåtte kontrakter om leie mellom VK og UIT, hvor vurdering for om reindriften og andre brukergrupper kan ha tilgang tas opp, og da kan fungere som en mer multifunksjonell hytte enn hva den har vært etter at kraftlinja ble revet.

Forvalter melder tilbake til styret.

Forvalters innstilling

Porthytta – styret melder interesse for å ta over den. Forutsetningen er at kostnad for overtagelse og årlig festeavgift hos FEFO er lav. Hovedhensikt er styrke tilrettelegging for friluftsliv relatert til linjehytteruta og korte ned avstand fra veg til første åpen hytte vinterstid – åpen hytte deler av året (stengt for allmennhet i laksefisket), som også er tilgjengelig for SNO og reindrift. Føringsområde at ikke benyttes i forbindelse med småviltjakt.

Hubehytta – vurderes nærmere etter møter med Varanger kraft og UIT – COAT mht. betydning for inngåtte kontrakter om leie, hvor vurdering for om reindrift kan ha tilgang på høsten i forbindelse med gjeting for høstsamlingen inngår som en mer multifunksjonell hytte enn hva den har vært før.

Generelt

Det lages en strategi for ivaretagelse av åpne hytter og gammer og samarbeide med lokale organisasjoner som eget underpunkt i forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv.

Saksopplysninger

Bakgrunn

Forvalter har rett før påske blitt kontaktet av Varanger kraft mht. om Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har interesse for å ta over Hubehytta og Porthytta. Dette er de to siste linjehyttene i nasjonalparken som ikke har vært åpne og tilgjengeliggjort for allmennheten etter at linja ble revet.

I samråd med styreleder legges saken frem på kort varsel for hele styret fremfor arbeidsutvalget.

Innstilling

Porthytta – styret melder interesse for å ta over den. Forutsetningen er at kostnad for overtakelse og årlig festeavgift hos FEFO er lav. Hovedhensikt er styrke tilrettelegging for friluftsliv relatert til linjehytteruta og korte ned avstand fra veg til første åpen hytte vinterstid – åpen hytte deler av året (stengt for allmennhet i laksefisket), som også er tilgjengelig for SNO og reindrift. Føring om at ikke benyttes i forbindelse med småviltjakt.

Hubehytta – vurderes nærmere etter møter med Varanger kraft og UIT – COAT mht. betydning for inngåtte kontrakter om leie, hvor vurdering for om reindrift kan ha tilgang på høsten i forbindelse med gjeting for høstsamlingen inngår som en mer multifunksjonell hytte enn hva den har vært før.

Generelt

Det lages en strategi for ivaretagelse av åpne hytter og gammer og samarbeide med lokale organisasjoner som eget underpunkt i forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv.

Linjehyttene i Komagdalen

I perioden 1939 – 46 ble en kraftlinje etablert mellom Kvalnes ved Komagvær og Kongsfjord. Hver 14 km ble det etablert hytter med stall, og deretter etablert hver 7 km i mellom - hytter uten stall. Disse ble brukt av linjearbeiderne for reparasjoner og tilsyn for linja. Hver hytte har 4 senger og er enkelt utstyrt. Hubehytta hadde stall som ble ombygd til Weaselgarasje, mens Porthytta har ikke stall.

Da linja ble revet ble hyttene først planlagt nedbrent, men uvær stoppet dette. Da lokale organisasjoner fikk nyss om dette engasjerte de seg og ble tilbudt overtatt av lokale organisasjoner – Røde kors hjelpekorps i Vardø (1 hytte**) og Båtsfjord røde kors hjelpekorps (3 hytter*).

Dette omfatter Helheim*, Heimdal*, Ragnarokk*, Bjørneskardhytta**.

Hubehytta og Porthytta ble beholdt av Varanger kraft og er brukt av mannskapene. Hyttene som ble overtatt av hjelpekorpsene ble stående som åpne hytter slik at jegere, fiskere, turgåere og reindriften kunne benytte disse.

Fylkesmannen i Finnmark som vernemyndighet i 2006 - 2011 inngikk samarbeidsavtale med Båtsfjord hjelpekorps om at man kunne bidra med vedlikehold på de 3 vestligste hyttene* såfremt hyttene forble åpne. Denne avtalen er videreført av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre etter at man overtok forvaltningsmyndigheten. Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har også samarbeidet med lokal forening Vardø røde kors og Komagvær jff om vedlikehold på Bjørneskarhytta.

Varanger kraft har uformelt forespurt Varangerhalvøya nasjonalparkstyre om det kan være interesse for å ta over resterende linjehytter - da Hubehytta og Porthytta, da de ikke har

beredskapsmessig behov for hyttene relatert til tilsyn med linjene med kysten, og de vurderer å overføre dem. Hyttene har ikke avtale med grunneier FEFO og dette skal nå komme i orden ved festekontrakt, og FEFO har stilt spørsmål til om Varanger kraft egentlig har beredskapsmessig behov for hyttene.

Forvalter har i samråd med styreleder gitt tilbakemelding om at man vil drøfte saken i nasjonalparkstyret.

I forbindelse med vurdering av overtakelse av Sikringshytta til Varanger kraft i Sandfjorddalen og funderinger for varig løsning for at Bjørneskarhytta forblir åpen har forvalter forespurt Miljødirektoratet om eierskap for hytter. Tilbakemelding» *Vi synes i utgangspunktet ikke det er så lurt at nasjonalparkstyret sitter som eiere av hytter, med det det medfører av vedlikehold, vedlikeholdsutgifter, eiendomsforvaltning osv.»* Hytta i Sandfjorddalen har man overtatt da man så fordelene som større enn ulempene som miljødirektoratet nevner mht. bedre oppsyn og skjøtsel i verneområdene.

Angående Bjørneskarhytta (som en svært sentral hytte i kjernen av nasjonalparken sier Miljødirektoratet;
Igen er vi litt skeptiske til at nasjonalparkstyret skal være eier av hytta, men synes jo det er av stor verdi å beholde denne hytta som et åpent tilbud til vandrere. Vi er mer positive til et spleiselag der noen andre står som eier, mot at denne står åpen for allmennheten. Om det er Komagvær JFF eller andre er ikke vi de beste til å vurdere. Kan det være aktuelt at også Båtsfjord hjelpekorps er med på spleiselaget?

Åpne hytters betydning for friluftslivet

Tilgang til åpne hytter og gammer ansees som svært viktig for friluftslivet i nasjonalparken da de fungerer som sikringsbuer og sted for å gå innom og overnatte for å tørke klær eller trenger en hviledag/ blir værfast. Området ligger i lavarktisk klimasone nær kyst og dette gjør området ekstra værromskiftelig og været kan variere fra område til område. Polare lavtrykk forekommer i perioder årlig.

Nasjonalparkstyrets besøksstrategi sier at ruta fra Komagdalen til Ordo mellom linjehyttene Bjørneskaret, Ragnarokk, Heimdal og Helheim tåler noe mer besøk og hyttene er trukket frem i kartet på nasjonalparkbrosjyra. Det skal lages tracklog for nedlasting til GPS for turgåere av ruta.

Vurdering for Porthytta

Vinterstid øker avstand fra Bjørneskardhytta til brøytet vei fra 18 til 25 km pga. vinterstengt vei til nasjonalparkparkeringsen. Porthytta vil eventuelt kunne egne seg som åpen hytte, og da vil avstanden være 13 km vinterstid fra brøytet vei. 2 km fra åpen snøskuterløype ved Antonjavri.

SNO lånte i 2020 nøkkel til Porthytta av Varanger kraft, til overnatting ved skjøtsel i området som er felling av rødrev relatert til bevaringstiltakene for fjellrev. Erfaringsvis pågår dette få dager per år i mars/april (ved gode sporforhold med nysnø og vindstille) og overnatting i området sikrer at man kan komme i gang tidlig om morgenen som øker sannsynligheten for suksess. Det er vanlig at sporingsforhold blir dårligere utover dagen etter 12 da vinden ofte tiltar. Hytta vil også fungere som sikringshytte for mannskapene. Nasjonalparkstyret/ forvalter vil kunne ha nytte av hytta særlig sommer da det er økende menneskelig ferdsel i området

relatert til turgåere og laksefiskere langs elva. Forvalter ser ikke dette som grunn nok til å ta over den i seg selv.

Det vil være mulig å se på om Reindriften vil kunne benytte hytta på senhøsten når de er i området i oktober – januar om forholdene for flytting av reinflokkene ikke er tilstede før (som i 2020 med sen høst). At reindriften har tilgang til hytta på denne tiden vil demme opp for behov for «gjeterhytter» og oppføring av nye bygg. De benytter allerede Bjørneskarhytta og Heimdal på våren. Dette forutsetter at hytta brukes på forsvarlig vis og rengjøres og ved tilføres etter bruk. Det går kjørespor til hytta.

Komagvær jff har allerede Porthytta tilgjengelig som sin oppsynshytte som er 2 km unna og vil neppe ha stort behov – men bør inviteres til å drøfte en løsning.

Forvalter ser for seg - om overtakelse- at man i bruksreglene vurderer om man ikke kan benytte hytta i forbindelse med småviltjakt for å unngå økt jakttrykk i området, da området har en skjør rypebestand som beskattes hardt i dalen på bakgrunn av et stort antall fritidshytter lenger nede i dalen. (DNT- har tilsvarende regler i en del av sine hytter). Man kan vurdere om det er best å holde hytta stengt fra 1 juni og ut august dvs. i perioden laksefisket pågår da det er svært mye folk – og man risikerer uenigheter om bruk.

Forvalter legger til grunn at det kan være flere fordeler ved å overta hytta. At Varangerhalvøya nasjonalparkstyre overtar hytta vil sikre at hytta forblir i lokale hender, til multifunksjonell nytte, og vil fremme friluftslivet.

Forvalter ser for seg at hytta overtas uten kostnad, kun dekning av avgifter. Dette må avklares med Varanger kraft.

Beste løsning for bruksformål gjennom året avklares med møte med de aktuelle aktørene for bruk.

Det lages en strategi i regi av styret til forvaltningsplanen relatert til tilrettelegging for friluftsliv underkapittel hytter og gammer mht. å støtte opp at eksisterende åpne gammer og hytter består som åpne for de som ferdes i området.

Vurdering Hubehytta

Denne ligger svært sentralt til i Komagdalen. Denne er brukt eksklusivt av Varanger kraft. De har ikke behov for den relatert til tilsyn med kraftlinjene.

SNO har også hatt tilgang til Hubehytta ved skjøtsel og oppsyn men dette har blitt mindre etter at Universitetet i Tromsø begynte å låne hytta i faste perioder i forbindelse med forskning på økosystemet i området relatert til klimaendringer. I en del faste 2-3 ukersperioder er den opptatt.

Sommerstid har den vært i bruk av Varanger krafts ansatte i forbindelse med fiske og friluftsliv.

Nasjonalparkstyret har basert på inngått - 10 årig avtale mellom UIT og Varanger kraft, gitt tillatelse til å utvide hytta og etablere et uthus slik at fasilitetene for å benytte hytte ved forskning i området bedres – da den var for liten med uhensiktsmessig rominndeling. Dette da det ikke er hjemmel for å gi tillatelse til å oppføre en ny hytte (nye bygg).

Reindriften meldte i forbindelse med tilbyggssaken på Hubehytta at man ønsket tilgang til denne.

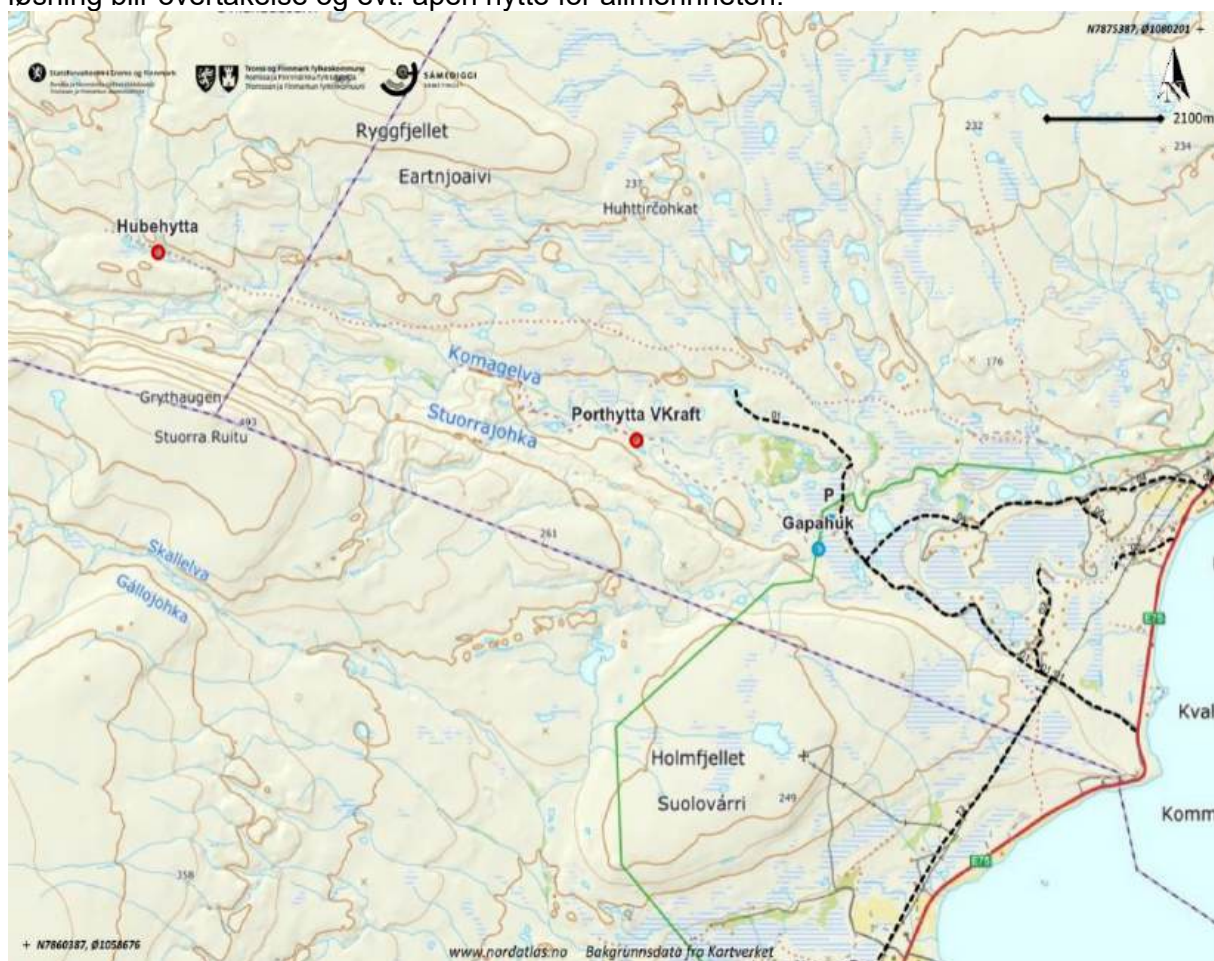
Nasjonalparkstyret viste til at dette var en sak mellom reinbeitedistriktet og Varanger kraft. Forvalter er kjent med at det av lokale i Vardø/ Komagvær har vært misnøye til at denne hytta ikke har vært tilgjengelig for lokale organisasjoner. En siidaandelshaver har nylig forespurrt om interesse for egen reindriftshytte ved Hubehytta.

Forvalter er usikker på om man vil anbefale å melde interesse for Hubehytta. Prinsipielt ville det vært naturlig at alle linjehytter ble tilbudt lokale organisasjoner. Relatert til forvaltningen av nasjonalparken er det viktig at UIT – COAT har tilgang til Hubehytta i de perioder de har behov, og at den blir påbygd jamfør gitt tillatelse. Prosjektet gir mye kunnskap om vegetasjon og dyrelivets utvikling i nasjonalparken og tilgang til hytta er svært viktig for prosjektet i nasjonalparken.

En overtakelse av nasjonalparkstyret kunne vært aktuelt mht. å sikre lokalt eierskap, sikre UIT - COAT tilgang samt vurdere om det fins muligheter for at Reindriften kan bruke den i perioden oktober – desember i forbindelse med høstbeite og samling av rein. For å dempe behov for reindrifthytter – og ikke minst til fordel for reingjeterne uansett sidatilhørighet som har vakt for distriktet i aktuell periode. Med UIT- COAT bruk ser ikke forvalter at den er aktuell som åpen hytte i perioder da det vil kreve mye organisasjon, og UIT er villig til å investere for å sikre seg gode fasiliteter.

Generelt

Det bør drøftes med FEFO om man slipper forpaktningsgebyr på Porthytta (evt. lavt) – om løsning blir overtakelse og evt. åpen hytte for allmennheten.

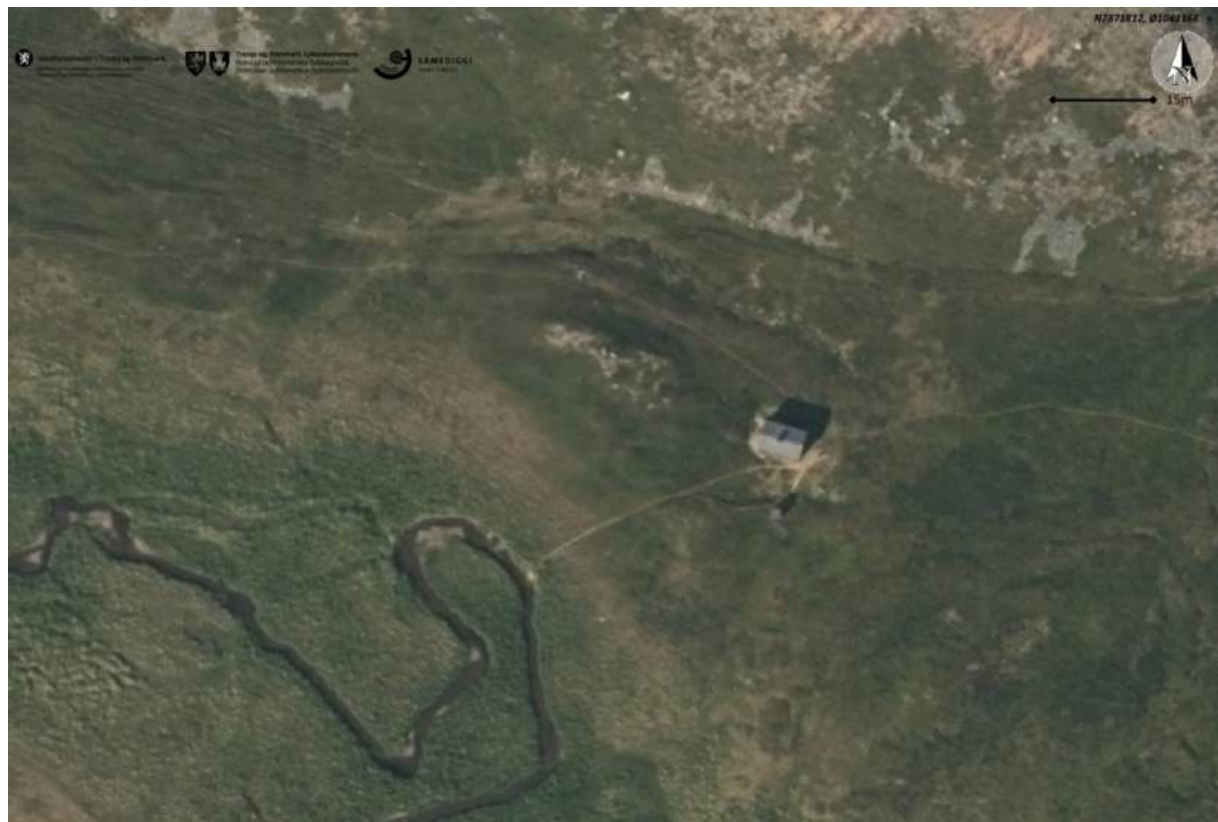
Plassering av linjehytta Hubehytta og Porthytta i Komagadalen.

Noe bidrag fra besøkende ved oppfordring vil trolig sikre utgifter for ved i perioden den er åpen, og noe vedlikehold. SNO's tilgang kan sikres ved at man opplyser om at hytta er stengt når de benytter den evt. ombygge inne, for å ha en åpen og lukket del. Passelig dagsskituravstand fra veien og som evt. mellomstasjon på tur opp til Bjørneskarhytta.

Hubehytta

Linjehyttene og andre åpne hytter i verneområdene vi forvalter (rettet til protokollutskrift).

Samarbeidsavtale om bruksrett og vedlikehold av Hubehytta

Avtalens parter**Eier:**

Varanger KraftNett AS

Nyborgveien 70

9915 Vadsø

Bruker:

UiT Norges arktiske universitet

v/BFE-fakultetet -COAT

Postboks 6050 Langnes

9037 Tromsø

1. Avtalens innhold

Denne avtalen regulerer UiT Norges arktiske universitet sin bruk av Hubehytta, gnr. 20 bnr. 1, i Båtsfjord kommune i forbindelse med overvåkningsprogrammet COAT – Klimaøkologisk observasjonssystem for arktisk tundra. Videre regulerer avtalen partenes ansvar for vedlikehold av hytta, samt ansvarsfordeling i forbindelse med renoveringsprosjektet som planlegges gjennomført i 2021.

2. Periode

Avtalen gjelder fra og med 1.11.2020 til og med 1.11.2030, med opsjon på forlengelse i 2x10 år.

3. Bakgrunn

UiT - Norges arktiske universitet har sammen med Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk Polarinstitutt, Meteorologisk institutt og UNIS på Svalbard, gått sammen om å etablere overvåkningsprogrammet COAT på Varangerhalvøya og Svalbard.

Hubehytta eies av Varanger KraftNett AS og benyttes som drifts- og beredskapshytte. Denne hytta ligger sentralt i COAT sitt overvåkingsområde i Komagdalen/Sandfjordalen. UiT har i mange år fått låne Hubehytta i forbindelse med feltarbeid og har også fått lov til å lagre en god del utstyr der.

COAT er nå i slutfasen av et infrastrukturprosjekt (2016-2021) finansiert av Norges forskningsråd. Det er tildelt midler blant annet for å etablere en feltstasjon i Komagdalen..

COAT ønsker å inngå en bruksavtale med Varanger Kraft som sikrer COAT tilgang til hytta i de periodene COAT har behov for det.

COAT tilbyr en avtale der de tar ansvar for oppgradering og utvidelse av hytta, samt reise et tilbygg for at Hubehytta skal kunne fungere som en funksjonell feltstasjon.

Mot at COAT får en avtale som sikrer felpersonell tilgang til hytta i de faste feltperiodene, vil COAT som en del av denne avtalen forplikte seg til å dekke kostnader knyttet til ønsket oppgradering og tilbygg til hytta, samt utgifter til vedlikehold av hytta i avtaleperioden.

4. Oppgradering og utvidelse – UiT sitt ansvar

Oppgradering, utvidelse og bygging av uthus skal gjennomføres i løpet av 2021, gitt at tillatelse til dette gis fra nasjonalparkstyret og øvrige myndigheter.

Nærmere detaljer for renoveringsprosjektet framgår av vedlagte dokument; *Plan for renovering og utbygging av Hubehytta 2021*.

UiT/COAT vil dekke alle kostnader knyttet til prosjektering og gjennomføring av oppgradering samt utbygging og ferdigstilling, mot at UiT/COAT gis bruksrett til hytta i angitte perioder jf. punkt 6. Varanger KraftNett AS innhenter nødvendig tillatelser i samarbeid med COAT/UiT og skal godkjenne planene for oppgradering jf. vedlagte plan. Varanger Kraft Nett AS vil bistå COAT ved behov i den operasjonelle utførelsen av oppgraderingen.

All praktisk gjennomføring samt kostnader til renovering og utvidelse er UiT sitt ansvar.

5. Vedlikehold

UiT/COAT forplikter seg til å dekke alle kostnader for vedlikehold i avtaleperioden.

Som eier vil Varanger KraftNett årlig inspisere hytta, hvor man da også skal bli enige om vedlikeholdsbehov. Som igjen dekkes og utføres av UiT/COAT.

6. Bruksrett

COAT sine behov når det gjelder bruk av hytta er i all hovedsak knyttet til feltarbeid som skjer til faste perioder hvert år. I disse periodene skal COAT-personell etter denne avtalen ha fortrinnsrett på bruk av hytta. Utover dette kan det være behov i enkelttilfeller. I slike tilfeller skal bruk av hytta avklares nærmere med Varanger Kraft/Varanger KraftNetts til enhver tids bygg ansvarlig pr. i dag er dette Kjetil Andberg.

COAT har med denne avtalen fortrinnsrett på hytta i følgende perioder:

Vinterfelt, 10. mars – 30. mars

Vårfelt, 15. april – 5. mai

Sommerfelt I, 15. juni – 31. juli

Sommerfelt II, 15. august – 25. august

Høstfelt, 30. august – 15. september

COAT vil normalt sett ikke bruke hytta hele tiden i de oppgitte periodene. Tidsperiodene vil variere noe avhengig av start på vekstsesong, værforhold mv. I akutte tilfeller vil hytta være en beredskapsfunksjon for Varanger KraftNett selv om COAT-personell er til stede.

Personell vil da ha full rett til bruk av hytta.

Renoveringen og utvidelse av hytta skal ikke medføre vesentlig økt bruk av hytta fra noen av partene med tanke på mulig belastning på verneverdier i nasjonalparken eller reindrifta i området.

7. Avtaleperiode

COAT er et langsiktig overvåkningsprogram og denne avtalen vil gjelde for en periode for 10 år (2021-2030) med opsjoner om forlengelse i ytterligere 2x10 år (til 2050) med de samme vilkår som beskrevet ovenfor.

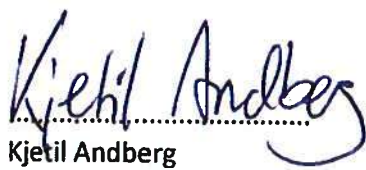
8. Tvister

Eventuelle tvister som eventuelt må løses rettslig, skal løses ved Øst-Finnmark tingrett.

Vadsø og Tromsø, 27.11.2020

Eier:

Varanger KraftNett AS

Kjetil Andberg

Bruker:

UiT Norges arktiske universitet

Terje Aspen

Arkivsaksnr: 2021/4416-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 23.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Vedlegg:

- 1 Avtale bruksrett Hubehytta UIT
- 2 Vurdering av forespørsel fra Varanger kraft om å overta eierskap for Porthytta og Hubehytta – VNP styre

Hubehytta - eierskap

Forvalters innstilling

Hubehytta: Legges frem av forvalter i møte etter nærmere samtale med UIT og Rbd. 6 i forkant av styremøte.

Porthytta: Varanger kraft foreslår at man avventer vurderingene for overtakelsene av denne.

Saksopplysninger

Det vises til saksprotokoll.

Vurdering

Varangerkraft tilbyr Varangerhalvøya nasjonalparkstyre å overta hytta for en symbolsk sum: 20 000 kr, med vilkår om at inngått avtale med Arktisk universitet – UIT – COAT gjelder. Varanger kraft har tilgang til å ta inn i hytta om det skulle oppstå helt akutte behov i forbindelse med retting/ feilsøk på linjer hvor veier er stengt langs kysten, og hvor man må ta seg på tvers av halvøya til linjenettet i Båtsfjord fra Vadsø/ Vardø.

Forvalter har forhørt seg med **Komagvær jff** om de er positive til at Varangerhalvøya nasjonalparkstyre inngår eierskap i Hubehytta, evt. sammen med UIT- COAT. mht. å sikre lokalt eierskap og se på løsningen for noe mer lokal bruk av hytta, i de perioder forskningen ikke har behov.

Uansett av tilbakemeldingen er de positive til et lokalt eierskap helt eller delvis i regi av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.

Forvalter har forhørt seg kort med **Arktisk universitet UIT – COAT** v/ professor Rolf Ims. De sier at de i utgangspunktet ikke vil være negative til at hytta benyttes i de perioder forskningen ikke benytter den jfr. kontrakt med Varanger kraft. Evt. flerbruk forutsetter at man vet hvem som benytter den, og at alle rydder etter seg, og benytter den i avklart periode etc.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statens Hus
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Varanger Kraft
v/ Kjetil Andberg

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/4416-5 432.3

Deres ref.

Dato 28.04.2021

Tilbakemelding om hytter og eierskap

Det vises til tidligere korrespondanse om eierskapet for Hubehytta og Porthytta.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre drøftet saken i styremøte nr. 4 - 26.04.2021.
For øvrige vurderinger om saken vises til protokoll fra styremøte 3.

Konklusjon fremkommer av Vedtak i protokoll av 26.04.2021.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:
Finnmarkseiendommen Postboks 133 9811 VADSØ
UIT COAT v/ professor Rolf Ims
Reinbeitedistrikt 6

Saksfremlegg m/protokoll

Arkivsaksnr: 2021/4416-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 23.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	39/21	26.04.21

Hubehytta - eierskap

Vedlegg:

- 1 Avtale bruksrett Hubehytta UIT
- 2 Vurdering av forespørsel fra Varanger kraft om å overta eierskap for Porthytta og Hubehytta – VNP styre

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra - 26.04.2021

Protokolltilførsel:

• UIT – COAT V/ Rolf Ims har i møte i forkant av saken meddelt at man er positiv til at de som er i området i forbindelse med sitt virke som reindriftsutøvere, nasjonalparkstyre, naturoppsyn, fiskevakter ved avtale har tilgang til hytta, i de perioder UIT- COAT ikke benytter den, forutsatt at man rydder etter seg og at man har oversikt over hvem som bruker hytta.

• Reinbeitedistrikt 6 har gitt følgende uttalelse til saken i forkant for behandlingen:

Hubehytta:

Viser til mottatt sms fra Geir Østereng den 22.04.21 om overtakelse av hubehytta. Vi vil påminne varanger kraft om at det tidligere er gjort avtale mellom RBD6 og Varanger kraft. Sitat: Varanger kraft AL overdrar ikke hubehytten til andre enn distriktet, subsidiært blir hytten revet. Avtalen er gjort i 1993.

Porthytta:

Distriktet kommer til å be om at hytta fjernes/rives iflg konsesjons vilkårene ang den gamle linjen som gikk ved hytta.

Vedtak

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er positiv til å overta Hubehytta som eneeier på de gitte skisserte vilkår fra Varanger kraft.

Styret opprettholder sin vurdering om at man er positiv til å ta over Porthytta.

Forvalter kontakter reinbeitedistrikt 6 for møte mellom nasjonalparkstyret og styret i reinbeitedistrikt 6, om de to linjehyttene.

Forvalters innstilling

Hubehytta: Legges frem av forvalter i møte etter nærmere samtale med UIT og Rbd. 6 i forkant av styremøte.

Porthytta: Varanger kraft foreslår at man avventer vurderingene for overtakelsene av denne.

Saksopplysninger

Det vises til saksprotokoll.

Vurdering

Varangerkraft tilbyr Varangerhalvøya nasjonalparkstyre å overta hytta for en symbolsk sum: 20 000 kr, med vilkår om at inngått avtale med Arktisk universitet – UIT – COAT gjelder. Varanger kraft har tilgang til å ta inn i hytta om det skulle oppstå helt akutte behov i forbindelse med retting/ feilsøk på linjer hvor veier er stengt langs kysten, og hvor man må ta seg på tvers av halvøya til linjenettet i Båtsfjord fra Vadsø/ Vardø.

Forvalter har forhørt seg med **Komagvær jff** om de er positive til at Varangerhalvøya nasjonalparkstyre inngår eierskap i Hubehytta, evt. sammen med UIT- COAT. mht. å sikre lokalt eierskap og se på løsningen for noe mer lokal bruk av hytta, i de perioder forskningen ikke har behov.

Uansett av tilbakemeldingen er de positive til et lokalt eierskap helt eller delvis i regi av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.

Forvalter har forhørt seg kort med **Arktisk universitet UIT – COAT** v/ professor Rolf Ims. De sier at de i utgangspunktet ikke vil være negative til at hytta benyttes i de perioder forskningen ikke benytter den jfr. kontrakt med Varanger kraft. Evt. flerbruk forutsetter at man vet hvem som benytter den, og at alle rydder etter seg, og benytter den i avklart periode etc.

Finnmarkseiendommen
Finnmárkkuopmodat

Vår dato/Min beaivi

09.03.2021

Deres dato/Din beaivi

Vår ref./Min čuj.

21/533 -2

5443/20/1

Deres ref./Din čuj.

Varanger Kraft AS
Kjetil Andberg
Pb. 704
9815 VADSØ

FEFOS VURDERING AV KONTRAKTLØS HYTTE I UTMARK - HUBEHYTTA PÅ GNR 20/1 - BÅTSFJORD KOMMUNE

Finnmarkseiendommen/Finnmárkkuopmodat (FeFo) viser til høringsbrev av 04.03.2021 fra Båtsfjord kommune om tilbygging av- og oppføring av et uthus til Hubehytta. FeFo viser også til telefonsamtale tidligere i dag med Varanger kraft v/Kjetil Andberg.

Hubehytta eies av Varanger kraft AS og det er inngått en bruksrettavtale for hytta med COAT/UiT v/Jan Erik Knutsen.

Hytta ble oppført for mange tiår siden på daværende umatrikulert statsgrunn, nå FeFo-grunn gnr 20/1. Hytta har aldri hatt egen tomt eller noen avtale med grunneier.

Etter det FeFo kan finne av vårt arkiv er behovet for den tidligere linjehytta falt bort. Dette som følge av at kraftlinja gjennom området ble fjernet for lenge siden. Statskog v/Finnmark jordsalgskontor hadde derfor i 1992-1993 korrespondanse med Varanger kraft om Hubehytta, der det fremgikk at den enten kunne overføres til den fremtidige nasjonalparkforvaltninga (var da under planlegging), reindrifta eller turorganisasjon e.l., eller så måtte den rives/fjernes.

Saken kom ikke til noen avslutning da, men den har nå utviklet seg til at Varanger kraft som eier av hytta har inngått avtale med COAT/UiT om deling av bruken. Hytta skal dermed bestå og Varanger kraft ønsker fortsatt å eie den.

Hytta er nå planlagt tilbygget med ca 8 m², samt oppføring av et tilhørende uthus på ca 15 m² som følge av de behov som COAT/UiT har i forbindelse med naturforskning-og annet feltarbeid på Varangerhalvøya. De vil da ha behov for hytta som husvære gjennom flere uker i strekk.

FeFo ble opplyst i telefonsamtalen med Kjetil Andberg at Varanger kraft fremdeles har behov for hytta i forbindelse med linjeettersyn.

Fra hytta er det ca 17 km til kraftlinja i nærhet til E75 gjennom Komagvær, som er den korteste avstanden. Avstanden til kraftlinja over Segelkollfjellet er ca 24 km. Avstandene er målt i luftlinje. Slik FeFo vurderer det er det ingen kraftlinjer i nærheten av hytta og den kan derfor ikke anses å være nødvendig for linjeettersyn.

Varanger kraft har nå overtatt en fritidshytte i Sandfjorddalen hytteområde, bare ca 3-4 km fra kraftlinja, som skal benyttes i forbindelse med linjeettersyn.

Sett på bakgrunn av dette har FeFo svært vanskelig for å se at Varanger kraft har noe linjemessig behov for Hubehytta. Det er mer nærliggende å anta at hytta brukes av Varanger krafts ansatte i fritidssammenheng som for eksempel jakt og fiske.

I denne spesielle saken kan FeFo være positiv til planene om restaurering og tilbygging av hytta, samt oppføring av et tilhørende uthus. Dette da COAT/UiT sitt forskningsarbeid er både viktig og samfunnsnyttig. Som følge av dette, og at hytta ligger inne i nasjonalparken, anser FeFo at hytta bør overtas av COAT/UiT eller nasjonalparkstyret, noe som også vil være i tråd med jordsalgskontorets vurdering og krav fra 1990-tallet.

Det vil uansett være et krav fra FeFo om at det fradeles tomt (punktfeste) for hytta og at det inngås festeavtale.

I første omgang ber FeFo om en snarlig tilbakemelding fra Varanger kraft på det ovenstående, herunder en redegjørelse og begrunnelse for eventuelt linjemessig behov for Hubehytta.

Båtsfjord kommune, Universitetet i Tromsø-COAT og Varangerhalvøya nasjonalparkstyre orienteres ved kopi.

Med hilsen/Dearvvuodáiguin

Sverre Pavel
leder grunn og rettigheter

Dette dokumentet er elektronisk signert

Jan Erik Johansen
grunnforvalter
Tel: 94797596

Kopi til:

Båtsfjord kommune
Universitetet i Tromsø -
COAT
Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre
v/Fylkesmannen i Troms
og Finnmark

Postboks 610
Pb. 6050, Langnes

Statens hus

9991
9037
9815

BÅTSFJORD
TROMSØ
VADSØ

Arkivsaksnr: 2025/10735-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 04.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	52/25	10.11.2025

Søknad om driftsmidler for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2026

Forvalters innstilling

Det søkes om 400 000 kr til drift av styret og 200 000 kr til driftsutgifter for forvaltningen av nasjonalparken og de fire forøvrige verneområdene.

Saksopplysninger

I fjor fikk styret tildelt 400 000 kr til drift av styret og 100 000 kr som maks støtte til utgifter for drift av nasjonalparken. Fjorårets budsjett for driftsutgifter fremgår på neste side. Ved økning til 200 000 kr i driftsutgifter vil det være dekkende for leie av bil for forvalter i feltsesong på sommeren, som er nødvendig ved forvaltning av et område på 2000 km².

Vurdering

Styret har 7 faste medlemmer og 7 varaer.

Det planlegges 6 styremøter, i tillegg til inntil 3 arbeidsutvalgsmøter. Det legges opp til et besøk hos en annen nasjonalpark med reiseutgifter i forbindelse med et styremøte.

Et årlig styremøte i hver av de fire kommunene fysisk.

En befaring vinterstid i 2026 i Vestre jakobselv i forbindelse med forvaltningsplanarbeidet.

Budsjett vedlikeholdsmidler 100 000 kr

Driftskostnad	Beskrivelse	Sum eks. mva pr. år
Lagerlokaleleie Vadsø havn	Innendørs oppbevaring av tilhenger, skuterslede, elgtrekkbrett, infortavler og utstyr	20 000 kr
Informasjonspunkt Kiberg, innendørs utstilling	Infopunkt åpent juni – september jfr. Besøksstrategi. Leie lokale årlig	50 000 kr
Drift gapahuk Varanger samiske museum	Tilsyn og søppeltømming jfr. avtale - gapahuk	10 000 kr
Startpunkt Komagdalen Gapahuk 5404-1/1/9010	-Gapahuk festeavgift - 10 sekk ved	610 kr 1100 kr
Startpunkt Nattfjelldalen Festeavgift gapahuk 54104-35/1/9021 Dotømming Ved for parkering	Gapahuk festeavgift (Vadsø kommune) 20 sekker ved	830 kr 0 kr 2200 kr
Startpunkt Ordo Festeavgift gapahuk 7-1-9005 Dotømming hvert 3 år Ved	Gapahuk og do 10 sekker	Ingen 1200 kr
Infopunkt Sandfjorddalen Oppsynshytte 5443-18/1/86 Ved infopunkt	Festeavgift 10 sekker ved	1660 kr 1200 kr
Infopunkt Varangerbotn	Ved gapahuk 30 sekker	3300 kr
Åpen hytte – Bjørneskarhytta	Hytte åpen for allmennheten ½ eierskap festeavgift – 20 sekker ved	830 kr
Totalt Omsøkt		318 000 kr
Budsjett etter tildeling		93 200 kr
Diverse utgifter		6 800 kr
Budsjettert forbruk		100 000 kr

Årskontroll hengebru overført til tiltaksmidler (20 000 kr), grusing til startpunkt løses jfr. finansiering [redacted] til startpunkt Ordo, Sandfjorddalen og Komagdalen, Vedlikeholdsgrusing av veistubb til startpunkt Nattfjelldalen løses ved evt. overskudd på andre poster.

En helikoptertur, hvor diverseoppdrag løses kan kombineres med oppdrag i ytre syltevika naturreservat, med søppelutflyging i regi av SNO [redacted]

Arkivsaksnr: 2025/10735-5

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 05.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnårgga álbmotmeahccestivra	53/25	10.11.2025

Behov for skiltplan og oppsyn etc. i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - langs nasjonal turistvei

Forvalters innstilling

Styret formidler behovet for oppsyn i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde ovenfor SNO, i lys av rekken av påviste og påtrufne tilfeller hvor vernereglene brytes de siste årene. Samtlige er oppdaget av forvalter, enten på fersk gjerning eller etterpå.

Vi ser gjennom eksisterende skilting, temaskilting og utarbeider en skiltplan for landskapsvernområdet inntil forvaltningsplan er på plass. Skilting ved innkjøring i området er et tiltak som vil bidra til at flere blir klar over at man er i et landskapsvernområde.

Det settes opp treskilt om at man kjører inn i landskapsvernområdet ved veien fra Hamningberg mot Vardø ved Sandfjordneset ved vernegrensen her, samt ved Sandfjorddalen – innkjøring langs Sandfjordelva.

Saksopplysninger

Bruken av nasjonal turistvei ut til Hamningberg har økt betydelig med flere veifarende. Veien går gjennom Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og endel brukere av veien stopper og raster for å se på ting, camper langs vei eller går tur.

Noe av det som særpreger området er fravær av bygninger og installasjoner i områdene landskapet er som vakrest. Dette bør også vektlegges ved vurderingen, slik at man ikke setter opp skilt i et omfang som preger området av installasjoner.

Av mere besøk, særlig de siste årene ser man at slitasje øker i terrenget ved parkeringslommer etc. Når besøket øker, vil en liten andel av de besøkende ikke være like godt opplyst som alle, eller de ikke ønsker å følge reglene.

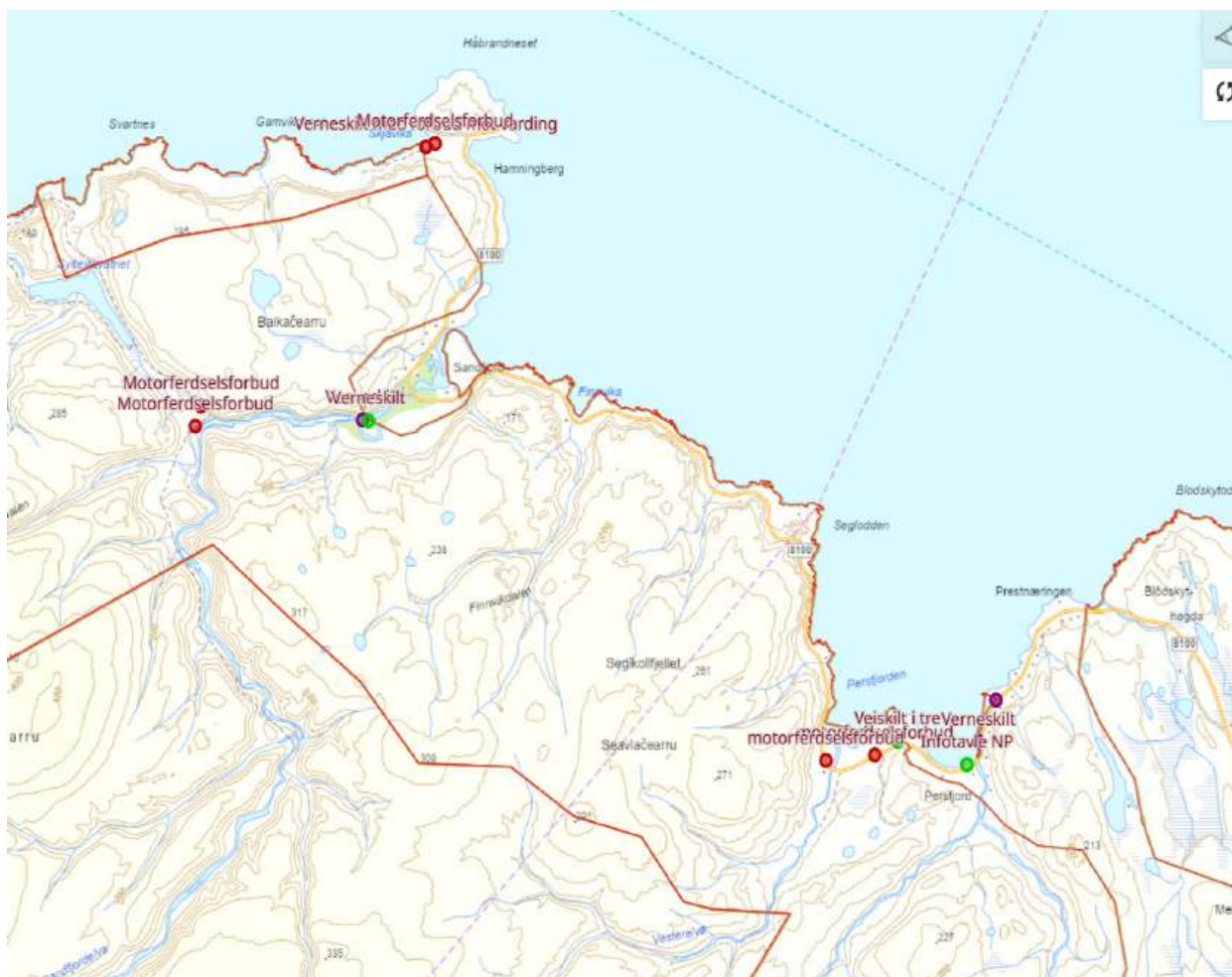
Eksempler på dette er:

- Store bål inntil klipper og landskapsformasjoner som er fredet (Sommeren 2025)

- Bygging av kunstige kulturminner (skyteskjul) og varder i strandhevinger med rullestein særlig ved parkeringslommer (Charlottenborg 2025)
- Bygging av varder langs vei og inni fjellet
- Bryting av stein i berg for å ta med skiferplater hjem
- Maling på berg og stein (Vi var her, sirkler etc.)
- Plukking av stein fra strender og hevede rullesteinsstrender av turister
- Kjøring ut på gressletter for camping med biler og motorsykler
- Kjøring uten dispensasjon til hytter med bil/ATV/lastebil
- ATV kjøring i terreng uten dispensasjon
- Bruk av drone i strid mot modellflyforbudet, støy
- Påbygg av hytter, hyttebygging uten tillatelser
- Dumping av avfall og hagerester i grustak - sandfjorddalen
- Uttak av grus fra nedlagt grustak langs vei - Vesterelv

Jamfør tidligere vedtak skiltes Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde i høst – der man kjører inn i landskapsvernområdet og passerer vernegrensen fra Persfjorden mot Hamningberg.

Det er muligens behov for å markere at man kjører inn i et verneområde noe tydeligere – som har særskilte regler.

Kart. Dagens skilt i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Vernebestemmelser:

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger og anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse.

Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig.

1.2 Bestemmelsene i punkt 1.1 er ikke til hinder for:

- a. Vedlikehold av bygninger og anlegg.
- b. Vedlikehold av merkede stier, skilt, bruer, klopper og løyper i henhold til forvaltningsplanen etter [§ 5](#).
- c. Drift og vedlikehold av jordbruksarealer i Persfjorden. Retningslinjer for drift fastsettes i forvaltningsplanen etter [§ 5](#).
- d. Anlegg av sanketrøer i Persfjorden.
- e. Vedlikehold av eksisterende veger.
- f. Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.
- g. Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i strid med verneformålet.
- h. Bruk av eksisterende båtutsettingsplasser og lagring av båter på land i tilknytning til disse.
- i. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg.

1.3 Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. Ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.
- b. Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- c. Bygging av bruer, klopper og gjerder.
- d. Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i forbindelse med landbruksvirksomhet.
- e. Tilrettelegging langs fylkesveg 341 til Hamningberg.
- f. Restaurering av Vesterelvas meanderende utløp.

- g. Utbedring og oppgradering av eksisterende veger.
 - h. Fortøyingsfester for fiskeredskaper og båter.
 - i. Eventuell veiutløsning mellom Sandfjorden og Syltefjorden.
 - j. Flytting, tilbygg og oppføring av nye anlegg for Kystverket.
 - k. Oppgradering/fornyelse av kraftledninger som ikke faller innunder [§ 3](#) punkt 1.2 bokstav f eller g.
 - l. Fremføring av nye kraftlinjer.
 - m. Havbruksvirksomhet dersom det ikke strider mot verneformålet.
 - n. Oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn.
2. *Plantelivet*
- 2.1. Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Planting, såing og innføring av nye plantearter på land og i ferskvann er forbudt. Varangervalmue (*Papaver dahlianum* ssp. *dahlianum*) og finnmarkssvineblom (*Senecio integrifolius*) er fredet i medhold av [forskrift 21. desember 2001 nr. 1525](#) om fredning av truede arter.
 - 2.2. Bestemmelsen i punkt 2.1 er ikke til hinder for:
 - a. Bruk av området til beite.
 - b. Plukking av bær og sanking av matsopp.
 - c. Skånsomt uttak av trevirke til bålbrekking.
 - d. Uttak av materialer til duodji (samisk husflid).
 - e. Bruk av ris til snarefangst.
 - f. Plukking av planter som er alminnelig forekommende på stedet til privat bruk.
3. *Dyrelivet*
- 3.1. Nye dyrearter må ikke innføres.
 - 3.2. Jakt etter villtloven, saltvannsfiskeloven eller etter reindriftsrettens regler er tillatt.
 - 3.3. Fiske etter lakse- og innlandsfiskeloven, saltvannsfiskeloven eller etter reindriftsrettens regler er tillatt.
 - 3.4. Havbeite uten synlige installasjoner over vann er tillatt etter akvakulturloven.
4. *Ferdse*
- 4.1. All ferdsel skal skje varsomt og slik at det ikke skjer skade på vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
 - 4.2. Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
- Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#). Det vises til forvaltningsplanen etter [§ 5](#).
- 4.3. Sykling og organisert bruk av hest er bare tillatt på traseer eller i områder som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen etter [§ 5](#).
 - 4.4. Miljødirektoratet kan ved forskrift regulere eller forby ferdsel eller ferdselsformer som kan være til skade for naturmiljøet.
 - 4.5. Bestemmelsen i punkt 4 gjelder ikke nødvendig ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, skjøtsel-, oppsyn og forvaltningsoppgaver.
5. *Motorferdsel*
- 5.1. Motorferdsel på barmark er forbudt, med unntak av motorferdsel hjemlet i [lov 10. juni 1977 nr. 82](#) om motorferdsel i utmark og vassdrag [§ 4](#), og bruk av åpen barmarksløype ved Vesterelva i Persfjorden.
- På snødekt mark gjelder bestemmelsene i [lov 10. juni 1977 nr. 82](#) om motorferdsel i utmark og vassdrag.
- 5.2. Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan gi tillatelse til bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy til uttransport av elgslakt.
 - 5.3. Forbudet i punkt 5.1 gjelder ikke motorferdsel ved militær operativ virksomhet, politi-,

rednings-, brannvern-, skjøtsel-, oppsyn og forvaltningsoppgaver.

6. *Forurensing*

6.1 Forbud mot forurensing

Forsøpling og bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

6.2 Avfall

Avfall skal tas med ut av området.

6.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly o.l.

Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan stille krav til støydemping for strømgeneratorer o.l.

Vurdering

-I lys av omfanget av ulike brudd på verneforskriftene oppi gjennom årene er det nødvendig med mer oppsyn helg og kvelder – særlig i fellesferien.

-Samtidig vil veiskilt sannsynligvis bidra til at flere av besøkende per bil setter seg inn i reglene for området. Men langt fra alle da besøkende kommer fra mange forskjellige land og det kan også være språkbarrierer. Språk er på norsk, nordsamisk og engelsk. Ordning med en person som er mye i området på sommeren, fører oppsyn med området på oppdrag for statens naturoppsyn på timesbasis er nødvendig, tilsvarende slik det var til og med 2024.

Eventuelt at ressurser kanaliseres av SNO internt i Finnmark, slik at man kan ha mer oppsyn på kveldstid i høysesong – juli / august og helg for øvrig. Da SNO Vadsø melder at de har mange andre oppgaver i akkurat denne perioden, og kapasitet til oppsyn i helg og kveld er begrenset i fellesferien.

Forvalter har henvendt seg til nasjonale turistveier tidligere og bedt om at det informeres om verneområdene på nettsidene – uten respons.

- Styret ber om møte med Nasjonale turistveier mht. informasjon på deres nettsider om verneområdene.

Ingen info om verneområder langs nasjonal turistvei;

[Varanger | Nasjonale turistveger](#)

[Nasjonal sykkelrute 1: Kystruta](#)

Arkivsaksnr: 2025/10735-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 05.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	54/25	10.11.2025

Gjennomgang av tiltak for bestilling av oppdrag ovenfor SNO i 2026

Forvalters innstilling

Styret ser gjennom tiltaksplan for 2025-26 (vedlagt), og bestemmer tiltak som bør bestilles av Statens naturoppsyn i bestillingsdialogmøte for 2026.

Naturoppdrag for 2025 og foreløpige oppdrag for 2026 gjennomgås og drøftes med SNO 1 desember.

Observasjoner i Naturoppdrag gjennomgås i møte.

Saksopplysninger

Vi ser gjennom tiltak gjennomført av forvalter for 2025 og tiltaksplan 26-26, relatert til tiltak som bør planlegges for 2026 – hvor noe bestilles gjennomført av SNO Vadsø og Tana, noe gjøres av forvalter og noe kjøpes tjenesten av lokal bedrift.

Forvalter innstiller på at større prosjekter ikke innledes inntil forvaltningsplanene er sendt til godkjenning. Langsiktig tiltaksliste innarbeides i hver forvaltningsplan.

Tiltaksliste i besøksstrategi med status i dag fremkommer også under (grønn =gjennomført) gul = påbegynt

4. Tiltak

I tråd med de strategiske hovedgrepene skal den prioriterte tiltaksrekken nedenfor iverksettes for å nå målene i strategien, Tiltakene skal settes inn i en samletabell som vedlegg til forvaltningsplanen, sammen med andre forvaltningstiltak som blir bestemt i forvaltningsplanen.

- Etablere/oppgradere innendørs og utendørs utkikkspunkter / informasjonspunkter / startpunkter med høy kvalitet og attraksjonskraft.

(Nøyaktig plassering og utforming av hvert punkt bør avklares gjennom en mulighetsstudie).

- 1) Etablere et informasjonspunkt i Varangerbotn som gir et første møte med verneområdene og viser veien videre til andre attraksjoner og opplevelser i og rundt verneområdene. ✓
- 2) Etablere/oppgradere informasjonspunkter/startpunkter i Vadsø, Komagdalen og Syltefjord-/Ordo-området. ✓
- 3) Etablere felles utkikks-/informasjonspunkter med Statens vegvesen langs nasjonal turistveg Varanger ✓
- 4) Oppgradere innendørs informasjonspunkt i Kiberg slik at det tilfredsstiller kravene i merkestrategien ✓

- Skilting

- 5) Lage en skiltplan i samarbeid med Statens vegvesen som grunnlag for å sette opp offisielle veiskilt om verneområdene, og for å sette opp offisielle veivisningsskilt til utkikks-/informasjons-/startpunkter langs hovedveiene ✓

- Tilrettelegging

- 6) Bygge bru over Syltefjordelva i nærheten av utløpet av Ordo-vann, i tilknytning til et startpunkt. ✓

- Samarbeid

- 7) Videreutvikle og utvide samarbeidet med næringslivet med særlig fokus på at reiselivsbedrifter skal utvikle tilbud om å guide besøkende, og med tanke på å få etablert en regional natur- og kulturpark i Varanger. ✓

- 8) Videreutvikle og utvide samarbeidet med barnehager, skole, muséer, turistinformasjoner, bedrifter og andre om informasjon og formidling om verneområdene. ✓

- Informasjon

- 9) Påse at god og nyttig informasjon om verneområdene er tilgjengelig på internett for de besøkende ✓
- 10) Sørge for at det produseres GPS-løyper av utvalgte stier inne i eller i nærheten av verneområdene, som skal gjøres tilgjengelig for besøkende på internett / app.
- 11) Sende ut brosjyrer, kart og informasjonsskriv om verneområdene til alle husstander i Øst-Finnmark ✓

Vurdering

Tiltaksplan er vedlagt

Vedlegg:

- 1 Tiltaksplan VNP-styre 2025_2026_vedtatt 24_2_25_status 4_11_2025
- 2 Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026.pdf
- 3 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2026-2030.pdf

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen Kansalistarhaan styyri

Varangerhalvøya nasjonalpark/ Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen
Kansalistaras

Persfjorden – Syltefjorden Landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona
suodjemeahcci

Syltefjorddalen Naturreservat / Oarddu luondumeahcci

Sandfjordneset Naturreservat og Ytre Syltevika Naturreservat

Toalett etablert på bua Stormheim/ Huhtircohkat i 2024

1

Påbegynt

Gjennomført i 2025

Ikke påbegynt, overførest til 2026

Bakgrunn

Denne planen omfatter tiltak som Varangerhalvøya nasjonalparkstyre vil gjennomføre i 2025 som del av forvaltningen av verneområdene som Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre forvalter

- Varangerhalvøya Nasjonalpark 1804 km²
- Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 246 Km²
- Syltefjorddalen Naturreservat 19 km²
- Sandfjordneset Naturreservat 0,5 km²
- Ytre Syltevikka Naturreservat 8,3 km²

Totalt 2078 km²

Hvert år blir forvaltningen av verneområdene tildelt midler for å styrke og ivareta verneverdiene i verneområdene. Dette er statlige investeringsmidler som skal gå til investering i informasjon, skjøtsel og tilrettelegging, samt større anskaffelser av nødvendig utstyr for å ivareta verneformålet. Hvor mye er avhengig av innmeldt behov fra nasjonalparkstyret, tilgjengelige budsjettmidler i Miljødirektoratet og prioriteringer til styret.

Tiltakene i planen baseres på trusler mot verneverdier, mål om å bedre naturtilstanden og tiltak på bakgrunn av nasjonalparkens besøksstrategi som sikrer en forutsigbar og målrettet forvaltning. Planen synliggjør også hva vernemyndigheten gjennomfører av tiltak, og har bestilt av tjenester hos Statens naturoppsyn.

Enkelte tiltak kan ikke forventes ferdigstilt før i 2025, og planen har således et toårig perspektiv ut 2026. I 2024 er det igangsatt tiltak som ferdigstilles i 2025.

Mål

Målet med tiltaksplanen er at den skal gi grunnlaget for en målrettet og forutsigbar forvaltning av tiltaksmidlene til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2025-2026. Planen synliggjør planlagt skjøtsel og ressurser i disse områdene.

Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder i [Norge 2020-2025](#) sier;

"Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Forankring

Tiltaksplanen baseres på vedtak i sak 11/25 og 12/25 i styremøte 24.02.2025.

Tildelt budsjett for 2025 avgjorde hva som gjennomføres og hva som utsettes.

Tildeling av midler fra Miljødirektoratet, kapasitet hos nasjonalparkforvalter og SNO lokalt er bestemmende for hva som blir gjennomført. Oppdragene konkretiseres i Naturoppdrag.

Ferdigstilling jamfør tidligere prioriteringer av nasjonalparkstyret

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre vedtok besøksstrategi i 2015, og tiltakslista her har vært prioritert de siste årene for gjennomføring.

- Informasjonspunkt Kiberg Bierge (innendørs – åpent sommerstid) – oppgraderes med noe teknisk utstyr – innkjøpt i fjor. Infoskjerm COAT og lydusj fuglelyder. ✓

Nye Startpunkt ferdig:

- Komagdalen/ Stuorrajohka/Komagdaali
- Nattfjelldalen/ Idjaávži, Koppakuru
- Startpunkt Ordo/ Orda/ Ortojärvi
- informasjonspunkt i Sandfjorddalen
- Utvidet parkering i Varangerbotn - noe skilting ved ny parkering gjenstår ✓

Omsøkt og tildelt for 2025

Omsøkte tiltaksmidler til Varangerhalvøya nasjonalpark og de 4 andre verneområdene er i **2025 var 625 000 kr**, hvor 475 000 kr ble tildelt.

Det er gitt **100 000** kroner for dekning for driftsutgifter for drift og vedlikehold i 2025, mens behovet er høyere.

I tillegg er det omsøkt og tildelt **80 000 kr** som SNO disponerer på konkrete oppdrag jfr. bestilling fra styret.

SNO vil ikke videreføre tjenestekjøpsavtaler med lokale foreninger fra 2024, og dette må evt. videreføres av nasjonalparkstyret.

SNO har gitt tilbakemelding om at enkelte driftsoppgaver ikke kan prioriteres, som føring av ved og tilsyn av innfesting av cortenståltavler. Andre transport oppgaver bistås ved kapasitet.

«Forøvrige løpende tiltak som følges opp av forvalter» er gjerne driftsaktiviteter. Gjennomføres ved tjenestekjøp eller i forbindelse med andre oppdrag/ befaringer/skjøtselstiltak.

Det ble omsøkt midler til minkfangstprosjekt i sone A av nasjonalparken – som ikke ble tildelt. Feller, fellekasser og viltkamera ble kjøpt i fjor, slik at forenklet kartlegging kan gjennomføres. ✓

Sti og hytterregistrering vedlikehold – ikke tildelt midler fullt ut. Digital stireregistrering og nødplakatmontering, besøksstatistikk fra hyttebøker gjennomføres. ✓

Tiltak som er prioritert i 2025

- Tiltak merket * er utsatt eller gjennomføres med redusert innsats grunnet avslag på tildeling

Tiltaksmidler i regi av nasjonalparkstyret som omsøkes

Verneområde	Tiltak	Sum
Varangerhalvøya nasjonalpark	Ferdigstille utbedring av bru og klopp ved Storelva – sti til Natnfjelldalen	50 000 kr ✓

Varangerhalvøya nasjonalpark	Ferdigstille Informasjonsmateriell ved Turistinfo utendørs Vardøya	50 000 kr ✓
Varangerhalvøya nasjonalpark	Informasjonsskilt og plakater generelt jfr. skiltplan - ✓ Båtsfjordfjellet ✓ Stort skilt ved kommuneinfo, Høyelva, ✓ Nerslåtta ✓	100 000 kr
Varangerhalvøya nasjonalpark	Årlig tilsyn hengebru - hengebrueksper	20 000 kr ✓
Ytre Syltevik naturreservat	Gjennomføre infotiltak jfr. besøksstrategi	100 000 ✓
Ytre Syltevik naturreservat	Rydding strandavfall, jage sau ut av naturreservat Tjenestekjøp Fjerning av avfall verneområder – Bygg og bevar	25 000 ✓
Ytre Syltevik naturreservat	Tjenestekjøp ryddeaksjon Hamningberg bygdelag	20 000 ✓
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde	Rydde Hasselneset – voksested for Finnmarkssvineblom	10 000 ✓
Varangerhalvøya nasjonalpark	Sti og hytterregistrering Digital registrering av turruter i nasjonalparken, nødplakater på åpne buer og hytter, se over vedlikeholdsbehov på åpne hytter, buer	150 000 V

Tiltaksmidler om søkes på vegne av Statens naturoppsyns gitte oppdrag

Verneområde	Tiltak	Sum
Varangerhalvøya nasjonalpark	Skjøtselsoppdrag inkl. utflyging av avfall fra Ytre Syltevik naturreservat	80 000 kr ✓

Forøvrige tiltak følges opp av forvalter

Kjøp inn ved og utfrakt, infopunkt, startpunkt, oppsynhytta i Sandfjorddalen og Bjørneskarhytta ved årlig tilsyn. ✓

Ved behov i forbindelse med andre oppdrag i aktuelt område bistå Båtsfjord røde kors/ Vardø jff med frakt av ved til linjehyttene. Støtte opp lokalforeninger slik at de vedlikeholdes. ✓

Heimdal, bidra til nytt vindu monteres ✓ rømningssikkert, råttene dør byttes. ✓
Tracklog for anbefalt sommer og vinterrute fra Komagdalen til Ordo, legges på nett, Posisjon for åpne buer og linjehytter legges lett tilgjengelig på nett. ✓

Følge med på beitetrykk vierområder vinter mht. elgstammen. ✓

Oppsynshytta Sandfjorddalen, ferdigstille utbedringspunkter slik at den er klar, 2 vindu og solcellepanel.

Arbeid videre for jevn vedlikeholdsordning atkomstvei Komagdalen. ✓
Besøksstatistikk for åpne hytter lages.

Driftsavtale gapahuk Varangerbotn – Varanger samiske museum ✓
Driftsavtale utsett bru Ordo – Ordo Hytteforening ✓

Saksopplysninger

Nytt i år er at programmet *Naturoppdrag* skal benyttes for å holde oversikt på tiltak som gjøres i verneområdene i kart enkelte år, også i planleggingsfasen - fremfor excellister etc. Foreslåtte tiltak er tiltak overført fra gjenstående i 2024, faste årlig oppdrag samt nye tiltak ut fra behov.

Det kan også legges inn/ bestilles oppdrag gjennom året om det skulle bli spesielle behov og SNO / forvalter har kapasitet.

Omsøkte tiltak er begrenset i størrelse og forsøkt å holde på lavt nivå for at forvalter skal ha noe tid til å jobbe med forvaltningsplanene i 2025. Større langsiktige tiltak må planlegges i forvaltningsplanarbeidet. Det må avsettes mer ressurser til forvaltningsplanarbeidet i 2025.

Sommervikarer og ungdom

I 2024 hadde vi en person som hadde sommerjobb en uke. Statsforvalteren har gitt beskjed om at det er ikke mulig i år å ha sommerjobber, da seksjonsleder ikke har kapasitet til økt administrasjonsomfang. ✓

Forvalter planlegger at 2 ungdommer kan ha arbeidsuke og delta på praktisk arbeid ute. ✓

Budsjett for Driftsmidler (vedlikeholdsmidler) for 2025 (142021)

Styret melder behov for ca. 200 000 kr, men dagens praksis tilsier at vi tildeles 100 000 kr jamfør brøk for fordeling av nasjonal pott. Utgifter til internettabonnement ved infopunkt Kiberg dekkes delvis av pott for «Diverse utgifter».

Budsjett vedlikeholdsmidler 100 000 kr

Driftskostnad	Beskrivelse	Sum eks. mva pr. år
Lagerlokaleleie Vadsø havn	Innendørs oppbevaring av tilhenger, skuterslede, elgtrekkbrett, infortavler og utstyr	20 000 kr ✓
Informasjonspunkt Kiberg, innendørs utstilling	Infopunkt åpent juni – september jfr. Besøksstrategi. Leie lokale årlig	50 000 kr ✓
Drift gapahuk Varanger samiske museum	Tilsyn og søppeltømming jfr. avtale - gapahuk	10 000 kr ✓
Startpunkt Komagdalen Gapahuk 5404-1/1/9010	-Gapahuk festeavgift - 10 sekk ved	610 kr 1100 kr ✓
Startpunkt Nattfjelldalen Festeavgift gapahuk 54104-35/1/9021 Dotømming ✓ Ved for parkering ✓	Gapahuk festeavgift (Vadsø kommune) 20 sekker ved	830 kr 0 kr 2200 kr ✓
Startpunkt Ordo Festeavgift gapahuk 7-1-9005 Dotømming hvert 3 år Ved	Gapahuk og do 10 sekker	Ingen 1200 kr ✓
Infopunkt Sandfjorddalen Oppsynshytte 5443-18/1/86 Ved infopunkt	Festeavgift ✓ 10 sekker ved ✓	1660 kr 1200 kr ✓
Infopunkt Varangerbotn	Ved gapahuk 30 sekker	3300 kr ✓
Åpen hytte – Bjørneskarhytta	Hytte åpen for allmennheten ½ eierskap festeavgift ✓ 20 sekker ved	830 kr ✓
Totalt Omsøkt		318 000 kr
Budsjett etter tildeling		93 200 kr
Diverse utgifter		6 800 kr
Budsjettet forbruk		100 000 kr

Årskontroll hengebru overført til tiltaksmidler (20 000 kr), grusing til startpunkt løses jfr. finansiering til startpunkt Ordo, Sandfjorddalen og Komagdalen, Vedlikeholdsgrasing av veistubb til startpunkt Nattfjelldalen løses ved evt. overskudd på andre poster.

En helikoptertur, hvor diverse oppdrag løses kan kombineres med oppdrag i ytre sylteveika naturreservat, med søppelutflyging i regi av SNO

Forøvrigte tiltak og oppdrag som ikke behøver eksterne midler tilført

Forvaltningsmyndighet = Nasjonalparkstyret

Tittel	Verneområde	Forvaltningsmyndighet ↑	Ansvarlig	Utfører	Frist
Tilsyn - elgjakt - fellingsplasser	Syltefjorddalen naturreservat/Oarddu luondumeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Bjørn Hugo Kristoffersen	25.10.2025
Bekjempe Sandlupinlokalitet - 2 besøk	Syltefjorddalen naturreservat/Oarddu luondumeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Bjørn Hugo Kristoffersen	01.07.2025
Bistå ved fuglekassesnekring for barn, sammen med forvalter, Varangerbotnmarkedet	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Bjørn Hugo Kristoffersen	01.09.2025
Fylle hull i stistart- som elva har gravd ut/ Jekke opp gapahuk <i>/have bank</i>	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	SNO Forvaltningsmyndighet	Høivang, Geir <i>Høivang, T.B.</i>	01.08.2025
Antall elg i Komagdalen - noter antall som observeres i vierområdene samtidig vinter	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	04.05.2025
Vårvintertilsyn hengebru Komagdalen, tilsyn med ekspert august 2025	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.08.2025 ✓
Bistå frakt av tretavle til Høyelva og Nerslåtta - snøskuter	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	04.05.2025
Bytt treskilt for karttavle til ny merkevere nerslåtta og ny tavle Høyelva ved barmarksløypa	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	15.10.2025 ✓
Bistå frakt av material med snøskuter til klopp/ bru Storelva, fjern storsekk	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	04.05.2025
Passeringstelling atkomstvei til startpunkt Komagdalen	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjárgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	05.05.2025 ✓

Etabler fast verneskilt hvor snøskuterløype går inn i nasjonalparken Ordo nord, sti ved bru går inn i nasjonalpark	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Qardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Bjørn Hugo Kristoffersen	15.10.2025
Skifte ut dekke på bru over Storelva - langs sti til Nattfjellidalen	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	15.08.2025

- Det er omsøkt midler til tilsyn av hengebrua med hengebruekspert.

Besøksteller snøskuterløype 2	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.03.2025	
Besøksteller sti Syltevikmoan	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona- Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	20.07.2025	✓
Besøksteller Komagdalen - passeringsteller	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.06.2025	✓
Tilsyn og vedlikehold startpunkter og infopunkter 2025 - Varangerhalvøya nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.07.2025	✓
Marine ryddeaksjoner persfjorden - syltefjorden involver lokale organisasjoner	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona- Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.10.2025	
Vurder kjørespor komagvær øst	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	01.08.2025	
Syltevikmoan - bytte infoplakater - temataavler - på cortenståltafler ved benk	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona- Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	01.08.2025	✓
Ytre Syltevik NR - Marin søppelaksjon - mindre skala, turistplukking søppel, ryddeaksjon bygdela tjenestekjøp	Ytre Syltevik naturreservat	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.10.2025	✓
-Ordo - Kroken - Motorferdseloppsyn barmark i helg - [REDACTED]	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	05.07.2025	
Besøksteller Nattfjeldalen - innanfor nasjonalparken ved sti	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbótmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	01.06.2025	

Hengebru komagdalen - årlig tilsyn og plan for vedlikehold	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.06.2025	✓
Utstilling NP Kiberg - bytt bilder skjerm, lydusjmontering	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.06.2025	✓
Rake sti etter grusing i 2024 - Komagdalen - forvalter og praksiselever	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.08.2025	✓
Fjerne tagging på berg to steder - persfjorden	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	01.07.2025	
Tilsyn stutvikling Syltevikmoan - vurder om det er behov for kløppelegging	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	15.10.2025	✓
Sandfjorden - Flytt to verneskilt litt lenger inn i verneområdet pga. skilt i veien for snøsuterløype	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Statens naturoppsyn	Hans Ivar Hortman	15.10.2025	
Syltevikmoan- Toalett beises - monter sitering	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.08.2025	✓
Vesterehva - Etabler underskilt droneforbud på - eksisterende løveskilt , med eksisterende motorferdselsforbudsskilt	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Hans Ivar Hortman	07.06.2025	
Informasjon om NP Vardøya	Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.10.2025	✓
Nye infotavler, portal jfr. besøksstrategi Ytre Syltevik	Ytre Syltevik naturreservat	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - Várnjårgga Álbmotmeahccestivra	Forvaltningsmyndighet	Østereng, Geir	01.10.2025	✓

Andre tiltak med eksisterende finansiering som gjennomføres i 2025 – kartlegginger

Minkfangstprosjekt i Sone A – kartlegging av omfang ved fangst. Utstyr innkjøpt i 2024, 15 viltkamera, 32 minkfeller og 30 fellebokser. Behov for utgifter til drift i 2025 – 100 000 kr. ✓

Bytte av dekke på bru – fundamenter forsterket i 2024. Noe material er innkjøpt. Fraktes inn på vinterføre.

Kloppmateriale som fjernes delvis - skiftes ut på sydsiden av elva. Sti til Nattfjelldalen.

Ytre Syltevik naturreservat. Gjenta innsamling av strandsøppel i samarbeid med bygdelag, innsamling av store mengder marint avfall. Flys ut med helikopter pga. utilgjengelighet/ urein kyst. Større nøter meldes inn til Kystvakt – må deles opp og vinsjes pga. stort volum og vekt. Fotturister plukker søppel også i de mest tilgjengelige deler av naturreservatet.

Hold Norge Rent aksjonen dekker containerfrakt og leie.

Helikopter leie omsøkt via SNO, benyttes samme dag til andre skjøtselsoppdrag og tilsynsoppdrag i nasjonalparken av SNO og forvaltningsmyndighet i fellesskap.

Turistinfo Vardø kommune, Infopunkt Hornøya NR. Infotavler om nasjonalpark etableres. Mer informasjon innendørs om nasjonalparken.

Oppsett av nytt oversiktsskilt ved parkering for infopunkt Varangerbotn –Vuonnaabahta –

Tiltak i samarbeid med Varanger samiske museum.

Várjjat Sámi Musea

Varanger Samiske Museum

Opplev sjøsamisk kulturhistorie og forhistorie.

Vásihit mearrasami kulturhistorjá ja ovdahistorjá.

Experience the cultural history and prehistory of the Coastal Sámi.

Museet viser diett (samarisk håndverk) og sjøsamisk kulturhistorie i Varanger. Arkæologiske funn fra området tilbake til stein tid gir et innblikk i hvordan menneskene har levd i dette landskapet i 11 000 år. Museets hovedbygg er fra 1904 og er utvalgt som et representativt eksempel på byggekunst som finnes i landskapet. Høstet er det som er det største, en gammel, en boligkompleks, og det er med kulehjelmer. De stikker med kulehjelmer og beskytter seg mot snø. Det er det største markedet i Varangerområdet, som er det største i regionen i Nord-Norge.

Området med det største er et naturreservat med et stort område med et stort område. Det er det største i Varangerområdet, som er det største i regionen i Nord-Norge.

Välkommen!

Museet viser diett (samarisk håndverk) og sjøsamisk kulturhistorie i Varanger. Arkæologiske funn fra området tilbake til stein tid gir et innblikk i hvordan menneskene har levd i dette landskapet i 11 000 år. Museets hovedbygg er fra 1904 og er utvalgt som et representativt eksempel på byggekunst som finnes i landskapet. Høstet er det som er det største, en gammel, en boligkompleks, og det er med kulehjelmer. De stikker med kulehjelmer og beskytter seg mot snø. Det er det største markedet i Varangerområdet, som er det største i regionen i Nord-Norge.

Välkommen!

Museet viser diett (samarisk håndverk) og sjøsamisk kulturhistorie i Varanger. Arkæologiske funn fra området tilbake til stein tid gir et innblikk i hvordan menneskene har levd i dette landskapet i 11 000 år. Museets hovedbygg er fra 1904 og er utvalgt som et representativt eksempel på byggekunst som finnes i landskapet. Høstet er det som er det største, en gammel, en boligkompleks, og det er med kulehjelmer. De stikker med kulehjelmer og beskytter seg mot snø. Det er det største markedet i Varangerområdet, som er det største i regionen i Nord-Norge.

Välkommen!

Kartskjema / Kartaallgahat / Map information

P Parkering / Parking	PS Parkering med buss / Bus parking	S Sjøsamisk museum / Coastal Sámi Museum	D Drikke / Drink
PS Informasjon / Information	PS Informasjon / Information	S Sjøsamisk museum / Coastal Sámi Museum	D Drikke / Drink
PS Informasjon / Information	PS Informasjon / Information	S Sjøsamisk museum / Coastal Sámi Museum	D Drikke / Drink

Mer info på vår nettside: / Enet diehtet min reaktastidduin: / More info here:

Benker for gapahuk i Ordo, skal få et trinn til slik at de blir høyere i 2025.

Driftsutgift: Leie av lokale for innendørs Infopunkt Kiberg, internettabonnement for infoskjerm

- Etablere COAT infoskjerm i utstillingen
- Etablere lyddusj
- Et veiskilt til etableres ved avkjørsel

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* (2026-2030) til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkeroser og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestallere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdsestallere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdsestallere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>
--	------------	--------------	--

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, eller forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor høyt til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder ta ekstra hensyn til effekter av klimaendringene i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdsele i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026–2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtelsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan omsøkes over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

Tiltak skal i utgangspunktet være forankret i en godkjent forvaltningsplan, skjøtelsesplan eller besøksstrategi.

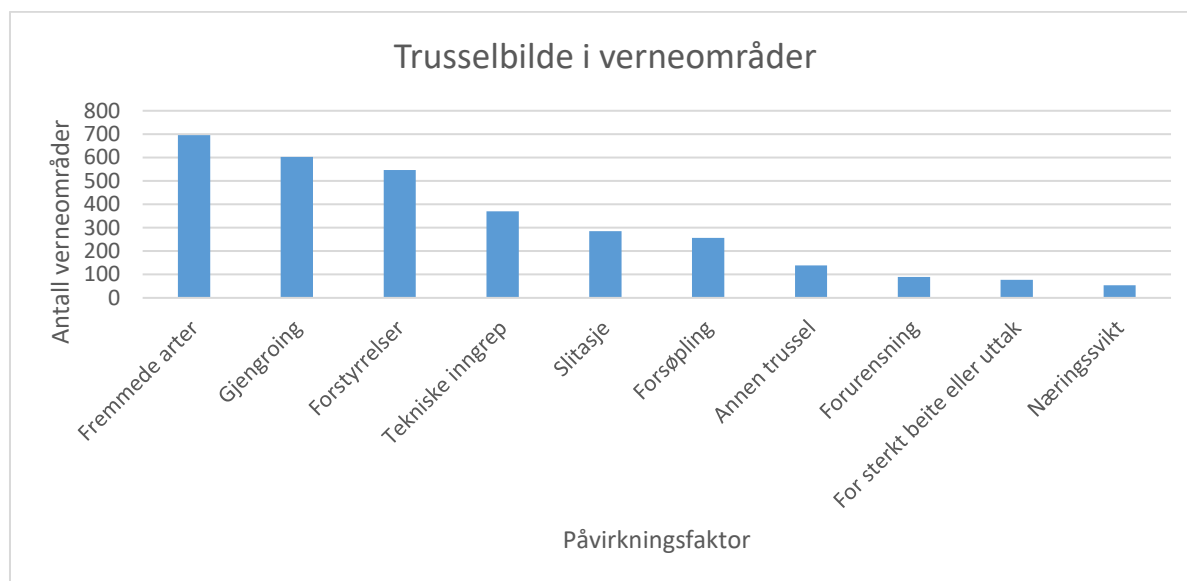
I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

For større installasjoner/tilretteleggingstiltak er det krav om samfinansiering og avtale om vedlikehold/drift. Se mer informasjon om dette under avsnitt "Finansiering av større tilretteleggingstiltak".

Ved kjøp av tjenester skal tjenesteyterne kunne vise til nødvendige kvalifikasjoner, kursbevis etc.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Klima- og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er fremmede arter, gjengroing, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, se figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden, og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer, prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende skjøtsel), skal prioriteres høyere enn oppstart av nye skjøtselstiltak. Det finnes likevel tilfeller der nye skjøtselstiltak bør prioriteres. Dette gjelder for eksempel der det oppdages forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale der truede arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Et unntak her er sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltning. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder kan likevel god, oppdatert informasjon være viktig.

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas.

Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til etablering av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til å delfinansiere denne typen tilrettelegging. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd." Videre må søknader om denne typen tiltak være godt begrunnet med blant annet informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging med universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og forskriftene inneholder som hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Ansvar for forvaltning av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Drift og vedlikehold av kulturminner er eiers ansvar.

Tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til bevaring av kulturminner. Samtidig er kulturminner en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Tiltaksmidlene kan i noen tilfeller brukes til samfinansiering av tiltak for å ivareta kulturminner, der dette bidrar til å opprettholde verneformålet.

Fra: Ingrid Vesterdal Tjessem[i.v.tjessem@nhm.uio.no]
Sendt: 01.09.2025 15:26:48
Til: Østereng, Geir;Østereng, Geir;Postmottak
SFTF[geir.ostereng@statsforvalteren.no;geir.ostereng@statsforvalteren.no;sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Kort oppfølging av utvalgssak 36/24 (arkivsaksnr 2024/4201-7)

Hei!

Vedlagt følger kort oppfølging av utvalgssak 36/24 (arkivsaksnr 2024/4201-7).

Som pålagt i vilkårene for dispensasjonen som ble innvilget 29.08.2024 vil jeg informere om at 4 temperaturloggere (se bilde) per lokalitet (totalt to lokaliteter se vedlagt bilde) ble lagt ut, som beskrevet i saken fra i fjor, 19.08.2025. Det aktuelle reindriftsdistriktet (Reinbeitedistrikt 6 - Varjjatnjarga / Varangerhalvøya v/ Ásllat Niillas Smuk) ble orientert pr. telefon i forkant. Loggerne vil bli hentet i løpet av august/september 2026, som innvilget i dispensasjonen. Da vil vi ettersende den korte rapporten, inkludert endelig dato for innsamling i 2026.

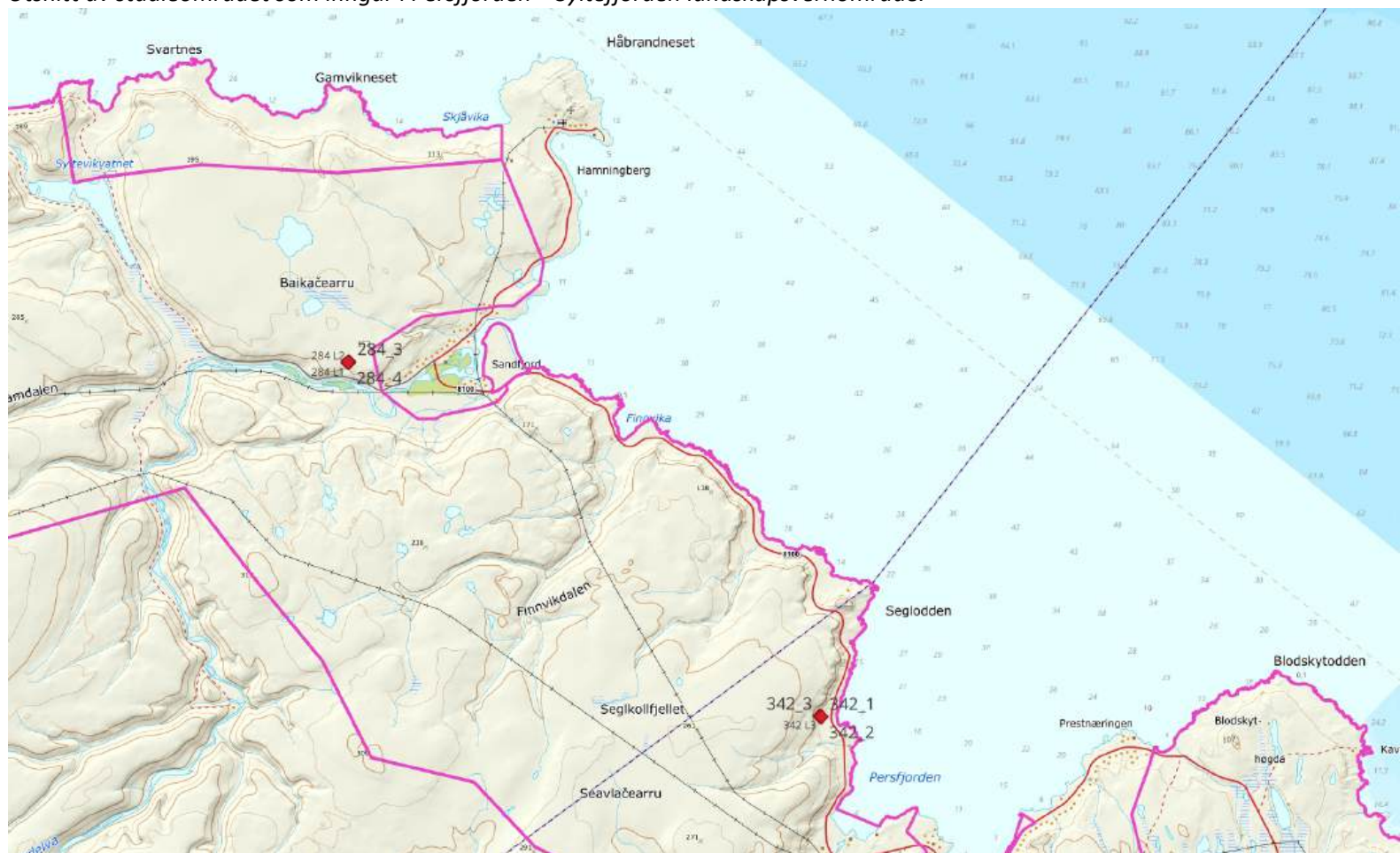
Loggerne festet i trekrone. En stk per lokalitet.

Temperaturlogger.

Utsnitt av studieområdet som inngår i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Vennlig hilsen

Ingrid Vesterdal Tjessem

Stipendiat

Geo-økologisk forskningsgruppe /

Geo-Ecology Research Group (GEco)

Naturhistorisk museum | Universitetet i Oslo

**Naturhistorisk
museum**

**UNIVERSITY
OF OSLO**

Arkivsaksnr: 2025/4449-1

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 30.04.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	26/25	05.05.2025
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	32/25	10.11.2025

Henvendelse om revisjon av eldre verneforskrifter

Forvalters innstilling

Vi har fått en henvendelse med relativt kort frist; Forvalter har besvart administrativt basert på kunnskap om trusler i de ulike områdene opp igjennom tidene – hvor det kan være hensiktsmessig å justere verneforskriftene for å ivareta verneformålene på en best mulig måte. Alle våre verneområder er opprettet før 2009.

Det gis tilbakemelding om følgende behov for endringer av de eldste verneforskriftene.

Ytre Syltevika naturreservat

Verneformålet sier bla. "ivareta arktisk preget kystnatur-" --- området har store mengder drivømmer som (rundstokker) er med å prege og karaktisere området - tilsvarende som man finner på Svalbard ang. begrepet arktisk preg. Turister har påtent tømmer som igjen skader vegetasjon. Behov for egen forbudsbesetmmelse mot å brenne drivtømmer, kappe opp drivtømmer - gjelder rundtømmer. Tradisjonelt uttak av drivtømmer til brensel reguleres - bør bli søknadspliktig med dispensasjonsadgang i verneforskrift. Bør få bestemmelse om at tegning eller maling på fjell er forbudt (området har en hel fjellvegg som er tagget med maling med initialer - like ved er det eldre kulturminner.)

1970

Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Mangler droneforbudsbestemmelse. Bør reguleres ved dispensasjonsadgang i verneforskriften.

2006

Mangler droneforbudsbestemmelse. Bør reguleres ved dispensasjonadgang i verneforskriften. Drone påvirker bl.a mytende sjøfugl visuelt, hekkende fugl langs berg og kyststripe, hekkende sangsvaner ved vatn. Motorferdselforbud tydeliggjøres; el-sykkel kan kun benyttes på vei og ved Vesterelva når 2006 barmarksløype er åpnet.

Varangerhalvøya Nasjonalpark Vi har formuleringen "modellfly" som dekker drone, men det framstår som uklart for publikum. Ønsker tydelig forbud mot droner, med mulighet for å søke disp. Forbud mot bruk av el-sykkel bør 2006 tydeliggjøres under forbud mot motorferdsel.

Revisjon av gamle verneforskrifter – henvendelse fra Miljødirektoratet

KLD (Klima og Miljødepartementet) har gitt Miljødirektoratet oppdrag om å levere en liste over **eldre** verneforskrifter som trenger revisjon for å ivareta verneverdiene. Miljødirektoratet tar derfor kontakt med alle verneområde- og nasjonalparkstyrer som har forvaltningsmyndighet for nasjonalparker og landskapsvernområder med forskrifter etter gammel lov - Lov om naturvern - altså før 2009.

I vårt tildelingsbrev er oppdrag 38. utformet slik:

Utredning om å opprettholde verneverdiene i verneområder på lang sikt: Oppfølging av forslag 1.1. Oppdraget er "Lage prioritert liste over hvilke gamle verneforskrifter som bør revideres slik at de tilstrekkelig grad i varetar verneverdiene, og hvilken rekkefølge det bør gjøres i.

En sentral del av oppdraget er å sortere ut forskriftene som har mest behov for revisjon fordi de ikke ivaretar verneformålet for området. Vi kan se hvilke bestemmelser som er mangelfulle eller direkte feil, men vi mangler den direkte erfaringen med håndheving eller annen praktisering av forskriften som dere har. Vi har derfor behov for innspill fra dere som har eldre verneforskrifter, slik at vi får et bedre grunnlag for å avgjøre hvilke områder som er vanskelig å forvalte fordi forskriftene er uklare, upresise eller mangelfulle. Ettersom det i praksis bare vil være mulig å revidere et fåtall forskrifter, ber vi om at dere begrenser innspillet til verneområder som har særskilt behov for forskriftsendring.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 05.05.2025

Behandling

Vedtak

Som innstilt.

Dagens Verneforskrifter

Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras, Båtsfjord

[Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 1. Vern av Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras, Båtsfjord, Unjárga/Nesseby, Vadsø og Vardø kommuner,... - Lovdata](#)

Ytre Syltevik naturreservat

[Forskrift om vern av Ytre Syltevik naturreservat, Båtsfjord kommune, Finnmark - Lovdata](#)

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

[Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 3. Vern av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci, Båtsfjord og Vardø kommuner, Finnmark - Lovdata](#)

Syltefjorddalen naturreservat/Oarddu luondumeahcci

[Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 2. Fredning av Syltefjorddalen naturreservat/Oarddu luondumeahcci, Båtsfjord kommune, Finnmark - Lovdata](#)

Hvor det ikke er funnet behov:

Sandfjordneset naturreservat

[Forskrift om fredning for Sandfjordneset naturreservat, Båtsfjord kommune, Finnmark - Lovdata](#)

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeadji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

05.09.2025

Vår referanse

2025/6844

Deres dato:

Deres referanse

2025/2427

HENNING LARSEN ARCHITECTS AS
Postboks 427 Skøyen
0213 OSLO

Telefonnummer til saksbehandler

Vebjørn Thiis Johansen, 78 95 03 51

Uttalelse - oppstart - reguleringsplan - Vadsø - detaljregulering for Skallelv kvartsittuttak - planID 56072025001

Vi viser til brev fra Henning Larsen Architects AS, datert 18. juni 2025, med varsel om oppstart av detaljregulering for Skallelv kvartsittuttak. Statsforvalteren har fått utsatt høringsfrist til 05.09.2025. Formålet med planarbeidet er å etablere et nytt dagbrudd i Skallelvdalen for uttak av kvartsitt. Mineralene i Skallelvdalen er en del av en større forekomst som strekker seg fra Austertana til Svanvik i Sør-Varanger. I planprogrammet anslås det at forekomsten ved Skallelv utgjør 35 millioner tonn, og ved et årlig uttak på 300 000 tonn er det grunnlag for å drifte anlegget i 80–100 år. Planområdet utgjør omtrent 900 dekar og ligger på FeFo sin eiendom gnr/bnr 15/1. Planområdet ligger rundt 2500 meter sørvest for Skallelv tettsted og 500 meter sør for Skallelva.

Planstatus

Planinitiativet er i strid med kommuneplanens arealdel 2012–2024 for Vadsø kommune. Området hvor det planlegges uttak av mineraler er i kommuneplanen avsatt til LNFR-formål. I punkt 3.1 planprogrammet til reguleringsplan for Skallelv kvartsittuttak står det at «Arealet inngår i et sammenhengende LNFR-område, hvor store deler av området også har et bestemmelsesområde som tillater mineraluttak og vindkraft.». Så vidt vi kan se er det imidlertid ikke knyttet noen bestemmelser til bestemmelsesområdet som nevnes. Dersom det hadde vært bestemmelser som åpnet for mineraluttak, ville disse vært i strid med arealformålet. I planbeskrivelsen til kommuneplanens arealdel punkt 3.6 står det følgende om området:

Vest for Skalles kan det på lang sikt bli vurdert mineraluttak. Dette vil kreve endring av kommuneplanen med tilhørende konsekvensutredning. Området er vist som illustrasjon på plankartet.

Det har altså vært en intensjon om at et eventuelt mineraluttak ved Skallelv skulle avklares på et overordnet nivå gjennom en kommuneplanprosess. Vi tolker planen dit hen at bestemmelsesområdet ikke «tillater mineraluttak», men snarere er ment som en illustrasjon for å vise plasseringen av en potensiell fremtidig arealbruk som krever avklaring gjennom planendring. For øvrig ligger også hele planområdet som nå fremmes utenfor dette bestemmelsesområdet. Vi ber

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

om at teksten i planprogrammet revideres for å unngå misforståelser rundt betydningen av bestemmelsesområdet.

Sammenheng med planleggingen av Vadsøya næringsområde

Planleggingen av kvartsittuttaket ved Skallelv har sammenheng med planleggingen av et næringsområde på Vadsøya utenfor Vadsø, 25 kilometer sør-vest for Skallelv. Det er igangsatt et parallelt planarbeid, med samme initiativtagere og samme plankonsulent. Sammenhengen dreier seg om at masser fra kvartsittbruddet skal fraktes til Vadsøya for videre bearbeiding og utskipping. Det er derfor naturlig å se planarbeidene i sammenheng, og noen av innspillene våre knyttet til transportbehov og alternativvurderinger vil gjelde for begge planene.

Krav om konsekvensutredning

Det slås fast i oppstartsvarselet at tiltakene som planen vil legge opp til faller inn under kriteriene i forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) § 6 b bokstav a og KU-forskriften vedlegg I punkt 19. Planen skal derfor utredes og skal ha planprogram. Vi er enige i denne vurderingen.

Utredning av realistiske og relevante alternativer

Et av kravene til forslag til utredningsprogram er at det skal inneholde en beskrivelse av relevante og realistiske alternativer og hvordan disse skal vurderes i konsekvensutredningen, jf. KU-forskriften § 14 bokstav c. I kapittel 5.3 i planprogrammet presenteres alternativene som skal utredes: nullalternativet og ett utbyggingsalternativ. Det pekes på at det ikke er nødvendig å utrede flere utbyggingsalternativ fordi «det er nettopp her forekomsten ligger, og at det er dette arealet som er tilgjengelig». I denne sammenheng viser vi til vår uttalelse til Vadsøya næringsområde, datert 05.09.2025, hvor vi peker på behovet for å utrede flere alternativer for hvor og hvordan massene skal behandles og fraktes videre:

Etablering av ny næringsaktivitet på Vadsøya vil kunne få betydelige konsekvenser for de som bor og ferdes i områdene mellom Skallelv og Vadsøya. Mer tungtransport vil medføre økt støv- og støyforurensing, trafikkbelastning og redusert bokvalitet for beboerne. Boligområder som vil bli berørt inkluderer Vadsøya, områder langs Hvistendalsgate, Kiby, Golnes og Krampenes. Flere skoleveier, og andre områder hvor barn og unge ferdes, vil også bli berørt. På bakgrunn av dette mener vi at det er spesielt viktig i denne saken at det utredes realistiske og relevante alternativer til å bruke Vadsøya som utskipningshavn og areal for annen næringsvirksomhet som genererer trafikk gjennom Vadsø sentrum og tilknyttede boligområder. Vi mener at det må utredes alternative utskipningshavner, for eksempel Svartnes, Kiberg eller Skallelv. Vi mener også at muligheten for å gjøre en større del av behandlingen på stedet der massene tas ut, slik at transportbehovet reduseres, må utredes. Alternative områder for fiskeforedling og landbasert oppdrettsvirksomhet må også utredes.

Utredning av alternative utskipningshavner, og utredning av hvorvidt massene kan knuses og behandles ved uttaket, er relevant også for dette planarbeidet.

Medvirkning

Anleggsaktiviteten og transportbehovet vil potensielt berøre fritidsboliger, boliger, skolevei, et sentrumsområde og flere næringsvirksomheter. Det er naturlig at lokalbefolkningen vil kunne bli bekymret for eventuelle ulemper knyttet til dette. Det er derfor viktig at det legges til rette for bred medvirkning, og vi oppfordrer til å gjennomføre åpne folkemøter. Et slikt forum for direkteformidling gir også mulighet til å kunne stille spørsmål som vil kunne avklare eventuelle misforståelser og få frem befolkningens synspunkter på en annen måte enn gjennom høring/offentlig ettersyn.

Publisering av varslet planområde i sentrale kartdatabaser

Ved begynnelsen av høringsperioden sendte vi en henvendelse til Vadsø kommune der vi ba om at det varslede planområdet synkroniseres mot Kartverkets sentrale databaser, slik at det blir lett tilgjengelig i karttjenestene vi bruker for å behandle saken. Dette gjør det smidigere for oss å vurdere saken, og det samme gjelder for andre sektormyndigheter og høringsparter. Vi har blitt informert av Kartverket om at kommunen kom i gang med geosynkronisering våren 2025. Det betyr at vi burde se de ulike trinnene i planprosessene som kommunen jobber med i vår interne kartløsning. Det gjør vi ikke så langt. Vi er usikre på om geosynkroniseringen fungerer slik den skal, og oppfordrer kommunen til å følge opp dette.

Reindrift

Utkastet til planprogram omtaler reindrift som en av temaene som skal konsekvensutredes. Dette er vi enige i.

Det omtales videre at planområdet er del av flere ulike beitetyper for reindriften. Vi vil påpeke at like viktig er det faktum at planområdet er i nærheten av oppsamlingsområdet som berørt reinbeitedistrikt bruker i forbindelse med arbeid i gjerdet på Krampenes. Gjerdeanlegget ved Krampenes er dermed heller ikke langt unna ønsket planområde. Gjerdeanlegget brukes i forbindelse med kalvemerking, uttak av slaktedyr og skilling av flokken.

Berørt reinbeitedistrikt, Várjjatnjárga/Varangerhalvøya reinbeitedistrikt, har i lang tid markert at Skallnes-området er et viktig funksjonsområde for deres næring. Både som trivsels-, beite- og luftingsområde for rein. Dette er videre et av få områder hvor reinen kan komme ned til sjøen, noe som er viktig på sommerbeite.

I forbindelse med konsekvensutredningen bør verdisettingen av utredningsområdet basere seg på funksjonen området har i årssyklusen til distriktet, og vi minner om at kartleggingen også må inneholde en helhetlig vurdering av den samlede belastningen for distriktet.

I planprogrammet nevnes det at driften i bruddet vil være avhengig av mange forhold, og at det ikke er behov for å drifte uavbrutt. I den forbindelse minner vi om at konsekvensutredningen må beskrive en realistisk fremtidig situasjon, og relevante og realistiske skadereduserende tiltak. Skadereduserende tiltak som bryter med hvordan tradisjonell reindrift utøves i området må unngås. Dersom slike tiltak likevel foreslås, bør dette avklares og godkjennes av berørt reinbeitedistrikt/siida i forkant.

Støv og støy

Støy vil forekomme i forbindelse med sprenging, opplasting og transport. Mellom planområde og nærmeste bebyggelse er det lite naturlig skjerming av terrenget. Dette kan medføre at støy fra uttaket vil bli en påvirkningsfaktor. Det vises veilederen T-1443 (Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss) i planprogrammet. Dette er sikkert bare en skrivefeil, men for støy og planlegging for støyende virksomhet skal det vises til T-1442 (Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging).

Avhengig av vindretning og nærmeste nabo, bør det legges inn bestemmelser om krav om støvdemping ved massetransport og uttaksvirksomhet, og eventuelt vegnett. Det bør også fremgå krav om støvmåling, jamfør Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520. Mengden nedfallsstøv skal ikke overstige 5 g/m² i løpet av 30 dager. Dette gjelder mineralsk andel målt ved nærmeste nabo eller annen nabo som eventuelt blir mer utsatt.

Videre mener vi at utarbeidelse av fagrapport over tema «støv og støy» ikke vil være tilstrekkelig. I forskrift om konsekvensutredninger § 21 fremgår det at det skal gjennomføres konsekvensutredninger dersom forurensningen, i dette tilfellet støv og støy, forventes å være en vesentlig faktor som kan bli påvirket og vil ha miljø- og samfunnsmessig betydning, jamfør forskrift om konsekvensutredninger § 21. Metoden som skal benyttes vil være M-1941.

Unyttbart gråberg

Ved uttak av kvartsitt vil det være noe form for bryting av unyttbart gråberg. I planprogrammet fremgår det ikke hva som er tenkt gjennomført med gråberget, om det skal deponeres lokalt eller ha annen sluttbehandling. Vi forventer at dette belyses i planforslaget.

Drift

Et årlig uttak på 300 000 tonn kvartsitt vil skape en del støv som må spyles bort som en daglig del av driften. Vanligvis går spylevannet/prosessvannet via et sedimentasjons- og fordrøyningsbasseng før utslipp til resipient. Vi kan ikke se at det kommer frem av planprogrammet hvilken løsning som er aktuell og hva det eventuelt vil kunne få for konsekvenser for miljøet på sikt. Vi kan heller ikke se av planprogrammet at det er avsatt område til industrideponi for eventuelle overskuddsmasser (gråberg) og eksempelvis avennede sedimenterte masser fra spyleprosessen.

Det opplyses i planprogrammet at det estimeres seks sprenginger per år. Avrenning fra området kan medføre spredning av nitrogen dersom det brukes sprengstoff som inneholder nitrogenforbindelser. Overgjødning av resipient/-ene kan forekomme. Det bør derfor gjøres en vurdering av omfanget og eventuelle konsekvenser dette kan ha. Vi kan ikke se hvordan dette vil håndteres sammen med overvann innenfor planområdet.

Estimert driftsperiode

Planprogrammet viser til en estimert driftsperiode fra 2028–2110. Statsforvalteren bemerker seg at det ikke fremgår av planprogrammet hva som vil skje med planområdet etter at driftsfasen er over. Vil området bli istandsatt etter endt drift og vil dette omfatte hele eller deler av planområdet? Vi forventer at planforslaget redegjør for hvordan området skal istandsettes etter endt drift.

Vannforvaltning

Vi viser til de nasjonale føringene og forventningene til kommunens arbeid med vannforvaltning i arealplanleggingen:

Nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene:

Regional planlegging og kommunens arealplanlegging er svært viktig for å nå målet om god tilstand i vannforekomstene, og for å beskytte drikkevannskilder. Regjeringen forventer at kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene og kystområdene gjennom deltakelse i arbeidet med vannområdene, gjennomføring av miljøtiltak og god arealforvaltning. Gjennom arealplanleggingen kan kommunen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder. Det er viktig at disse virkemidlene tas aktivt i bruk i kommunenes arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norske vannforekomster.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging i 2023-2027: *Kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom deltakelse i arbeidet med vannområdene, gjennomføring av miljøtiltak og god arealforvaltning. Bruks- og verneverdiene i vassdragene sikres i planleggingen, og nedbygging av vassdragsnatur og utfylling i vassdrag reduseres.*

Regional vannforvaltningsplan

Vi gjør oppmerksom på at Regional vannforvaltningsplan for Troms og Finnmark 2022–2027 er hjemlet både i vannforskriften og plan- og bygningsloven, har samme virkning som øvrige regionale planer jf. [pbl. § 8-2](#) og skal derfor legges til grunn for planarbeidet.

Vannforskriften § 12

Dersom en arealplan legger rammer for inngrep og aktiviteter i økosystemer i vann som kan påvirke miljøtilstanden, må dette konsekvensutredes og arealavsetningene må vurderes etter vannforskriften § 12.

Kunnskapsgrunnlaget for miljøtilstanden i vann framgår av databasen [Vann-Nett](#). Klassifiseringen av miljøtilstanden i databasen gir grunnlaget for vurderingene etter § 12. For nærmere veiledning til bruk av vannforskriftens § 12 viser vi til Klima- og miljødepartementets [brev datert 12. Juli 2021](#) (tilgjengelig på vannportalen.no). Her kommer det tydelig frem at *“Det skal vurderes konkret om § 12 kommer til anvendelse, ikke bare ved enkeltvedtak og reguleringsplaner, men også ved utarbeidelse og behandling av kommune(del)plan, regional plan og statlig arealplan etter plan- og bygningsloven”*.

Videre sier veiledningen også: *“For planer eller tiltak som skal konsekvensutredes, skal vurdering etter vannforskriften § 12 samordnes med arbeidet med konsekvensutredning”*.

Innenfor planområdet er det 2 vannforekomster, dette er «Lille Skallelva» (vannforekomst-ID 239-96-R) og «Lille Skallelva bekkefelt» (vannforekomst-ID 239-98-R). Det er også flere bekker og små dammer/innsjøer som ikke er del av noen vannforekomster innenfor både planområdet og området som er avsatt til uttak. Det må gjøres vurderinger av hvordan støv og slam fra knusing, sprenging og vasking av masser, samt tilførsel av nitrogen dersom det skal brukes nitrogenholdig sprengstoff, vil påvirke vannforekomster innenfor påvirkningsområdet.

Det kommer ikke tydelig fram av planen hvor vann skal hentes fra og slippes etter vasking av massene. Skal det være vannuttak i en vannforekomst i nærheten, for eksempel Lille Skallelva, må påvirkning av vannforekomstens hydrologi vurderes i konsekvensutredningen. Vannet som er benyttet til vasking av sprengte og/eller knuste masser vil inneholde mengder med finpartikler som kan nedslamme mulige gyteområder og leveområder for fisk og andre ferskvannsorganismer i vannforekomsten det slippes ut i.

Under overskriften «Planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak» i dokument 3_Plankart_PlanomraadePDF står det *«For å legge til rette for helårsdrift av knusing av stein, samt redusere støy til omgivelsene, planlegges det satt opp en større kaldhall til knusing av stein og annen daglig drift på anlegget»*. I kapittel 1.2 i Forslag til planprogram står det imidlertid *«All drift vil foregå som dagbrudd, og det estimeres seks sprengninger i bruddet pr. år. Det planlegges ikke etablert knuseverk i planområdet. Når massene er skutt løs, er planen å frakte dem med lastebil til industriområdet på Vadsøya, hvor knusing, sortering og vasking vil foregå innomhus i eksisterende industrilokaler.»* Det er derfor uklart om det er planlagt at stein skal knuses innenfor planområdet eller ikke.

Naturvern

Det planlagte tiltaket kan påvirke mange og ulike naturverdier, herunder Skallelva som er et nasjonalt laksevassdrag, Lille Skallelva, Varangerhalvøya nasjonalpark, naturtyper, arter, myrområder m.v.

1. Varangerhalvøya nasjonalpark

Ca. 500 meter nordvest for planområdet nordvestre del ligger Varangerhalvøya nasjonalpark. Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken. Sekretær for styret er Geir Østereng.

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci/Varenkinniemen kansalistaras er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

Vegetasjonen, også døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging. Videre er dyrelivet, også hi, reir, hekke, yngle og gyteplasser, fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse.

Varangerhalvøya nasjonalpark er ikke direkte berørt, men tiltaket kan likevel påvirke verneverdier i nasjonalparken, jf. naturmangfoldloven § 49 (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde).

2. *Komagværstranda naturreservat*

Ca. 6,5 km nordøst for planområdet ligger Komagværstranda naturreservat som forvaltes av Vardø kommune. Formålet med vernet er å bevare en stor sandbukt med tilhørende sanddynesystem, og vegetasjonen har innslag av flere østlige plantearter. Vegetasjonen er fredet mot skade og ødeleggelse.

Komagværstranda naturreservat ikke direkte berørt, men tiltaket kan likevel påvirke verneverdier i reservatet, jf. naturmangfoldloven § 49 (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde).

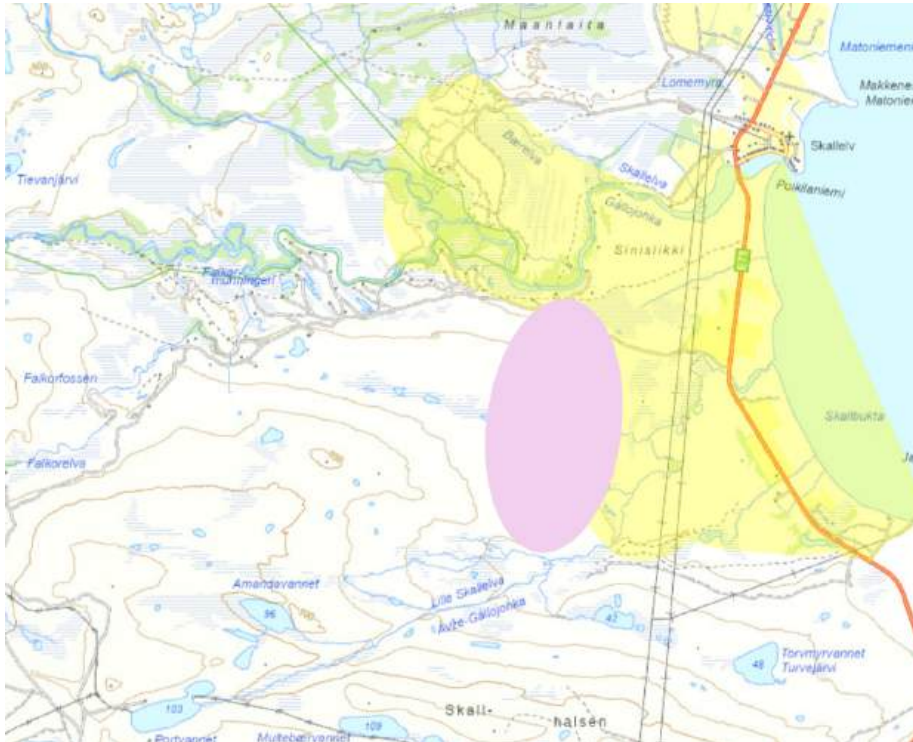
3. *Storelvosen naturreservat*

Dette verneområdet ligger ca. 9 km sørvest for planområdet. På grunn av avstanden til det foreslåtte kvartsittuttaket, vil vi tro at det planlagte kvartsittuttaket ikke vil påvirke verneområdet direkte. Det kan nevnes at nedre del av verneområdet er av betydning for krykkje fra Ekkerøya naturreservat (hvile-, drikke- og vaskeplass). Tiltaket må likevel vurderes etter naturmangfoldloven § 49 (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde).

4. *Ekkerøya naturreservat*

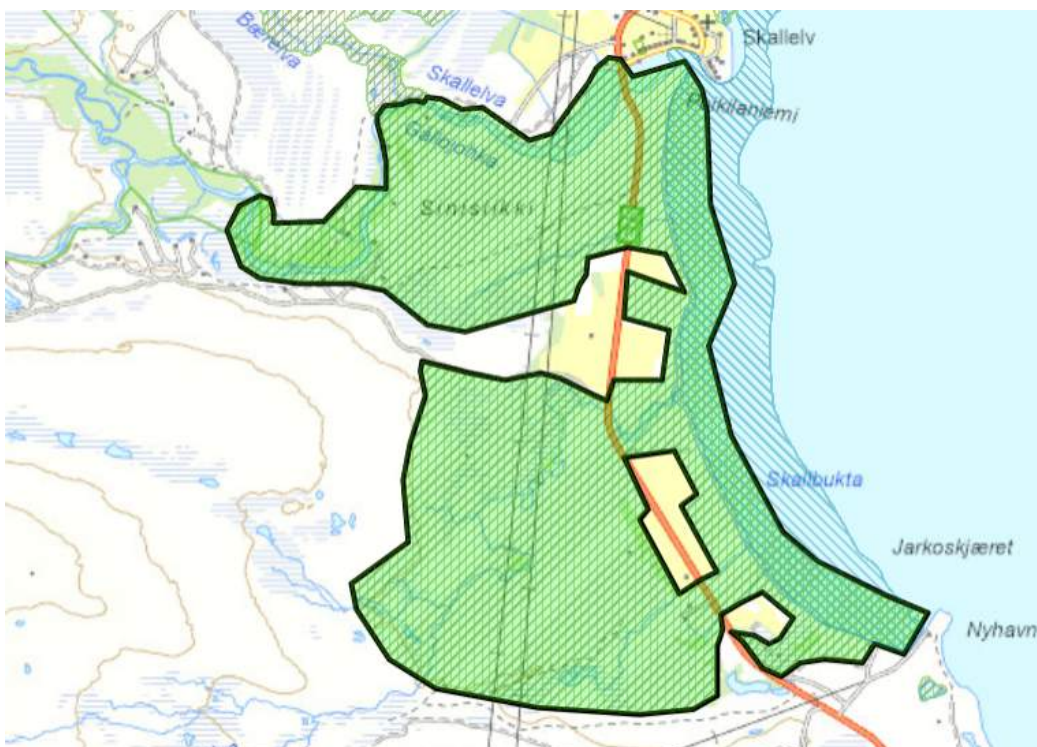
Reservatet ligger ca. 14 km sørvest for planområdet. Ekkerøya fungerer som hekkeplass for tusenvis av krykkjer. Vi kan anta at Skallelva og Lille Skallelva benyttes av krykkje som hvile-, drikke- og vaskeplass. Det må vurderes om krykkje fra Ekkerøya naturreservat, eventuelt andre steder, kan påvirkes av et mulig kvartsittbrudd, jf. naturmangfoldloven § 49.

5. *Supplerende vern*

Figur 1 Foreslått område som er aktuelt for supplerende vern er merket med gul farge på kartet. I en eventuell verneprosess kan yttergrensene til dette området endres. Ellipsen, her markert med lys fiolett farge, illustrerer omtrentlig planlagt kvartsittbrudd.

6. Naturtyper (Naturbase)

Figur 2 Naturtypen sanddyne (Naturbase). Stor verdi. Areal ca. 6207 daa. Verdibegrunnelse: Mange rødlistearter og regionalt sjeldne arter er funnet. Dette gir grunnlag for å sette verdi svært viktig (A) på lokaliteten. Området er også et svært viktig viltområde.

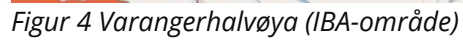
7. Sensitive Artsdata

8. Inngrepsfri natur

[illegible]

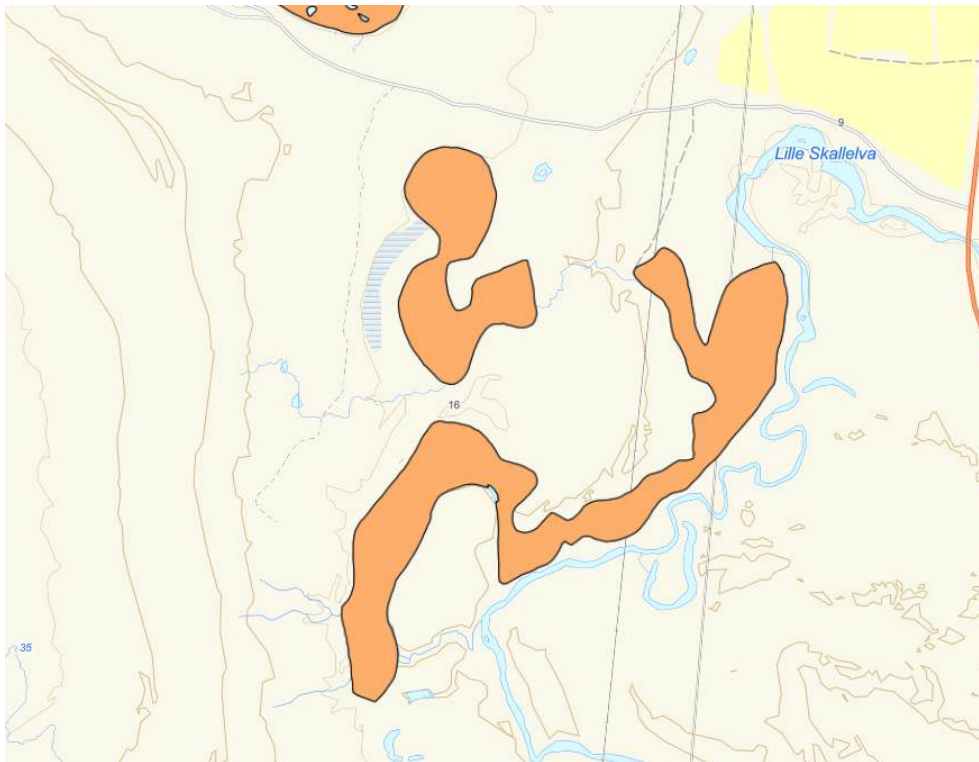
9. IBA-områder (Important Bird and Biodiversity Areas)

131

Skallelvas utløp i Varangerfjorden (Naturbase) er et klassisk delta, marint og lite påvirket. Arealet er på ca. 5491 daa. Det må vurderes om planen kan påvirke deltaet, jf. naturmangfoldloven § 49.

Det ligger flere myrområder i- og i nærheten av planlagt kvartsittbrudd som kan bli berørt.

Figur 6 Myrinformasjon (DMK) hentet fra Naturbase, her vist med orange heldekkende farge.

12. Bløtbunnsområde

I Skallbukta er naturtypen bløtbunnsområde registrert. Denne har fått verdien svært viktig fordi området har et større areal enn 500 000 m².

13. Fuglearter (Naturbase)

I området sør for planlagt atkomstvei (fre hovedvegen) til planområdet samt sørøst for planområdet, er det registrert et ca. 1786 daa stort område for temmincksnipe (Naturbase). Dette er en ansvarsart. Det er mulig reproduksjon. Det er en enkeltobservasjon. Arten er livskraftig i henhold til Norsk rødliste for arter 2021.

Sør for dette området (vest for Skallnes) er det registrert områder for lappspove (ansvarsart), småspove (nær truet), sanglerke (nær truet) m.fl. Like nord for Lille Skallelva er det registrert områder for tjeld (nær truet), heilo (ansvarsart) og temmincksnip (livskraftig).

I tillegg er det mange enkeltregistreringer tett opp til planområdet, og spesielt øst for riksvegen og langs utløpet av Lille Skallelva. Dette omfatter blant annet arter som heilo, lappspove, dvergsnipe m.fl.

Det er et rikt fugleliv innenfor og i nærheten av planområdet som kan bli berørt av et fremtidig kvartsttbrudd.

Plantearter (Naturbase)

Det er ikke registrert plantearter innenfor planområdet. Noen plantearter som risbjørk, setermjelt, buefrytle, hodestarr m.fl. er imidlertid registrert øst for planområdet. Litt lenger nord ligger Komagværstranda naturreservat. Dette området har samme naturtype som den vi finner i planområdet, sanddynemark, hvor vi finner mange østlige plantearter. Her er det registrert en rekke plantearter som det ikke vil være usannsynlig å finne i planområdet.

Vi må kunne anta at det finnes langt flere arter enn det som er vist i Naturbase.

Verdifullt kulturlandskap

Kulturlandskapet i Skallelv har svært stor verdi, både når det gjelder biologiske og kulturhistoriske verdier. Bygda har vært gjenstand for kartlegging av disse verdiene i flere rapporter, og den kvensk/finske jordbruks- og fiskebygda beskrives som ei bygd som naturmessig og som gjennom kulturspor, oppleves som relativt intakt. Det er registrert et verdifullt kulturlandskap med svært store biologiske verdier (Skallnes, [Naturbase faktaark](#)), slåttemarker, slåttemyrer og utmarksslåtter, utvalgte og trua naturtyper av nasjonal verdi ([Alm og Vange 2013](#), Wara & Biedilæ 2004, Alm et al. 1994c). Noen av slåttemyrene er intermediære, mens mange har sitt opphav i kilder, som gjør at deler av disse blir rike og ekstremrike myrpartier med lappmarihand, rosetorvmose, piperensermose og trådstarr m.m. (C. Amundsen, pers. obs., Anders Lyngstad, pers.medd.). Vi vurderer at de planlagte tiltakenes virkninger på landskapsverdiene og naturmangfoldet i bygda Skallelv, må konsekvensutredes.

Avslutning

Vi ønsker lykke til med det videre planarbeidet og er tilgjengelig for spørsmål og drøftelser. Ved henvendelse hit oppgi referanse jf. dette brev.

Med hilsen

Hans Kristian Rønningen (e.f.)
leder for planseksjonen

Vebjørn Thiis Johansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Vadsø kommune

Finnmark fylkeskommune

Direktoratet for mineralforvaltning

Statens vegvesen

Sametinget - Sámediggi

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Varnjárgga

Álbmotmeahccestivra

Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat Niillas
Sara Smuk

Postboks 614

Postboks 701

Postboks 3021 Lade

Postboks 1010,
Nordre Ål

Åvjovárgeaidnu 50

Statens hus

Rasengveien 2

9811 VADSØ

9815 VADSØ

7441 TRONDHEIM

2605 LILLEHAMMER

9730 KARASJOK

9815 VADSØ

9840 VARANGERBOTN

Fra: Altinn for VARANGERHALVØYA NASJONALPARKSTYRE[noreply@altinn.no]
Sendt: 08.09.2025 12:18:36
Til: Postmottak SFTF;Østereng,
Geir[sftfpost@statsforvalteren.no;geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Tittel: Uttalelse - oppstart - reguleringsplan - Vadsø - detaljregulering for Skallelv
kvartsittuttak - planID 56072025001

sak 2025/8292

Uttalelse - oppstart - reguleringsplan - Vadsø - detaljregulering for Skallelv kvartsittuttak -
planID 56072025001

Uttalelse - oppstart - reguleringsplan - Vadsø - detaljregulering for Skallelv kvartsittuttak -
planID 56072025001

Fra: Høyning, Rasmus Kristoffer[rasmus.hoyning@statsforvalteren.no]

Sendt: 05.09.2025 16:18:06

Til: 'Jan Hansen'[jan.hansen@nesseby.kommune.no]

Kopi: Einarsen, Gøril[goril.einarsen@statsforvalteren.no]; Christer Michaelsen (Christer.Michaelsen@miljodir.no)[Christer.Michaelsen@miljodir.no]; Hans Ivar Hortman[hans.ivar.hortman@miljodir.no]; Pär Nilsen (par.nilsen@miljodir.no)[par.nilsen@miljodir.no]; Siv Grethe Aarnes (Siv.Grethe.Aarnes@miljodir.no)[Siv.Grethe.Aarnes@miljodir.no]; Siri Hånes Langen[siri.hanes.langen@miljodir.no]; Røsæg, Andreas Vikan[andreas.rosag@statsforvalteren.no]; Helgason, Lisa Bjørnsdatter[lisa.helgason@statsforvalteren.no]; Berit Elisabeth Gjerstad[berit.elisabeth.gjerstad@mattilsynet.no]; Marlene Berntsen Bråthen[marlene.braathen@tromsfylke.no]; Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]; oeikristiansen@gmail.com[oeikristiansen@gmail.com];

Tittel: Midlertidig skadefellingstillatelse på bjørn i Nesseby og Vadsø kommune.

Hei,

Viser til muntlig søknad fra Øystein Christiansen om skadefelling av bjørn etter påvist tap av sau drept av bjørn.

Kort bakgrunn:

Fredag 5. september er det dokumentert en sau tatt av bjørn ved Solvarden i Nesseby kommune etter dødsvarsel kvelden før. Det er også kommet inn ferske dødsvarsler i andre deler av beite og blitt meldt om flere kadavre til dyreier fra tilfeldige turgåere iløpet av dagen i dag 05.09. Det er stor uro i beite og de har flere tusen sauer på beite i området noe som gjør at det ikke vil være mulig å få ned sauene tidsnok til å avverge en tiltakene skadesituasjon.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 8, 1 og 3 gir Statsforvalteren i Troms og Finnmark midlertidig skadefellingstillatelse på én bjørn i nærmere avgrenset område i Nesseby og Vadsø kommune. Binne med unger er unntatt tillatelsen. Tillatelse med vilkår gis til Nesseby kommunale skadefellingslag og gjelder i perioden 05.09.2025–12.09.2025.

Vilkår for fellingstillatelsen

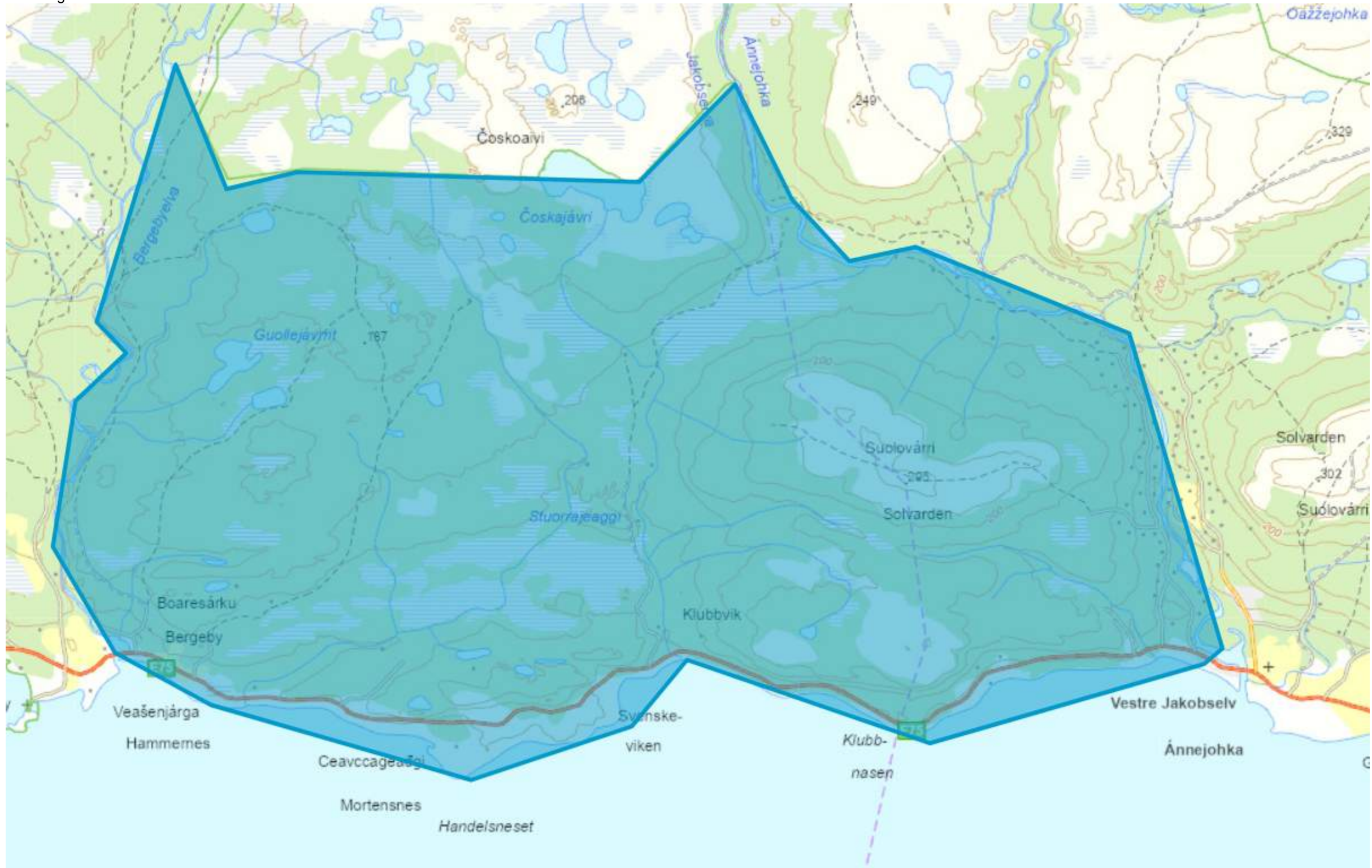
1. Fellingsleder er ansvarlig for at alle som deltar i fellingsforsøket er gjort kjent med avgrensninger og vilkår for fellingstillatelsen.

Følgende personer inngår i skadefellingslaget:

Jan Hansen, skadefellingsleder

Nesseby kommunale skadefellingslag

2. Fellingsområde:

3. Krav til rifleammunisjon jf. § 16 i forskrift om utøvelse av jakt og fangst (2002.03.22 nr. 0313): under jakt med rifle på bjørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil. Minste tillatte kaliber er 6,5 (.264/6,71mm) og minste tillatte kulevekt er 9 gram for kuler med mantel og blykjerne og 7,8 gram for blyfrie kuler. Anslagsenergien skal være minst 2200 joule målt på 100 meters avstand, E100

4. Det stilles krav om avlagt skyteprøve for storvilt. Deltakerne i fellingsforsøket skal utøve felling på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jf. viltlovens § 19.

5. Det skal sikres god kommunikasjon mellom deltakerne på fellingslaget. Dette blant annet for å unngå at det felles flere dyr enn det fellingstillatelsen gjelder.

6. Felling eller forsøk på felling skal omgående meldes til Statsforvalteren på tlf. 47485253

7. Oppnevnte fellingsleder forplikter seg til at felling blir utøvd på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Den/de som måtte såre bjørn under forsøk på felling, plikter å gjøre det de kan for å få avlivet bjørnen. Vedkommende plikter å forvisse seg om hvorvidt påskutt dyr er truffet, og sørge for at Statsforvalteren og Statens naturoppsyn umiddelbart underrettes. Statsforvalteren avgjør hvordan videre ettersøk skal ledes. Medlemmene i fellingslaget skal, hvis ikke annet er avtalt, uten godtgjørelse, bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk, jf. § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt.

8. Fellingsforsøket skal skje med minst mulig forstyrrelse av annet vilt og minst mulig skade og ulempe for naturmangfoldet.

9. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 8, 1 og 3 setter Statsforvalteren til side regelen som ellers gjelder i viltloven § 21 bokstav c. Det betyr at Statsforvalteren gir fellingslaget adgang til å bruke luftfartøy, for eksempel drone, utenfor vei til lokalisering av vilt, forutsatt dispensasjon fra eventuelt annet lovverk enn viltloven, som begrenser denne adgangen. Medlemmer av fellingslaget kan benytte motorkjøretøy langs eksisterende traktorveier/kjørespor for å komme inn i skadefellingsområdet. Dette forutsetter tillatelse fra Statsforvalteren og gjelder for frakt av utstyr, personell og hund. Førere av kjøretøy må kunne vise til at de er medlemmer av oppnevnte skadefellingslag. Vi gir ikke tillatelse til å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy for å forfølge bjørn eller for å avlede bjørnens oppmerksomhet fra jegeren.

10. Medlemmer på fellingslaget, må for å kunne bruke motorkjøretøy, ha tillatelse til bruk av slikt jf. motorferdselloven med forskrifter.

11. All felling stanses ved fellingstillatelsens utløp, eller hvis Statsforvalteren av andre årsaker finner å måtte stoppe fellingsforsøket. Fellingsleder har et særlig ansvar for å holde seg oppdatert og være tilgjengelig ovenfor Statsforvalteren.

12. Bjørn som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt vilt uten nærmere samtykke fra forvaltningsmyndighet. Felt bjørn skal behandles på en slik måte at byttets verdi ikke forringes unødig.

13. Når felt bjørn er ivaretatt, flådd og nødvendige prøver er tatt, skal det fraktes til ØFAS (Øst-Finnmark Avfallsselskap) i Tana for destruksjon. Utgiftene skal faktureres Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Endelig vedtak med fullstendig begrunnelse sendes ut mandag 08.09.2025

Med vennlig hilsen

Rasmus Kristoffer Høyning

rovviltforvalter

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Telefon: 78 95 03 27

E-post: rasmus.hoyning@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tf

Kjell Reidar Wickstrøm

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/9119-2 432.3

Deres ref.

Dato 11.09.2025

Dispensasjon til utfrakt av felt elg med ATV - Skallelv jaktfelt i Varangerhalvøya nasjonalpark - Kjell Reidar Wickstrøm

Vi viser til din søknad på vegne av ditt elgjaktlag.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 13/2013 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 d gis **jaktlaget til Kjell Reidar Wickstrøm** tillatelse til å kjøre 2 – turer med en ATV / 6-hjuling. På snødekt og frossen mark kan snøskuter benyttes som alternativ. Formålet er utkjøring av felt elg i jaktfeltet i jaktperioden for elg høsten 2025 i jaktperiode 1. Dispensasjonen gjelder for jaktlaget innen årets elgjakttid for jaktfeltet i periode 1 fra og med 25 september.

Tillatelsen gjelder ikke for kjøring med Volvo feltvogn, eller annen bil eller traktor.

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring må foregå på mark med god bæreevne.
- Kjøring i fuktige områder hvor kjøretøyet synker ned i underlaget er ikke tillatt. Søker oppfordres til å benytte transportbrett som hjelpemiddel til uttransport ved fellinger i de aller våteste områdene.
- Eksisterende kjørespor skal benyttes hvis det finnes i det aktuelle området.
- Tillatelsen omfatter ikke rydding av skog/kratt.

- Kjøringen kan utføres av jaktleder eller jegere som er registrert på jaktlaget hos FEFO på det tidspunktet som elgen er felt.
- Jaktlag skal **innen 12 timer** rapportere inn fellinger med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn på tlf. 41470437 / 98041906 / 95038207.
- Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.
- Jaktlaget er forpliktet til å rette seg etter eventuelle anvisninger fra SNO når det gjelder kjørerute.
- Kjørelogg skal fylles ut før kjøring.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jamfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jamfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Søknaden

Det søkes på vegne av eget jaktlag, tillatelse til eventuelt å hente ut felt elg fra nasjonalparken med ATV i årets jakt. Kvote er 2 dyr med innntil et tilleggsdyr. Søker skal jakte i første periode.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

"Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner"

Verneverdiene er nærmere beskrevet på
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering av søknaden

I styremøte 2.9.2019 styresak 56/19 og 2.9.24 i styresak 37/24 gjorde Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre følgende prinsippvedtak til behandlingen;
Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon på SMS til naturoppsynet og nasjonalparkforvalter innen 12 timer når elg er felt innenfor nasjonalparken. Dette erstatter krav til innsending av kjøreliste.

Hensikten er å etterse om elgjaktlagene tar tilstrekkelig hensyn i våte områder og om elgjakten medfører økt omfang av kjørespor i våte områder av Nasjonalparken. Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.

Det gis en dispensasjon per tildelt dyr i Vardøvaldet da man antar disse vil bli felt i Nasjonalparken. Søknad om dispensasjon til bruk av ATV/Snøscooter ved utfrakt av felt elg som angår tilleggskvote behandles først etter at grunnkvote er felt, og tilleggskvote er tildelt det enkelte jaktlaget av Finnmarkseiendommen. Da med unntak for valdene Vardø og Skallelv, hvor fellingsstatistikk viser at gjerne hele kvoten felles i nasjonalparken, og tur for tilleggsdyr vurderes samtidig.

Påvirkning på naturmiljø, verneformål og verneverdier

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Myrer og våtmarker er sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor. Spesielt kjøring med Volvo feltvogn eller annen bil eller

traktor, UTV, som har høyere marktrykk enn ATV – sekshjuling/ snøskuter kan lett gi kjøreskader i vått terreng. Kjøreskader på Varangerhalvøya heles svært sakte pga. tynt vegetasjonsdekke og tundra/ myr.

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (*føre-var-prinsippet*) til anvendelse.

Omfanget av kjøringen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 er relativt begrenset ved praksis for dispensasjon for få turer, og da valdet også omfatter områder utenfor verna områder kan det bli færre enn omsøkt. Det er allerede noe motorisert ferdsel i Skoarrojohka ved reindrift, men lite for øvrig. Ved eventuell tildeling av flere turer/ tilleggssdyr må det tas kontakt per telefon og søkes på nytt.

I de aller våteste partier vurderes å dra ut dyret til nærmeste kjørespor med transportbrett som mest miljøforsvarlige teknikk. Det er gitt tilbud om å låne transportbrett. Søker har ikke nevnt om man har dette tilgjengelig. Dette er et godt hjelpemiddel i de våteste områdene for alle kategorier dyr.

Elgjakten starter den 25. september og slutter første helg i november, og kjøring på den tiden av året er mindre problematisk med tanke på fuglelivet, siden hekke- og mytesesongen er over, og trekkfugl har trukket ut av området.

Nasjonalparkforvalter vurderer at det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Når det gjelder § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)), mener forvalter at det er tatt hensyn til denne. Det er kun gitt tillatelse til et begrenset antall turer oppad avgrenset til bruk av et kjøretøy en tur per tildelt kvote, som kun kan benyttes hvis det blir felt elg innenfor nasjonalparken. Det er gitt tilbud om å benytte utlånt transportbrett i svært våte områder. *Søker ønsker å benytte dette.* Det knyttes strenge vilkår til tillatelsen som mottaker er forpliktet til å følge.

Vurdering av om det omsøkte tiltaket skal få tillatelse

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til utfrakt av elg fra nasjonalparken.

Finnmarkseiendommens Jaktfeltkart med felling tilbake i tid viser at de fleste elgene felles innen nasjonalparken, gjerne også evt. tilleggssdyr.

Forvalter kommer til at to dispensasjoner vil kunne være tilstrekkelig for Skallelv. Nordatlas viser at 5 av 6 felling innlagt var innen nasjonalparken for innlagte fellingsplott i perioden 1995 -2016.

Uthenting av felt elg vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil ikke den samlede belastningen på naturmiljøet i området øke

nevneverdig. Gitt at man kjører slik at man bevisst unngår å etablere nye kjørespor i myr. Praksisen er under evaluering.

Tillatelsen omfatter også uthenting av elg med snøskuter, i tilfelle det blir snø i jaktfeltet på slutten av jakta. Kjøring med snøskuter på snøføre regnes som mer skånsomt for terrenget enn ATV.

Ved bruk av ATV anbefales 6-hjuling med transportbrett fremfor ATV med henger i de våteste områdene. Erfaringene viser at man kan trekke felte dyr ut av våte områder på brett, til tørrere områder hvor man kommer til med ATV, uten å sette spor. Søker ønsker å benytte dette.

På bakgrunn av vurderingene av påvirkningen på naturmiljøet, er nasjonalparkforvalter derfor kommet til at tillatelse for henting av elg kan innvilges, uten at det er til forringelse av verneområdet eller formålet for vernet, forutsatt at vilkårene følges.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Finnmarkseiendommen
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Vadsø kommune
Statens naturoppsyn

Postboks 133	9811	VADSØ
Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
2		
Postboks 700	9815	VADSØ
Postboks 614	9811	VADSØ

KJØRESEDDDEL – sak 2025/9119

Kjell Reidar Wickstrøms elgjaktlag 2025 Skallelv

Kjøreseddelen gjelder for 1 ATV og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2.tur		

Husk!

Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innen 12 timer innenfor verneområdene på sms til Statens Naturoppsyn Vadsø og nasjonalparkforvalter.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Geir Øivind Eriksen

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/8205-2 432.3

Deres ref.

Dato 18.09.2025

Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg - jaktfelt Vardø - Varangerhalvøya nasjonalpark - John Arne Kristiansens jaktlag

Vi viser til din søknad på vegne av ditt elgjaktlag 3.8.2025.

Saken er behandlet jamfør Nasjonalparkens og landskapsvernområdets spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om motorferdsel. Da jaktvaldgrensene er utvidet til områder det ikke har vært jaktet elg før, ble saken behandlet av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre i styremøte 6/25 – sak 43/25 den 3.9.2025. Vilåarene for transport av elg med ATV er noe endret.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 d og verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde § 3 punkt 5.2 gis **jaktlaget til John Arne Kristiansen** tillatelse til å kjåre 1 tur med en ATV / 6-hjuling per felte elg, oppad begrenset til inntil 3 turer i Varangerhalvøya nasjonalpark / Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

På snådekt og frossen mark kan snåskuter benyttes som alternativ i nasjonalparken. I landskapsvernområdet gjelder motorferdellovens ordinære bestemmelser på snåføre.

Dispensasjonen gjelder så lenge jakten pågår i jaktfeltet innen ordinær elgjakttid i jakta 2025.

ATV kan føres av person som er oppført på jaktlaget på aktuelt tidspunkt.

Tillatelsen gjelder ikke for kjåring med Volvo feltvogn, eller annen bil eller traktor.

Tillatelsen gjelder på gitt vilkår på kjåretraseer i kart (under) for Komagdalen og på egne vilkår i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturreservat

Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat

Landskapsvernområde

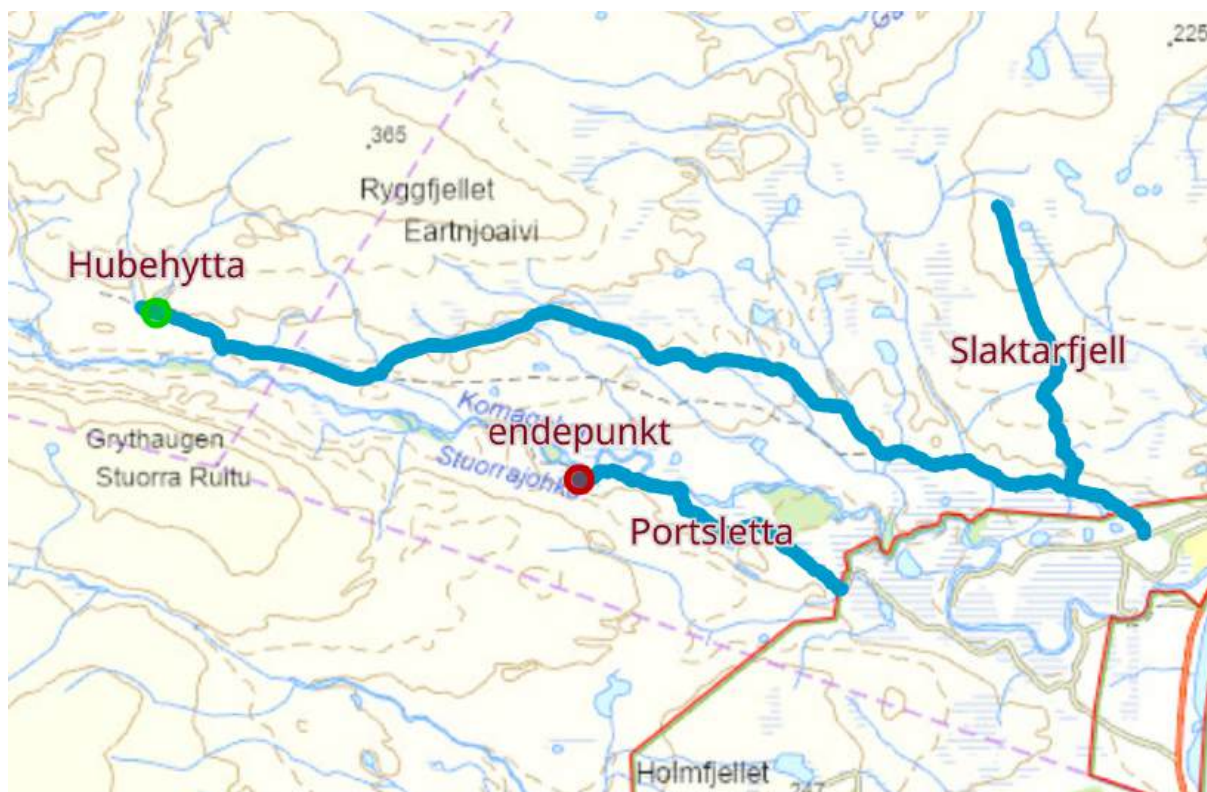
Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring må foregå på mark med god bæreevne.
- Tillatelsen omfatter ikke rydding av skog/kratt.
- Kjøringen kan utføres av jaktleder eller jegere som er registrert på jaktlaget hos FEFO på det tidspunktet som elgen er felt.
- Jaktlag skal **innen 12 timer** rapportere inn fellinger med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn på tlf. 41470437 / 98041906 / 95038207.
- Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.
- Kjørelogg skal fylles ut før kjøring.
- I utvidet valdsone i Komagdalen på Båtsfjordsiden gis ikke dispensasjon til å frakte elg med ATV, utenom på selve kjøresporet jfr. kart 1. Det utlånes transportbrett som kan dra slakt til kjøretøyet. Kjøresporet til Hubehytta jfr. kart skal benyttes.
- I Komagdalen forøvrig gis ikke dispensasjon til frakt av felt elg med ATV utenom på de markerte kjørespor i kart. Transportbrett benyttes fra fellingsplass til ATV evt. med henger på kjøresporet.
- På kjøresporet på sydsiden av elva opp mot Porten gis ikke tillatelse til frakt av elg med motorkjøretøy ovenfor parti merket rødt i kart 1 og 2 under. Her må transportbrett benyttes.
- I Sandfjorddalen lages kart for tillatte traseer – jfr. kart 3 fra veis ende på kjørespor til Rundhaugen (som omsøkt).

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde kan det ikke kjøres i landskapsformasjoner som skades av ATV som strandhevinger, rullestein, sanddyner etc. Om elg skal hentes i myr må det benyttes transportbrett. Det kan kjøres ATV ut av kjøresporet for å hente elg med transportbrett på gressmark og rabber, men ikke i myrterreng. Evt. medbringt henger må da stå igjen på kjøresporet.

Kart 1. Blå strek angir kjørespor som skal benyttes.

Kart 2. Rødt punkt angir hvor dispensasjon ender på kjørespor opp mot Porthytta.

Kart 3. Fra veis ende ved Sandfjordelva på kjørespor til bekk syd for Rundhaugen.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Søknaden

Det søkes på vegne av eget jaktlag om tre turer, tillatelse å hente ut elg fra nasjonalparken med ATV i årets jakt i Vardø valdet.

Finnmarkseiendommens oversikt tilsier at grunnkvote er et fridyr og et ungdyr. I Vardø kommune tilsier lokal regulering at det kan tillates inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag i Vardø.

Omsøkte traseer

Hvilket verneområde? : **Varangerhalvøya Nasjonalpark - Persfjorden Landskaps Verneområde**

Merk av destinasjonen for kjøringen på kartet innenfor verneområdet. : **70.487565, 30.411598**

Beskriv rute/trase for kjøring eller flyging : **fra veis ende i sandfjordelva til rundhaugen ved sandfjord elva følger samme trase som kraftlaget og varde jeger og sportsfiskerforening bruker**

Hvilket verneområde? : **komagdalen**

Merk av destinasjonen for kjøringen på kartet innenfor verneområdet. : **70.324918, 30.006203**

Beskriv rute/trase for kjøring eller flyging : **Kjører østsiden fra gammel traktorvei opp til kaffe holla ved slutten av Elgvaldet**

Hvilket verneområde? : **komagdalen**

Merk av destinasjonen for kjøringen på kartet innenfor verneområdet. : **70.303053, 30.458633**

Beskriv rute/trase for kjøring eller flyging : **Østsiden av komagdalen opp til bak slakter fjellet etter gammel traktorvei**

Hvilket verneområde? : **komagdalen**

Merk av destinasjonen for kjøringen på kartet innenfor verneområdet. : **70.288318, 30.219887**

Beskriv rute/trase for kjøring eller flyging : **Følger vei fra lutsi opp til porten**

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark, Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften nasjonalparken

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

”Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dvergås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Verneverdiene er nærmere beskrevet på
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreforhold, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Verneforskriften landskapsvernområdet

Formålet med opprettelsen av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya. Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Forskriftens § 3 punkt 5.1 Motorferdsel på barmark er forbudt, med unntak av motorferdsel hjemlet i [lov 10. juni 1977 nr. 82](#) om motorferdsel i utmark og vassdrag [§ 4](#), og bruk av åpen barmarksløype ved Vesterelva i Persfjorden. § 3 punkt 5.1.

Punkt 5.2 sier; Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan gi tillatelse til bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy til uttransport av elgslakt.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering av søknaden

Føringar gitt til behandling av søknader av styret

Melding av felt dyr

I styremøte 2.9.2019 styresak 56/19 og 2.9.24 i styresak 37/24 gjorde Varangerhalvøya nasjonalparkstyre følgende prinsippvedtak til behandlingen; Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon på SMS til naturoppsynet og nasjonalparkforvalter innen 12 timer når elg er felt innenfor nasjonalparken. Dette erstatter krav til innsending av kjøreliste.

Hensikten er å etterse om elgjaktlagene tar tilstrekkelig hensyn i våte områder og om elgjakten medfører økt omfang av kjørespor i våte områder av Nasjonalparken. Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.

Dispensasjon til motorferdsel ved tilleggsdyr

Søknad om dispensasjon til bruk av ATV/Snøscooter ved utfrakt av felt elg som angår tilleggskvote behandles først etter at grunnkvote er felt, og eventuell tilleggskvote er tildelt det enkelte jaktlaget av Finnmarkseiendommen.

Da med unntak for jaktfeltene Vardø og Skallelv, hvor fellingsstatistikk viser at gjerne hele kvoten felles i nasjonalparken, og tur for frakt av evt. tilleggsdyr vurderes samtidig. Det innvilges inntil tre turer da grunnkvote er to dyr og tilleggskvote er en.

Ved styre behandling 3.9.2025 vedtok man angående motorferdsel i utvidet sone av jaktfelt og for øvrig om kjøring i terreng fra 2025

- I utvidet valdsone i Komagdalen på Båtsfjordsiden gis ikke dispensasjon til å frakte elg med ATV, utenom på selve kjøresporet. Det utlånes transportbrett som kan dra slakt til kjøretøyet. Kjøresporet til Hubehytta jfr. kart skal benyttes.
- I Sandfjorddalen lages kart for tillatte traseer – jfr. kart 3 fra veis ende på kjørespor til Rundhaugen (som omsøkt).

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde kan det ikke kjøres i landskapsformasjoner som skades av ATV som strandhevinger, rullestein, sanddyner etc. Om elg skal hentes i myr må det benyttes transportbrett. Det kan kjøres ATV ut av kjøresporet for å hente elg med transportbrett på gressmark og rabber, men ikke i myrterreng. Evt. medbringt henger må da stå igjen på kjøresporet.

- I Komagdalen forøvrig gis ikke dispensasjon til frakt av felt elg med ATV utenom på de markerte kjørespor i kart. Transportbrett benyttes fra fellingsplass til ATV evt. med henger på kjøresporet.

Påvirkning på naturmiljø, verneformål og verneverdier

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Myrer og våtmarker er sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor. Spesielt kjøring med Volvo feltvogn eller annen bil eller traktor, UTV, som har høyere marktrykk enn ATV – sekshjuling/ snøskuter kan lett gi kjøreskader i vått terreng. Kjøring med tung last på henger øker risiko for sporsetting. Kjøring med dyr på transportbrett bak ATV, eller uttrekking av dyr med transportbrett manuelt til nærmeste kjørespor gir mindre risiko for sporsetting. Kjøreskader på Varangerhalvøya heles svært sakte pga. tynt vegetasjonsdekke og tundra/ myr.

I dette jaktfeltet felles de fleste elgene i nasjonalparken. Atkomstvei til de vanligste fellingsplassene fra etablert kjørespor omfatter bæresvak myr. For å unngå etablering av permanente kjørespor i nye områder i nasjonalparken gis tillatelse til å kjøre på etablerte kjørespor jfr. kart. Elg må transporteres frem til kjøretøyet med transportbrett eller på annet umotorisert vis, som ikke setter varige spor.

Kunnskapen av tiltaket er god jamfør Naturmangfoldlovens § 8, da kjørespor og områdene befares årlig ved andre sammenhenger.

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (*føre-var-prinsippet*) til anvendelse.

Omfanget av kjøringen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 er relativt begrenset ved praksis for dispensasjon for få turer, og da valdet også omfatter områder utenfor verna områder kan det bli færre enn omsøkt. Det er allerede noe motorisert ferdsel på barmark ved reindrift i september /oktober og skjøtselstiltak relatert til fjellrearbeid av Statens naturoppsyn sommer og høst, og sauedriften får dispensasjon til å kjøre ut sankepersonell i sankingen på høsten, men lite for øvrig. Ved vurdering av tillatte kjørespor er praksis for dispensasjon i sauenæringen vektlagt. Kjørespor som er i ferd med å gro igjen innvilges ikke tillatelse til å kjøre på.

I de aller våteste partier vurderes å dra ut dyret til nærmeste kjørespor med transportbrett som mest miljøforsvarlige teknikk. Det er gitt tilbud om å låne transportbrett. Dette er et godt hjelpemiddel i de våteste områdene for alle kategorier dyr. Bruk av transportbrett bak ATV, når man bruker det, setter også mindre spor i myr enn ved bruk av henger. Om kjørespor går i myr som er punktert allerede er også transportbrett et godt alternativ til henger.

Elgjakten starter den 25. september og slutter første helg i november, og kjøring på den tiden av året er mindre problematisk med tanke på fuglelivet, siden hekke- og mytesesongen er over, og trekkfugl har trukket ut av området.

Det vurderes ikke som aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Når det gjelder § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)), er det tatt hensyn til dette ved at det kun kjøres på kjørespor jfr. kart med inntegnet trase. Det er kun gitt tillatelse til et begrenset antall turer oppad avgrenset til bruk av et kjøretøy en tur per felte elg hvor kvote er maksimalt tre dyr. Det knyttes strenge vilkår til tillatelsen som mottaker er forpliktet til å følge. Det er gitt vilkår til å kjøre med ATV på etablerte kjørespor, men stilt krav til at man må frakte dyr fra fellingsplass til kjøretøyet med transportbrett eller på annet vis.

Vurdering av om det omsøkte tiltaket skal få tillatelse

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til utfrakt av elg fra nasjonalparken.

Oversikten på Storviltportalens kartbase, over elg som er skutt i jaktfeltet tilbake i tid viser at de fleste felles i nasjonalparken. Med utvidet jaktsone for jaktfelt Vardø til å gå inn i Båtsfjord kommune øverst i Komagdalen, utvides jaktbar sone innen nasjonalparken. Bruk av kjøretøy vurderes som nødvendig, og ved å bruke kjørespor vil påvirkning på området være begrenset. .

Uthenting av felt elg vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil ikke den samlede belastningen på naturmiljøet i området øke nevneverdig. Gitt at man kjører slik at man bevisst unngår å etablere nye kjørespor i myr. Tillatelsen omfatter også uthenting av elg med snøskuter, i tilfelle det blir snø i jaktfeltet på slutten av jakta. Kjøring med snøskuter og slede på snøføre regnes som mer skånsomt for terrenget enn ATV og henger på frossen og snødekt mark.

Praksis hittil i Vardø feltet har vært at man har fått dispensasjon til å hente felte dyr med ATV og henger, med henstilling om å bruke transportbrett istedenfor henger ut av våte områder, til tørrere områder hvor man kommer til med ATV.

Erfaringene viser imidlertid at det allikevel har vært noe sporsetting av kjøring med henger og last i våte områder til og fra fellingsplasser.

Strengere vilkår om å kjøre ATV kun på etablerte kjørespor, og bruk av transportbrett uten ATV eller på annet vis fra fellingsplassen til kjøretøyet, vil forhindre en eventuell negativ utvikling av omfang av kjørespor i Komagdalen grunnet elgjakt.

Kjøringen for å hente ut elg vurderes som nødvendig, og det stilles en rekke vilkår som bidrar til at man er føre-var og man vil begrense skadevirkninger av transporten på terrenget på sikt, særlig i Komagdalen som har mye myrterreng.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde vurderes det til at det er såpass mye gressmark og rabber i de aktuelle områdene elgen vanligvis befinner seg, slik at det kan tillates å benytte transportbrett bak ATV utenfor kjørespor ved henting av slakt.

Ved eventuell tildeling av flere turer/ tilleggssdyr utover de 3, må det tas kontakt per telefon og søkes på nytt

På bakgrunn av vurderingene av påvirkningen på naturmiljøet, er nasjonalparkstyret kommet til at tillatelse for henting av tre elg med ATV kan innvilges, med begrenset risiko for forringelse av verneområdet eller formålet for vernet grunnet fastsatte vilkår til tillatelsen.

Søker tilbys mulighet til å låne transportbrett av nasjonalparkstyret. Dette ligger i Komagvær. Ta kontakt med undertegnede i god tid på forhånd av jakta på tlf. 41470437 om interesse for dette.

Ta kontakt om noe skulle være uklart med tillatelsen.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

VEDLEGG

- Kjørelogg 3 turer
- Protokoll fra styremøte 3.9.2025 sak 43/25

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Reinbeitdistrikt 6			
Statens naturoppsyn			

KJØRESEDDDEL 2025/8205

John Arne Kristiansens elgjaktlag 2025 - Vardø

Kjøreseddelen gjelder for 1 ATV og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2.tur		
3.tur		

Husk!

Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innenfor verneområdene innen 12 timer fra felling på sms til Statens Naturoppsyn Vadsø tlf. 98041906 / 95038207 og nasjonalparkforvalter tlf. 41470437.

ST 43/25 Dispensasjonpraksis i utvidet Jaktfelt Vardø i Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde

Forvalters innstilling

I utvidet valdsone i Komagdalen på båtsfjordsiden innstilles på at det ikke gis dispensasjon til å frakte elg med ATV, utenom på selve kjøresporet. Det utlånes transportbrett som kan dra slakt til kjøretøyet. Kjøresporet til Hubehytta skal benyttes.

På kjøresporet på sydsiden av elva opp mot Porten gis ikke tillatelse til frakt av elg med motorkjøretøy ovenfor parti merket rødt i kart under. Her må transportbrett benyttes.

Om elg skal hentes i myr må det benyttes transportbrett. Det kan kjøres ATV ut av kjøresporet for å hente elg med transportbrett på gressmark og rabber, men ikke i myrterreng. Henger må da stå igjen på kjøresporet.

Kjørespor opp til Slaktafjell – som saueneeringen også får dispensasjon til å bruke kan benyttes.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde lages et sonekart for hvilke kjørespor som kan benyttes. Her kan det ikke kjøres i landskapsformasjoner som skades av ATV som strandhevinger, rullestein, sanddyner etc. Om elg skal hentes i myr må det benyttes transportbrett. Det kan kjøres ATV ut av kjøresporet for å hente elg med transportbrett på gressmark og rabber, men ikke i myrterreng. Henger må da stå igjen på kjøresporet.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnårgga ålbmotmeahceššivra - 03.09.2025

Behandling

Alternativt til innstilt - enstemmig

- I utvidet valdsone i Komagdalen på Båtsfjordsiden gis ikke dispensasjon til å frakte elg med ATV, utenom på selve kjøresporet. Det utlånes transportbrett som kan dra slakt til kjøretøyet. Kjøresporet til Hubehytta skal benyttes.

- På kjøresporet på sydsiden av elva opp mot Porten gis ikke tillatelse til frakt av elg med motorkjøretøy ovenfor parti merket rødt i kart under. Her må transportbrett benyttes.

- I Komagdalen forevrig gis ikke dispensasjon til frakt av felt elg med ATV utenom på de markerte kjørespor i kart. Transportbrett benyttes fra fellingsplass til ATV med evt. henger på kjøresporet.

- Kjørespor opp til Slaktafjell – som saueneeringen også får dispensasjon til å bruke kan benyttes.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde lages et sonekart for hvilke kjørespor som kan benyttes. Her kan det ikke kjøres i landskapsformasjoner som skades av ATV som strandhevinger, rullestein, sanddyner etc. Om elg skal hentes i myr må det benyttes transportbrett. Det kan kjøres ATV ut av kjøresporet for å hente elg med transportbrett på gressmark og rabber, men ikke i myrterreng. Henger må da stå igjen på kjøresporet.

Vedtak

Alternativt til innstilt vedtatt. enstemmig.

Fra: Line-Kristin Larsen[Line-Kristin.Larsen@miljodir.no]

Sendt: 29.09.2025 10:00:34

Til: Skansen, Ronny;Gulbrandsen, Jenny Marie;Odden, Alf;Haug, Jørn Trygve;Grevrusten, Stein Magne;Stokkenes, Aina-Elise Bolstad;Løken, Øivind;Valan, Sindre Kolstad;Sveen, Kari;Ullring, Ulf;Liebe, Morten;Granli, Stein Egil;Sørli, Kristine;Rødstøl, Mari Melbø;Stensby, Trond;Skarsaune, Ingvild;Nystuen, Hilde;Berge, Eirin;Sem, Gunhild Kirsti;Svendsgard, Bernhard;Nystad, Ingvild Hansen;Wika, Jannike Elise;Kvalshaug, Ole-Jakob;Aarstrand, Bjørnar;Brekke, Marte;Lium, Sigrid;Miltz, Cecilia;Aalstad, Guro;Sætermo, Benny;Moldestad, Torbjørn;Buttingsrud, Trond Erik;Jaren, Hege;Olsen, Monika;Borud, Dag Evert;Kråkenes, Lars;Skjemstad, Oddrun;Stine Emilie Alfonsdatter Nøding;Benonisen, Rune;Storm, Nina Andrea;Olsen, Sunniva;Vistnes, Ingunn Ims;Salmila, Karoline;Østereng, Geir;Solbakke, Jørgen Eira;Baardvik, Bjørn Morten;Kollstrøm, Rolf;Birkeland, Ingve;Tødås, Tore;Valan, Sindre Kolstad;Thyrum, Kirsten;Bull, Hans;Nisja, Eli Grete;Slettom, Lars;Berger, Marit Sophie;Henriksen, Linda Forbregd;Kallå, Maren Katrine;Jonsson, Sofie;Nøstvold, Lina;Sjømæling, Anne;Herregården, Kristian Kvaalen;Dobbedal, Eirik Johansen;Haavik, Astrid Bakke;Snøtun, Trygve;Hauge, Tor Arne;Sveen, Kari;Nedrelo, Eldrid;Nornes, Anbjørg;Vallestad, Jorunn;Maria.underdal@statsforvalteren.no;Røyrvik, Alf Erik;Holmgren, Anita;Gudmundsson, Aron Freyr;Aasland, Øistein;Anne Gerd Nysveen;Krister Hovde;Heitmann, Kjetil Olav;Herregården, Kristian Kvaalen;Postmottak SFMR;Postmottak SFTF;Postmottak SFVL;Postmottak SFAG;Postmottak SFNO;Postmottak SFTL;Postmottak SFOS;Postmottak SFIN;Postmottak SFRO;Postmottak

SFVT[ronny.skansen@statsforvalteren.no;jenny.gulbrandsen@statsforvalteren.no;alf.odden@statsforvalteren.no;jorn.haug@statsforvalteren.no;stein.grevrusten@statsforvalteren.no;ain

a-elise.bolstad.stokkenes@statsforvalteren.no;oivind.loken@statsforvalteren.no;sindre.valan@statsforvalteren.no;kari.sveen@statsforvalteren.no;ulf.ullring@statsforvalteren.no;morten.liebe@statsforvalteren.no;stein.granli@statsforvalteren.no;kristine.sorlie@statsforvalteren.no;mari.rodstol@statsforvalteren.no;trond.stensby@statsforvalteren.no;ingvild.skarsaune@statsforvalteren.no;hilde.nystuen@statsforvalteren.no;eirin.berge@statsforvalteren.no;gunhild.sem@statsforvalteren.no;bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no;ingvild.hansen.nystad@statsforvalteren.no;jannike.wika@statsforvalteren.no;ole-jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no;bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no;Marte.Brekke@statsforvalteren.no;sigrid.lium@statsforvalteren.no;cecilia.miltz@statsforvalteren.no;guro.aalstad@statsforvalteren.no;benny.satermo@statsforvalteren.no;torbjorn.moldestad@statsforvalteren.no;trond.erik.buttingsrud@statsforvalteren.no;hege.jaren@statsforvalteren.no;monika.olsen@statsforvalteren.no;dag.evert.borud@statsforvalteren.no;lars.krakenes@statsforvalteren.no;oddrun.skjemstad@statsforvalteren.no;stine.noding@statsforvalteren.no;rune.benonisen@statsforvalteren.no;nina.storm@statsforvalteren.no;sunniva.olsen@statsforvalteren.no;ingunn.vistnes@statsforvalteren.no;karoline.salmila@statsforvalteren.no;geir.ostereng@statsforvalteren.no;jorgen.solbakke@statsforvalteren.no;fmtrbmb@statsforvalteren.no;rolf.kollstrom@statsforvalteren.no;ingve.birkeland@statsforvalteren.no;tore.todas@statsforvalteren.no;sindre.valan@statsforvalteren.no;kirsten.thyrum@statsforvalteren.no;hans.bull@statsforvalteren.no;eli.nisja@statsforvalteren.no;lars.slettom@statsforvalteren.no;marit.berger@statsforvalteren.no;Linda.Forbregd@statsforvalteren.no;maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no;sofie.jonsson@statsforvalteren.no;lina.nostvold@statsforvalteren.no;anne.sjomaling@statsforvalteren.no;kristian.herregarden@statsforvalteren.no;Eirik.Dobbedal@statsforvalteren.no;astrid.haavik@statsforvalteren.no;trygve.snotun@statsforvalteren.no;tor.arne.hauge@statsforvalteren.no;kari.sveen@statsforvalteren.no;eldrid.nedrelo@statsforvalteren.no;anbjorg.nornes@statsforvalteren.no;jorunn.vallestad@statsforvalteren.no;Maria.underdal@statsforvalteren.no;alf.erik.royrvik@statsforvalteren.no;anita.holmgren@statsforvalteren.no;aron.freyr.gudmundsson@statsforvalteren.no;oistein.aasland@statsforvalteren.no;anne.gerd.nysveen@ullensvang.kommune.no;Krister.Hovde@nore-og-uvdal.kommune.no;kjetil.olav.heitmann@statsforvalteren.no;kristian.herregarden@statsforvalteren.no;sfmrpost@statsforvalteren.no;sftfpost@statsforvalteren.no;sfvlpost@statsforvalteren.no;sfagpost@statsforvalteren.no;sfnopost@statsforvalteren.no;sftlpost@statsforvalteren.no;sfospost@statsforvalteren.no;sfinpost@statsforvalteren.no;sfropost@statsforvalteren.no;sfvtpost@statsforvalteren.no]

Kopi: Terje Qvam[Terje.Qvam@miljodir.no];

Tittel: Orientering om vår tilrådning om revisjon av eldre forskrifter

Hei alle!

Tenkte jeg skulle orientere dere om et oppdrag vi har hatt i år, om revidering av eldre verneforskrifter. Leveransen til KLD ligger vedlagt.

Oppsummert, så har vi anbefalt totalt 14 verneforskrifter for revisjon: 11 nasjonalparker, 2 landskapsvernområder og 1 naturreservat. I tillegg har vi anbefalt revisjon av naturreservater med behov for utvidet periode for ferdselsforbud av hensyn til fugl.

Vi har i oppdraget innhentet innspill fra Statsforvalteren og forvaltere for nasjonalpark- og verneområdestyrer (avgrenset til dere som forvalter eldre nasjonalparker/store landskapsvernområder). Tusen takk for alle innspill, det har blitt mye brukt under arbeidet og har vært et viktig bidrag i å sortere ut forskriftene som bør revideres først.

Vi valgte til slutt ut de områdene vi identifiserte å ha størst behov for endringer. Endringsbehovet besto da av en kombinasjon av opprydding i forskriften og behov for endring i restriksjonsnivå.

Det var meldt inn mange fler forskrifter enn de som til slutt ble anbefalt for revidering. Enkelte revisjonsbehov er felles for alle eldre forskrifter og har ikke gått videre av den grunn. Andre innmeldte revisjonsbehov er dekket av forskriften selv om det er ønskelig med en mer presis ordlyd, slik som problemstillingen med at ordet drone mangler i bestemmelse om forbud mot modellfly. Det ble også meldt inn behov for strengere regulering i enkelte landskapsvernområder av hensyn til dyrelivet, dette åpner ikke hjemmelen i NML (§ 36. landskapsvernområder) for, så disse har ikke blitt anbefalt for revisjon da det vil kreve endring av verneform. Unntaket er Setesdal-Vesthei Ryfylkeheiane, der villreinhensyn veide tungt, samtidig som det også var andre betydelige revisjonsbehov i forskriften. Noen innmeldte områder var også i prosess under supplerende vern "Bevaring av verdifull natur" – disse er ikke meldt videre da en forskriftsgjennomgang/revisjon vil skje i forbindelse med verneprosessene der.

Videre prosess. Nå ligger forslaget hos KLD, som skal vurdere om det skal gis nye oppdrag om forskriftsrevisjon og i så fall for hvilke områder.

Med vennlig hilsen,
Line-Kristin Larsen
Seniorrådgiver verneområdeseksjonen
Miljødirektoratet
Tlf. 97643455

Identifiserte endringsbehov
Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften erstattes med en henvisning til naturmangfoldloven § 48.
I landskapsvernområder vil det være behov for å endre forskrifter som regulerer ferdsel til fots, jf.
I landskapsvernområder hvor verneformålet inkluderer vern av arter, bør det vurderes om det bør endres verneform på hele eller deler av området.
Forskrifter om nasjonalparker som mangler bestemmelser om vern og beskyttelse av dyrelivet, herunder forbud mot unødig forstyrrelser bør få slike bestemmelser, jf. naturmangfoldloven § 35 hvor det står at dyrelivet skal beskyttes i
Ta ut forskriftsbestemmelser som gir myndighet til Miljødirektoratet eller andre til å gi generelle bestemmelser (forskrifter) som ikke er hjemlet i loven (f.eks. adgang til å regulere beite og ferdsel).
Vurdere endringer i verneform eller oppheving av forskrifter for vernekategorier som ikke er videreført i naturmangfoldloven (naturminner og plante- og dyrelivsfredninger).
Endre dato for ferdselsforbud der disse er utilstrekkelige.
Regulere båndtvang for hund evt. oppdatere bestemmelser om dette i områder der dette er en trussel mot verneformålet.
Regulere aktiviteter som er en trussel mot verneverdiene.
jakt.
Forskrifter som skiller mellom kommersiell og ikke-kommersiell ferdsel endres for å likestille organisert ferdsel.
Eventuelt klargjøre at el-sykling følger reglene for motorferdsel og ikke sykling.
Bestemmelser om motorferdsel for utfrakt av felt vilt oppdateres med dagens praksis.
Oppdateringer av bestemmelser om hogst, uttak av ved og bålbrenning der bestemmelsene er uklare/utilstrekkelige for verneformålet.
Regulere droner, herunder klargjøre dette for verneområder som har et forbud mot bruk av modellfly.
Publisere vernekart i Lovdata
Endre forskriftsstuktur fra kapitler til paragrafer i samsvar med gjeldende forskriftsteknikk
Klargjøre forholdet til skjøtsel i § 47
Ta inn spesifiserte bestemmelser om hva forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til for vanlige behov, slik at det unngås regelmessig bruk av § 48 for slike formål.

Nasjonalparkforskrifter	Årstall forskrift (sist Prioritet	
Forskrift om fredning av Anárjoga álbmotmeacci/Anárjohka nasjonalpark	1971 (2001)	1
Forskrift om utlegging til nasjonalpark et område av statens grunn, Storskogen, Rag	1971	1
Forskrift om vern for Reisa nasjonalpark	1986 (2003)	1
Forskrift om vern av Jostedalsbreen nasjonalpark	1991 (2018)	1
Forskrift om verneplan for Forollhogna med tilleggende dalfører	2001 (2013)	1
Forskrift om vern for Hardangervidda nasjonalpark	2002 (2013)	1
Forskrift om verneplan for Stabbursdalen	2002 (2013)	1
Forskrift om verneplan for Verdal-Snåsa-Lierne. Vern av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark	2004	2
Forskrift om verneplan for Verdal-Snåsa-Lierne. Vern av Lierne nasjonalpark	2004	2
nasjonalpark	2004	2
Forskrift om vern av Seiland nasjonalpark	2006	2
Forskrifter for landskapsvernområder	Årstall forskrift (sist Prioritet	
Forskrift om vern av Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde	2000	1
naturminne	2003	1
Forskrifter for naturreservat	Årstall forskrift (sist Prioritet	
Forskrift om fredning for Grandefjæra våtmarksreservat	1983	1
Endring av periode for ferdselsforbud i naturreservater med fugl som verneformål		1

Oppdrag 38. Miljødirektoratets tilrådning til Klima- og miljødepartementet om hvilke eldre verneforskrifter som bør prioriteres for revidering.

September 2025

Innhold

Bakgrunn	3
1. Innledning.....	3
2. Revisjonsbehovene	4
2.1 Generelle tilpasninger til naturmangfoldloven.....	4
2.2 Nasjonalparker	5
Nasjonalparker som prioriteres for revisjon.....	5
2.3 Landskapsvernområder	6
2.3.1 Landskapsvernområder hvor det er behov for et sterkere artsvern pga. verneformålet, herunder hvor det er utfordringer med ferdsel.....	6
2.3.2 Landskapsvernområder med dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning.....	7
2.3.3 Revisjon av forskrifter som innehar bestemmelser som er i direkte strid med naturmangfoldloven § 36	7
2.3.4 Landskapsvernområder med særlig gamle og uklare forskrifter.....	7
2.3.5 Landskapsvernområder som prioriteres for revisjon	7
2.4 Naturreservater	8
2.4.1 Ferdselsregulering av hensyn til fugl.....	8
2.4.2 Regulering av skogsdrift i naturreservater	9
2.4.3 Naturreservat som prioriteres for revisjon	9
2.5 Dyre- og plantelivsfredning	9
2.6 Fredning av livsmiljøer og biotopvern.....	10
2.7 Naturminner	10
2.8 Eldre verneområder uten forskrift	11
3 Prioritering av områder og videre prosess	11
3.1 Forskrifter listet opp i vedlegg 2.....	11
3.2 Endring av periode for ferdselsforbud.....	12
3.3 Øvrige revisjonsbehov.....	12

I Norge har vi vernet natur i over 100 år, alle verneområder er vernet i sin tid og i sin kontekst med ulike lovverk og føringer fra politisk hold. I dette oppdraget har vi vurdert hvilke eldre forskrifter som bør revideres for å ta vare på verneverdiene. Eldre forskrifter er i dette oppdraget definert som alle forskrifter vedtatt før naturmangfoldloven. Vi har via Statsforvalterne og nasjonalparkstyrene v/verneområdeforvaltere fått tilbakemelding på forskrifter med særskilt behov for revidering.

Revisjonsbehovet må sees opp mot formålet til det enkelte verneområdet, men også formålet med verneformen jf. naturmangfoldloven kapittel V. I tillegg til revisjonsbehov som er direkte knyttet til ivaretagelse av verneverdiene, som f.eks. manglende eller svake forbudsbestemmelser, belyser vi et generelt oppryddingsbehov i gamle forskrifter.

Revisjonsbehovet i de prioriterte områdene er derfor kombinasjon av ivaretagelse av verneformål og et behov for opprydding. Dette er redegjort for under de ulike kategoriene i besvarelsen.

Vi anbefaler revisjon av 14 konkrete forskrifter. Denne prioriterte listen over områder fremgår av vedlegg 2. I tillegg anbefaler i revisjon av de resterende verneområdene som har behov for endring av periode for ferdselsforbud av hensyn til fugl.

Bakgrunn

Oppdraget har bakgrunn i Miljødirektoratets leveranse til KLD fra tildelingsbrevet i 2024 (oppdrag 7), der direktoratet fikk i oppgave å belyse ulike tiltak som ville kunne bidra til å opprettholde verneverdiene i verneområder på lang sikt.

Leveransen pekte blant annet på at gamle verneforskrifter ikke nødvendigvis er tilpasset nye aktiviteter i verneområdene, og at det er et revideringsbehov.

Det ble blant annet pekt på at ferdselsforbud av hensyn til fuglelivet bør endres i gamle verneforskrifter slik at de er tilpasset dagens trekketidspunkter som har endret seg med et klima i forandring.

Oppdrag 38 er utformet slik:

Lage prioritert liste over hvilke gamle verneforskrifter som bør revideres slik at de tilstrekkelig grad ivaretar verneverdiene, og hvilken rekkefølge det bør gjøres i.

1. Innledning

Vi har i oppdraget funnet det naturlig å ta utgangspunkt i forskrifter som er vernet før naturmangfoldloven trådte i kraft, men på bakgrunn av det store antallet forskrifter har vi ikke kunnet gjøre en gjennomgang av alle eldre forskrifter. Vi har i oppdraget prioritert en gjennomgang av alle forskrifter for nasjonalparker vernet før naturmangfoldloven. Disse verneområdene omfatter store naturarealer og forskriftsendringer forventes å gi stor effekt for bevaring av naturverdier.

For andre verneområder har vi valgt å løfte frem noen forhold som vi mener bør prioriteres i det kommende revisjonsarbeidet. Det bør blant annet prioriteres å revidere verneområder i vernekategorier som ikke er videreført i naturmangfoldloven eller hvor vernekategorien er

endret på en slik måte at det kan være motstrid med tidligere forskrifter. Besvarelsen gir et visst anslag over arbeidsomfanget omfang ved at antallet verneområder i slike kategorier er angitt. Videre må arbeidet sees i sammenheng med andre aktuelle oppdrag. Her vil særlig villreinoppdragene, pågående verneprosesser under bevaring av verdifull natur og oppdrag knyttet til endringer i tidsrom for ferdselsforbud i sjøfuglområder være prosesser å se hen til. I forbindelse med slike prosesser bør det prioriteres en revisjon av alle delene av forskriften slik at ordlyden i forskriftene i størst mulig grad samordnes. Eksempelvis er det mange ulike formuleringer knyttet til ferdselsforbud og forbud mot bestemte aktiviteter, som er ment å omfatte det samme. At ordlyden er ulik, kan virke forvirrende for publikum, og kan i noen grad også innebære forskjeller i restriksjoner.

Vi har i oppdraget innhentet innspill fra Statsforvalteren hvor de er bedt om å melde inn verneområder med forvaltningsutfordringer knyttet til verneforskriftene med en kort begrunnelse. Forvaltere for nasjonalpark- og verneområdestyrer har også fått anledning til å melde inn hva de anser som revisjonsbehov i forskrifter som de forvalter.

Bevaring av verdifull natur

Forskrifter som er i prosess for utvidelse av verneområdet eller endring av verneform under oppdrag for "Bevaring av verdifull natur" er ikke prioritert i dette oppdraget. Vi forutsetter at endringer i verneforskriftene blir vurdert og endret som del av disse prosessene.

2. Revisjonsbehovene

Utover tilpasninger til gjeldende lov, er det behov for å rette opp i feil og uklarheter i vernebestemmelsene som har oppstått som følge av at tiden har endret seg. Andre revisjonsbehov knytter seg til å endre eller å ta inn nye bestemmelser for bedre å ivareta verneformålet. Endel gamle forskrifter har også en gammeldags struktur med kapitler, hvor det er behov for å oppdatere forskriften med paragrafer. Vi har laget en liste over identifiserte revisjonsbehov i vedlegg 1.

For å ivareta verneverdiene og verneformålet på lang sikt er det nødvendig at forskriftene har bestemmelser som er klare og som kan håndheves. Rydding i uklare forskrifter bidrar dermed også til å opprettholde verneverdiene. Bruk av overtredelsesgebyr og straff, er viktig virkemiddel for å sørge for etterlevelse av vernebestemmelser, noe som krever klare bestemmelser. Gode og klare bestemmelser gjør forvaltningen forutsigbar for publikum og understøtter en effektiv og god forvaltning.

Når en forskrift revideres, må ny forskrift hjemles i naturmangfoldloven. Dette innebærer at det for en del forskrifter vil kunne være behov for ganske store endringer. I særlige tilfeller med kun mindre endringer og ikke oppdatering av forskriften som sådan, kan det være aktuelt med tilføydd hjemmel i naturmangfoldloven. I det videre vil vi gjennomgå hvilke prioriteringer som bør gjøres for hver enkelt vernekategori.

2.1 Generelle tilpasninger til naturmangfoldloven

Det følger av naturmangfoldloven § 77 at lovens § 48 og § 47 gjelder for eldre verneforskrifter.

Det innebærer at § 48 gjelder i stedet for den generelle dispensasjonsbestemmelsen som står i eldre verneforskrifter. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i de gamle verneforskriftene må endres, og erstattes med en henvisning til naturmangfoldloven § 48.

En del eldre forskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan gjøre tiltak av hensyn til verneformålet. Det kan i noen tilfeller være uklart om disse bestemmelsene går lengre enn § 47. Ettersom § 47 også gjelder for eldre verneforskrifter, bør forholdet til § 47 klargjøres ved en henvisning eller ved å ta ut slike bestemmelser slik at dette kun reguleres i loven.

En del forskrifter gir myndighet til Miljødirektoratet og andre myndigheter til å gi generelle bestemmelser. Dette gjelder f.eks. adgang til å regulere beite og ferdsel. Slike bestemmelser er i strid med naturmangfoldloven § 34 om hvem som skal fastsette bestemmelser i verneområdene. Slike bestemmelser må derfor tas ut av forskriftene.

2.2 Nasjonalparker

Vi har 41 nasjonalparker på fastlandet, hvorav 27 er vernet før naturmangfoldloven.

Vernekategorien nasjonalpark er videreført i naturmangfoldloven uten at det er større endringer når det gjelder hva forskriften kan gi bestemmelser om.

Vi har gjennomgått nasjonalparkforskriftene vernet før naturmangfoldloven. For nasjonalparker har vi gjort en vurdering av hvilke forskrifter som har et særlig behov for revisjon.

Blant disse har vi særlig to forskrifter fra 1971 med mange feil og henvisning til myndigheter som ikke lenger finnes. Forskriftene har også en del uklare bestemmelser i tillegg til generelle revisjonsbehov for forskrifter vernet før naturmangfoldloven.

Vi har også identifisert at det er fire nasjonalparkforskrifter som ikke har bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet. Disse er også tatt med i den prioriterte listen, ettersom naturmangfoldloven § 35 forutsetter slike bestemmelser.

Vi har i tillegg en nasjonalpark som har særlig liberale bestemmelser om motorferdsel og 4 nasjonalparker som mangler droneforbud.

Nasjonalparker som prioriteres for revisjon

I denne oversikten har vi gitt en kort begrunnelse for hvorfor disse nasjonalparkene anbefales først for revisjon. Vi understreker at begrunnelsen ikke gir en fullstendig oversikt over hvilke endringer som er aktuelle. Vi viser i den forbindelse til kapittel 2 og at det må gjøres en nærmere gjennomgang opp mot forskriftsmalen når revisjonsarbeidet igangsettes.

Rago nasjonalpark og Anárjoga álbmotmeacci/Anárjohka nasjonalpark

Verneforskriftene er fra henholdsvis 1971 og 1975 og har flere bestemmelser som er uklare. Myndigheter som det henvises til i forskriften eksisterer ikke lenger. Verneforskriftene mangler ferdselsbestemmelser og dispensasjonsbestemmelser for motorferdsel. I tillegg har oppsynet og reindrifta direkte adgang til å oppføre bygninger. Det mangler videre et forbud mot bruk av droner.

Reisa nasjonalpark

Verneforskriften er fra 1986. Det er behov for rydding i utdaterte bestemmelser, slik som delegering av myndighet til Statens skoger. Forskriften mangler dyrelivsfredning og det er ingen regulering av organisert ferdsel, med unntak av forbud mot idrettsarrangementer. Mangler forbud mot droner.

Jostedalsbreen nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet. Det er ingen regulering av ferdsel og det mangler forbud mot droner.

Forollhogna nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet.

Hardangervidda nasjonalpark

Bestemmelser om motorferdsel i nasjonalparken legger til rette for mye motorferdsel i nasjonalparken. Dette motvirker verneformålet og skaper bl.a. utfordringer for villrein.

Stabbursdalen nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet.

Blåfjella-Skjækerfjella, Lierne, Ånderdalen og Seiland nasjonalparker

Forskriftene mangler droneforbud

2.3 Landskapsvernområder

Vi har totalt 195 landskapsvernområder, og 171 av disse er vernet før naturmangfoldloven. Av de 171 er 60 landskapsvernområder kombinert med andre verneformer; biotopvern, plante- og dyrelivsfredning eller bare dyrelivs- eller plantelivsfredning..

Det følger av naturmangfoldloven § 77 at naturmangfoldloven § 36 andre ledd gjelder for eldre verneforskrifter. Det følger av § 36 andre ledd at det i forskriften kan gis bestemmelser om hva som alene eller sammen med andre tiltak kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing, og om ferdsel som ikke skjer til fots.

Med naturmangfoldloven ble det fastsatt at landskapsvernkategorien skulle rendyrkes til å ivareta landskapet. Restriksjonsnivået i en del eldre landskapsvernområder er strengere enn det naturmangfoldloven § 36 legger opp til. Verneformålet kan være knyttet til ivaretagelse av enkeltarter og bestemmelsene kan ha reguleringer av hensyn til disse.

På grunn av det store antallet landskapsvernområder, har vi ikke hatt mulighet til å gjøre en systematisk gjennomgang av alle landskapsvernområdene for å se hvilke landskapsvernområder som bør prioriteres først.

Vi vil likevel løfte frem hvilke typer revisjonsbehov som vi mener bør prioriteres i det videre.

2.3.1 Landskapsvernområder hvor det er behov for et sterkere artsvern pga. verneformålet, herunder hvor det er utfordringer med ferdsel.

Vi har landskapsvernområder hvor det ut fra verneformålet kan være behov for vern av arter utover det naturmangfoldloven § 36 hjemler (selv om de ikke har plante- og dyrelivsfredning som nevnt over). Gjennom nasjonalparkplanen ble det bl.a. vernet større landskapsvernområder som kunne vært vernet som nasjonalparker dersom vilkårene for nasjonalpark var oppfylt.

Som følge av stadig mer friluftslivsaktivitet får vi innspill om behov for å kunne styre og regulere ferdselen, blant annet i landskapsvernområder. Regulering av ferdsel er særlig aktuelt for landskapsvernområder med villrein. Hos villreinen er effekten av forstyrrelser fra ferdsel godt

dokumentert og vi vet hvordan ferdsel skaper barrierer for villreinens naturlige trekk mønster mellom beite- og kalvingsområder. Med ansvar for en av Europas siste villreinbestander har Norge et særskilt ansvar for å ivareta arten og det er et pågående arbeid for å forbedre tilstanden for villrein gjennom egen stortingsmelding, tiltaksplaner m.m. I villreinoppdrag 2.2 ble Miljødirektoratet bedt om en overordnet vurdering av behov for endringer i verneforskrifter i verneområder med villrein.

Vi har med ett unntak ikke foreslått konkrete verneforskrifter for revisjon på grunnlag av villreinhensyn under dette oppdraget, da et forslag til revisjonsbehov vil innebære mer grundige vurderinger blant annet hos Statsforvalteren basert på utfordringer for villrein i konkrete villreinområder og ut fra arbeidet med tiltaksplaner og kunnskapsgrunnlaget for kvalitetsnormen. Vi mener derfor at en vurdering av revisjonsbehov bør følges opp i egen prosess basert på funnene i leveransen for oppdrag 2.2.

2.3.2 Landskapsvernområder med dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning

Vernekategoriene dyrelivsfredning og plantelivsfredning er ikke videreført i naturmangfoldloven. Dette betyr at det ikke er aktuelt å videreføre dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning når slike fredninger tas opp til revisjon. Det må da vurderes nærmere om det er behov for å endre vernekategori for hele eller deler av disse landskapsvernområdene for fortsatt beskyttelse av enkeltarter eller om vernekategorien landskapsvern er tilstrekkelig. Dette må vurderes konkret for hvert enkelt landskapsvernområde. Det er i alt 58 slike områder ifølge Naturbase.

2.3.3 Revisjon av forskrifter som innehar bestemmelser som er i direkte strid med naturmangfoldloven § 36

Vi har ingen fullstendig oversikt over verneområder som har bestemmelser som er direkte i motstrid med § 36.

Det er grunn til å tro at det er få landskapsvernområder med regulering av ferdsel til fots som ikke kan videreføres, men dette bør undersøkes nærmere. I tilfeller der landskapsvernet er kombinert med biotopvern, kan regulering av ferdsel til fots fortsatt videreføres.

2.3.4 Landskapsvernområder med særlig gamle og uklare forskrifter.

På bakgrunn av det store antallet landskapsvernområder har vi ikke klart å identifisere hvilke forskrifter som på grunn av uklare regler har særlig stort revisjonsbehov.

En mulig revisjonsprosess kan ta utgangspunkt i de eldste forskriftene først. Det kan nevnes at vi har 10 landskapsvernområder som er vernet på 1970-tallet.

2.3.5 Landskapsvernområder som prioriteres for revisjon

Blant de innmeldte landskapsvernområdene var det to forskrifter med særskilt behov for revisjon; Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde og Jærstrendene landskapsvernområde med biotopfredninger og naturminne. Forskriftene har revisjonsbehov som faller inn under flere av de prioriterte behovsområdene listet i kapittel 2.3.1 til 2.3.4.

Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde

Verneområdet utgjør svært viktige vinterbeiteområder og trekkpassasjer for villrein. I forskriften er det bestemmelser om ferdselsforbud deler av året av hensyn til villrein (kap. IV punkt 4.2).

Ettersom dette ferdselsforbudet ikke lenger kan hjemles i naturmangfoldloven § 77, jf. § 36, mener vi at det haster med å revidere denne forskriften. Det er i tillegg behov for en generell gjennomgang av forbudsbestemmelser, deriblant bedre regulering av motorferdsel.

Jærstrendene landskapsvernområde

Forskriften har behov for opprydding med hensyn til verneformer i kombinasjon med utdaterte og uklare bestemmelser som ikke er tilpasset dagens aktivitetsnivå. Forskriften består av en rekke verneformer, med fuglefredning, plantefredning og geologisk naturminne i tillegg til landskapsvern. Statsforvalteren har i lengre tid meldt inn behov for forskriftsrevisjon for å kunne ivareta verneverdiene i et område med svært høy aktivitet fra både friluftsliv, jordbruk og vannsportaktivitet. Jærstrendene utgjør viktige rasteplass for de internasjonale fugletrekkene, samtidig som det er svært mye brukt som tur og friluftslivsområde. Vi mener derfor området bør prioriteres for forskriftrevisjon.

2.4 Naturreservater

Vi har 2672 naturreservater på fastlandet som dekker mange ulike verneformål. Av disse er 1013 naturreservater vernet etter naturmangfoldloven og det er dermed et stort antall naturreservater som er vernet før naturmangfoldloven trådte i kraft.

I naturreservater kan det fastsettes strenge restriksjoner beroende på verneformålet. Etter naturmangfoldloven § 37 kan et naturreservat totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. For naturreservater er det ikke behov for spesielle tilpasninger til naturmangfoldloven utover det som er nevnt over av generelle tilpasninger som gjelder for alle vernekategorier.

Utover å gjøre generelle tilpasninger, kan revisjonsbehovene i naturreservater også knytte seg til å revidere eldre forskrifter hvor tiden har endret seg og det er behov for å regulere nye aktiviteter eller gjøre endringer i de reguleringene som allerede følger av forskriften.

Verneformen er videreført, en enkel oppdatering vil være å hjemle områdene i naturmangfoldloven. Ytterligere revisjoner bør trolig gjøres for de tematiske verneplanene hver for seg, eventuelt på bakgrunn av årstall og/eller fylkesvis.

På grunn av det store antallet naturreservater, har vi ikke hatt mulighet til å gjøre en systematisk gjennomgang av alle naturreservatene for å se hvilke områder som bør prioriteres først. Basert på innmeldingene fra Statsforvalterne er det likevel ett verneområde vi mener bør prioriteres i det videre. Det er videre to forhold som gjelder for mange verneforskrifter, som vi vil løfte frem som aktuelle for revisjon. Det ene er behov for å endre tidsrom for ferdselsforbud i verneområder med fugl som verneformål og eventuelt at ferdselsforbud mangler. Det andre er manglende regulering av skogsdrift, inkludert motorferdsel i forbindelse med skogsdriften.

2.4.1 Ferdelsregulering av hensyn til fugl

I vår gjennomgang ser vi at forvaltningsmyndigheten har meldt inn behov for endring av periode for ferdselsforbud for mange naturreservater med fugl som verneformål. Dette gjelder hovedsakelig naturreservater, men også fuglefredningsområder.

Det er allerede pågående prosesser med vurdering av ferdselsrestriksjoner i sjøfuglreservater: Gjennomgang av ferdselsreguleringene i sjøfuglreservater i Oslofjorden (2024), og gjennomgang av øvrige sjøfuglreservater (2025). Oppdragene er forankret i Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden

(tiltak T28) og nasjonal handlingsplan for sjøfugl og regjeringen vil punktet: Vurdere endringer i ferdselsreguleringene i prioriterte sjøfuglreservater langs norskekysten.

Lignende forankring mangler for øvrige naturreservater med fugl som verneformål, men revisjonsbehovet er tilsvarende i disse naturreservatene ettersom endring i trekketider og hekketidspunkt på grunn av klimaendringer er en generell utfordring. Vi anbefaler at resterende naturreservat med denne utfordringen identifiseres og vurderes for forskriftsrevisjon. Se nærmere omtale av prosess under kapittel 3.

2.4.2 Regulering av skogsdrift i naturreservater

Det er i en del naturreservater åpnet for skogsdrift, dette gjelder bl.a. for en del verneområder opprettet under de tematiske verneplanene for myr og kvartærgeologi. I en del tilfeller har disse områdene naturkvaliteter knyttet til skog. Vi har ikke foreslått konkrete verneforskrifter innen denne kategorien for revisjon, da en slik prioritering bør inngå som en vurdering under det pågående arbeidet med frivillig vern av skog.

2.4.3 Naturreservat som prioriteres for revisjon

Reservater med behov for endring i periode for ferdselsforbud

Vi anbefaler en samlet prosess for forskrifter med behov for denne typen revisjon

Grandefjæra naturreservat

Grandefjæra naturreservat består av et stort gruntvannsområde med mudderbunn, skjellsand og kalkalgebunn. Som et marint våtmarksområde har området nasjonal og internasjonal betydning, og har status som Ramsarområde.

Behovet for revisjon er knyttet til manglende regulering av høsting i forskriften. Uregulert høsting i kommersiell regi har et ukjent skadeomfang, men har potensielt betydelige negative virkninger på verneverdiene. Statsforvalteren i Trøndelag rapporterer blant annet om bekymringsfullt lave forekomster av strandsnegl i Grandefjæra. På bakgrunn av områdets biologiske betydning, kombinert med potensialet for negativ påvirkning fra kommersiell høsting prioriterer vi dette naturreservatet for revisjon.

2.5 Dyre- og plantelivsfredning

Naturvernloven hadde i §§ 13 og 14 særskilte hjemler for fredning av viltvoksende plantearter eller plantesamfunn og dyrearter eller dyresamfunn som er sjeldne eller står i fare for å forsvinne, og for fredning av pattedyr og fugler i et område som har særlig betydning som tilholdssted for en rekke arter. Fredningene er omtalt som fuglefredningsområde, fuglelivsfredning, dyrefredningsområde, dyrelivsfredning eller plantefredningsområde. Svært mange av dyre- og plantefredningsområdene har i tillegg vern av livsmiljø etter naturmangfoldloven § 9. Noen områder har vern av livsmiljø for deler av området, men har et omkringliggende område med kun dyrelivsfredning

Bestemmelser om vedtaksfredning av dyre- og plantelivet er erstattet av naturmangfoldlovens bestemmelser om artsforvaltning. Etter forvaltningsprinsippet i § 27 skal høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. I tillegg kan arter beskyttes særskilt gjennom § 23 om prioriterte arter eller gjennom at naturtyper utvelges etter § 52.

De aktuelle forskriftene med plante- og/eller dyrelivsfredninger som ikke er kombinert med fredning av livsmiljø (biotopvern) bør derfor vurderes for vern i en annen vernekategori eller særskilt beskyttelse gjennom andre bestemmelser i naturmangfoldloven. Der slike fredninger er kombinert med andre verneformer, f.eks. vern av livsmiljøer etter naturvernloven eller biotopvern etter viltloven, vil trolig den andre verneformen som hovedregel vil være tilstrekkelig. Dette med unntak av landskapsvernområder, som kan ha behov for et sterkere artsvern som følge av verneformålet. Se mer om dette i kap. 2.3 om landskapsvern.

Hvor mange områder med kun plante- og/eller dyrelivsfredning som finnes har vi ikke identifisert nå, dette krever en gjennomgang av hver enkelt verneforskrift ettersom disse fredningene ikke er entydig kategorisert i Naturbase.

2.6 Fredning av livsmiljøer og biotopvern

Vi har 52 biotopvernområder som er hjemlet i viltloven. Videre har vi en rekke dyrefredningsområder, plantefredningsområder og områder med kombinert plante- og dyrelivsfredning vernet etter naturvernloven, hvor også livsmiljøet er vernet etter naturvernloven § 9. Vi har ikke et tall på hvor mange slike fredninger vi har etter naturvernloven ettersom disse ikke er entydig kategorisert i Naturbase.

Naturmangfoldloven § 38 om biotopvern erstatter tidligere bestemmelser om vern av artenes livsmiljøer og biotoper i naturvernloven § 9, viltloven § 7 og lakse- og innlandsfiskloven § 7. Etter naturmangfoldloven § 38 kan det fastsettes forbud mot virksomhet og ferdsel som kan påvirke eller forstyrre arten eller dens livsbetingelser. Vi antar at restriksjonene i gamle biotopvernområder kan hjemles i § 38. Imidlertid krever § 38 at de bestemte artene som biotopvernet gjelder angis. For eldre forskrifter er det ofte ikke angitt hvilke bestemte arter som vernet skal ivareta, men artsgrupper, slik som fuglelivet. For noen av de eldre biotopvernområdene kan det derfor også være at det er aktuelt å vurdere om området bør vernes som naturreservat.

Eldre biotopvernområder bør revideres slik at de oppdateres til naturmangfoldloven og hjemles i § 38. Samtidig er det aktuelt å vurdere om forskriftene har riktige restriksjoner sett ut fra dagens forhold, for eksempel om tidsperioden for ferdselsforbudet bør endres.

2.7 Naturminner

Naturminner er en vernekategori som ikke er videreført i naturmangfoldloven. Vi har i dag 235 naturminner¹. Disse omfatter først og fremst geologiske forekomster og trær/tregrupper fredet som botaniske naturminner. Disse verneområdene må gjennomgås for å vurdere om de bør oppheves eller vernes som andre vernekategorier. Geologiske naturminner kan være aktuelt å verne som naturreservat. For trær og tregrupper er det aktuelt å vurdere om noen av områdene bør oppheves fordi de ikke lenger anses å ha et særskilt behov for beskyttelse etter naturmangfoldloven, eller om det fortsatt er behov for vern eller beskyttelse etter annet regelverk. I NOU står det *Vernekategorien naturminne synes i dag ikke lenger å fange opp noe behov som ikke også kan dekkes av andre vernekategorier eller av plan- og bygningsloven eller granneloven*

¹ Naturbase

med de endringer utvalget foreslår. Utvalget foreslår derfor at bestemmelsen ikke videreføres. De naturminnefredningene som alt er vedtatt, bør bli stående med samme rettsvirkning som før, inntil vernet eventuelt blir opphevet eller gjort om til en annen vernekategori.

For naturminnene må det først identifisert hvilke naturminner som er aktuelt for vern i en annen vernekategori og hvilke som kan oppheves fordi de ikke lenger fyller et vernebehov etter naturmangfoldloven.

2.8 Eldre verneområder uten forskrift

Det finnes totalt 182 verneområder som er vernet før den første naturvernloven fra 1970¹. Blant disse er det enkelte områder som ikke har en verneforskrift eller som har en verneforskrift uten hjemler for dispensasjon.

Under dette oppdraget har Statsforvalterne meldt inn følgende områder uten forskrift:

- Asker prestegård naturminne
- Vorma Dyrelivsfredning
- Jøndalsåsen med flere tjern og vann
- Kirkeneshalvøya dyrelivsfredning

Og følgende områder med forskrift, som mangler hjemler for dispensasjon:

- Kirkeneshalvøya dyrelivsfredning
- Nordkapp-fjellet og Hornvika, Måsøy og Kjeldvik naturfredning
- Andelven, Nessa og Risa naturfredning

Det er behov for revisjon av alle de gamle forskriftene fra før 1970. De bør gjennomgå med sikte på om det er ønskelig å videreføre vernet og eventuelt i hvilken vernekategori.

3 Prioritering av områder og videre prosess

3.1 Forskrifter listet opp i vedlegg 2.

Listen over prioriterte forskrifter i vedlegg 2 er rangert i to kategorier, der kategori 1 prioriteres høyest for revisjon. Verneforskriftene i kategori 2 består av nasjonalparker som mangler droneforbud, men som for øvrig har mindre revisjonsbehov. Dette er et forbud som burde gjelde alle nasjonalparker, og vi anbefaler at en forbudsbestemmelse om droner tas inn i disse forskriftene.

De innholdsmessige endringene i forskriftene foreslått for revisjon i vedlegg 2, vil være såpass omfattende at det må igangsettes en revisjonsprosess med medvirkning og høring. For områdene i kategori 1 bør revisjonen omfatte en fullstendig gjennomgang av forskriften, slik at den tilpasses naturmangfoldloven og oppdateres til dagens forskriftsmaler, i tillegg til de nødvendige endringene som kreves for bedre ivaretagelse av verneverdiene.

Ved revisjon av nasjonalparker eller store landskapsvernområder med omkringliggende verneområder, vil det være naturlig å kartlegge eventuelle revisjonsbehov i forskriftene også i de omkringliggende verneområdene.

For områdene i kategori 2 er det primært nødvendig å få inn en bestemmelse om droneforbud.

Vi anbefaler at revisjon igangsettes gjennom standard prosedyre for forskriftsrevisjon så raskt det lar seg gjøre.

3.2 Endring av periode for ferdselsforbud

Endring av periode for ferdselsforbud er prioritert i kategori 1 da vi regner en slik endring til å ha stor betydning for verneverdiene. Disse forskriftene bør behandles i et eget løp som en forlengelse av pågående prosesser i sjøfuglreservater.

Revisjonen av sjøfuglreservatene var begrenset til endring av periode for ferdselsforbud fra 15. april - 15. august til 15. mars - 15. august. Ideelt sett bør disse forskriftene tilpasses til naturmangfoldloven. Ordlyden bør også samordnes, slik at bestemmelser som er ment å regulere det samme, er likt utformet. Samtidig var begrensningen til endring i ferdselsforbudsperiode en forutsetning for å kunne gjennomføre revisjonen av ett svært stort antall verneområder i Oslofjorden. Dette muliggjorde en effektiv prosess med stor nytte for naturen. For å muliggjøre revisjon av et større antall verneforskrifter anbefaler vi derfor å begrense endringen til periode for ferdselsforbud.

3.3 Øvrige revisjonsbehov

Vi anbefaler at det settes i gang en prosess for å oppdatere verneområder som mangler forskrift eller hjemler for dispensasjon, slik at det er mulig å forvalte disse områdene etter intensjonen med vernet. I praksis vil en slik revisjon bli sammenlignbar med oppstart av ny verneplan. For disse eldre vernevedtakene må det vurderes om det er ønskelig å videreføre vernet og eventuelt i hvilken vernekategori.

Det er et stort etterslep på oppdatering av eldre forskrifter for å en generell tilpasning til naturmangfoldloven. Hensynet til at regelverket skal være enhetlig og gjenkjennelig tilsier at alle oppdateres etter ny mal. Eldre forskrifter med mange uklarheter har et særlig behov for en ny forskrift.

Det kan gjøres en generell oppdatering i gamle forskrifter begrenset til tilpasninger til naturmangfoldloven som ikke krever høring, som kan gjennomføres gjennom vedtak uten en prosess i forkant. Det vil avhjelpe en del på etterslepet.

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

Postboks 700

9815 VADSØ

Dok.nr:	25/07303-2
Deres ref:	2025/2624-6 432.3
Avdeling:	Strategi og forvaltning
Saksbehandler:	Sivert Severin Gansmo
Dato:	18.09.2025

Svar på søknad om etablering av navneskilt - Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde - Fylkesveg 8100 - Båtsfjord og Vardø kommuner

Viser til søknad om etablering av «navneskilt» langs fylkesveg 8100 i Persfjorden i Vardø kommune.

Innretninger som omsøkt her faller inn under «reklameparagrafen» i veglova.

Av trafikksikkerhetsmessige årsaker fører Finnmark fylkeskommune en restriktiv linje i forhold til utstrakt bruk av reklame langs fylkesvegene, og vi behandler søknader etter veglovens §33 «Reklameparagrafen» som omhandler reklame rettet mot de vegfarende uansett hvor langt fra vegen reklamen er plassert. Finnmark fylkeskommune har vurdert den omsøkte reklamen opp mot dette, og etter vår vurdering er den ikke trafikkfarlig.

Med hjemmel i vegloven § 33, annet ledd, gir vi tillatelse til å sette opp reklame ved fylkesveg 8100 S3D1 m1938 i Vardø kommune. Reklamens utforming og plassering skal være i overensstemmelse med søknad, og vedlagt bilde.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Belysning skal ikke virke blendende for trafikanter langs fylkesvegen.
- Opplyst eller lysende reklame skal ikke ha et lysnivå som er høyere enn det generelle lysnivået i omgivelsene.
- Dersom reklamen er belyst eller lysende, skal lyset ikke tennes eller slukkes mens det er mørkt.
- Reklamen må plasseres utenfor vegens sikkerhetssone iht. Statens Vegvesens vegnormal N101 – dvs. minimum 5 m fra vegkanten på denne strekningen.
- Flater på reklamekonstruksjonen som ikke inneholder reklame, men er eksponert mot vegtrafikken, skal ha nøytral farge, som for eksempel grå, mørk grønn eller mørk brun.
- Reklamen skal være forsvarlig festet og forankret.
- Reklamen må vedlikeholdes. Vedlikeholdet skal gjelde så vel konstruktive deler som reklameflatene. Eksponerte reklameflater skal ikke forfalle slik at for eksempel tekst og budskap blir utvisket og vanskelig å oppfatte.
- Finnmark fylkeskommune skal til enhver tid kjenne reklameeierens identitet. Dersom løyvehaver senere overdrar løyvet til andre, for eksempel i forbindelse med salg av firma, skal fylkeskommunen underrettes, slik at de til enhver tid vet hvem som er ansvarlig for at løyvevilkårene etterleves.
- Reklamekonstruksjonen skal inneholde reklameeierens navn slik at vegeier skal kunne identifisere eieren.

- Reklamen skal fjernes av eieren så snart innholdet mister sin aktualitet.
- Tillatelsen innebærer at det senere ikke kan gjøres gjeldende erstatningskrav for skader og ulemper som eventuelt blir påført innretningen på grunn av nærheten til Fylkesvegen ved eksempelvis snørydding/kantklipping.

Tillatelsen gjelder inntil videre, og kan tilbakekalles etter skriftlig varsel når forholdene som ligger til grunn for tillatelsen endres. Dette kan være forhold på stedet som trafikkmengde, trafikktype, ulykkesfrekvens, fartsgrense eller vegens utforming. Tillatelsen kan tilbakekalles på samme måte dersom myndighetene endrer regler eller retningslinjer for reklame langs offentlig veg.

Dersom reklamen endres, flyttes eller vilkårene for tillatelsen ikke etterleves, vil vi med hjemmel i vegloven § 33, fjerde ledd, kunne treffe vedtak om fjerning uten at ytterligere forhåndsvarsel gis. Vi gjør oppmerksom på at vi bare kan gi tillatelse etter vegloven. Vi har derfor ikke vurdert om reklamen er i strid med andre bestemmelser. Slike bestemmelser finnes bl.a. i plan- og bygningsloven. Dere må derfor også henvende dere til kommunen, og en tillatelse fra grunneier må dere innhente selv.

Etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) av 10. februar 1967 § 28, første ledd, kan det klages på dette vedtaket både med hensyn til avgjørelsen, og vilkår knyttet til avgjørelsen. Eventuell klage sendes til Finnmark fylkeskommune, postboks 701 9815 Vadsø innen tre uker fra mottakelsen av dette skrivet.

Med hilsen

Henrik Pietilæ
Seksjonsleder

Sivert Severin Gansmo
Vegforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Statsforvalteren i Troms og Finnmarken
Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Kommuner med forvaltningsmyndighet for verneområder

Trondheim, 28.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15362

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Skadefelling og lisensfelling i verneområder

Miljødirektoratet har mottatt flere spørsmål om krav om tillatelse til skadefelling og lisensfelling innenfor verneområder. Bakgrunnen for spørsmålene er at verneforskriftene har ulike unntaksbestemmelser knyttet til felling av vilt.

Verneforskriftene gjelder side om side med annet regelverk. Det innebærer at aktiviteter og tiltak i verneområder må være tillatt både etter verneforskriften og annet regelverk aktiviteten eller tiltaket reguleres etter, som for eksempel viltloven eller motorferdselloven.

Hvert enkelt verneområde har en egen verneforskrift. Verneforskriftene er vedtatt på ulikt tidspunkt og da etter ulike maler. Dette innebærer at reglene vil variere mellom områdene. Dette er ikke alltid tilsiktet, noen problemstillinger ble ikke vurdert eller var ikke aktuelle på vernetidspunktet.

De konkrete reglene om skadefelling og lisensfelling følger av viltloven som regulerer jakt, fangst og felling av vilt.

I de fleste verneområder gir verneforskriften direkte unntak for jakt. Dette innebærer at jakt kan skje i verneområdet i tråd med viltlovens regler.

I nyere verneforskrifter er det også gjort unntak for felling. Dette varierer imidlertid mellom områdene, i noen områder er det kun gjort unntak for skadefelling og ikke lisensfelling.

Gjeldende forskriftsmaler har et generelt unntak for felling, og for noen verneområder som ikke har slikt unntak i eksisterende verneforskrift kan det være behov for å endre verneforskriften på dette punktet. Slike innholdsmessige endringer kan ikke gjøres av Miljødirektoratet etter delegert myndighet. Miljødirektoratets myndighet til å gjøre endringer i vedtatte verneforskrifter følger av naturmangfoldloven § 34 sjette ledd. Siden endring av verneforskrifter krever høring og vedtak ved kongelig resolusjon, er det etter Miljødirektoratets vurdering hensiktsmessig å gjøre slike endringer sammen med andre endringer eller revisjonsbehov i de aktuelle forskriftene.

I områder hvor det i verneforskriften ikke er gjort unntak for skadefelling og/eller lisensfelling, krever denne aktiviteten tillatelse og må behandles på samme måte som alle andre tiltak som må søknadsbehandles i verneområdet.

Det er den enkelte jeger som må ha tillatelse. Det er imidlertid ikke noe i veien for at en person søker på vegne av flere, f.eks. et jaktlag. Forvaltningsmyndigheten kan utforme standardiserte tillatelser som går ut til de som søker. En slik tillatelse kan også gjelde hele verneområdet dersom det er grunnlag for dette, eller gis som en samletillatelse til flere så lenge det fremgår av tillatelsen hvem som er omfattet.

En tillatelse må fylle kravene til enkeltvedtak og også omfatte de vurderinger verneforskriften og naturmangfoldloven krever. I tilfeller hvor verneforskriften ikke har særskilt bestemmelse som åpner for å søke om tillatelse, må søknaden vurderes etter naturmangfoldloven § 48.

Det vil være mulig å gi en flerårig dispensasjon i områder hvor det vurderes som aktuelt at behov for felling ofte oppstår. Alternativet er at det omsøkes når behovet oppstår. Dersom det er behov i en akutt situasjon, for eksempel ved skadefelling, kan forvaltningsmyndigheten gi en muntlig dispensasjon som skriftliggjøres i ettertid.

Det er viktig at eventuelle tillatelser som gis er kontrollerbare. Også eventuelle flerårige dispensasjoner må være avgrenset i tid, slik at dispensasjonen ikke innebærer en forskriftsendring.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder